

Urząd Statystyczny w Lublinie   Statistical Office in Lublin

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO**

2011

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF LUBELSKIE VOIVODSHIP**

Kwiecień 2012 April

ZESPÓŁ REDAKCYJNY   *EDITORIAL BOARD*
URZĘDU STATYSTYCZNEGO   *OF STATISTICAL OFFICE*
W LUBLINIE   *IN LUBLIN*

PRZEWODNICZĄCY   *PRESIDENT*

dr Krzysztof Markowski

CZŁONKOWIE   *MEMBERS*

Waldemar Dymek, Jerzy Greszta, Zofia Kurlej, Elżbieta Łoś, Andrzej Matacz,
Kazimierz Tucki, Paweł Wroński

SEKRETARZ   *SECRETARY*

Aneta Olszewska-Welman

PRZYGOTOWANIE PUBLIKACJI   *PUBLICATION PREPARATION*

Wydział Analiz i Opracowań Zbiorczych   *Analysis and Aggregated Studies Division*

PROJEKT OKŁADKI   *COVER DESIGN*

Lidia Motrenko-Makuch

WYDAWCA   *EDITOR*

Urząd Statystyczny w Lublinie   *Statistical Office in Lublin*
20-068 LUBLIN, ul. St. Leszczyńskiego 48
tel. 81 533 20 51, fax 81 533 27 61
e-mail: SekretariatUSLUB@stat.gov.pl

ADRES W INTERNECIE   *INTERNET ADDRESS*

<http://www.stat.gov.pl/lublin/>

**Prosimy o podanie źródła
przy publikowaniu danych US**

***Please indicate source when
publishing data SO***

PRZEDMOWA

Szanowni Państwo, mam przyjemność przekazać do rąk Państwa pierwszą edycję „Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego w 2011 r.” przygotowanego przez pracowników Urzędu Statystycznego w Lublinie. Opracowanie to zawiera wiele bieżących informacji charakteryzujących sytuację społeczno-gospodarczą województwa.

Zakres tematyczny publikacji obejmuje zjawiska najbardziej istotne z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, m.in. procesy demograficzne, tendencje obserwowane na rynku pracy, zmiany cen i zjawiska inflacyjne, kształtowanie się poziomu wynagrodzeń i świadczeń społecznych, zmiany w podstawowych obszarach gospodarki narodowej (przemysł, budownictwo, rolnictwo, handel), wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych, nakłady inwestycyjne. Prezentowane kategorie przedstawione zostały w ujęciu dynamicznym (okres ostatnich 5-ciu lat), a także w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju.

Opracowanie składa się z uwag ogólnych, krótkiej syntezy przedstawiającej podstawowe tendencje obserwowane w regionie lubelskim, tablicy przedstawiającej dane regionu lubelskiego na tle kraju, zestawu wykresów przedstawiających województwo lubelskie na tle innych województw, części analitycznej oraz aneksu zawierającego tablice przeglądowe prezentujące dane dla województwa lubelskiego.

Najobszerniejsza część analityczna podzielona została na działy tematyczne, w których przedstawiono najważniejsze zjawiska i tendencje występujące w okresie ostatnich lat. Poszczególne działy zostały wzbogacone licznymi tabelami oraz prezentacją graficzną w postaci zestawu map i wykresów. Z kolei zamieszczony na końcu publikacji aneks zawiera tablice prezentujące dane dla województwa lubelskiego w retrospekcji od 2005 roku oraz szczegółowe dane z ostatnich 2 lat według miesięcy.

Mam nadzieję, że niniejsze opracowanie będzie dla Państwa użytecznym źródłem wiedzy w zakresie przedstawianych zagadnień. Dla lepszego zaznajomienia się z problematyką bieżących zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej województwa proponuję Państwu zapoznanie się także z innymi wydawnictwami Urzędu dostępnymi m. in. na naszej stronie internetowej <http://www.stat.gov.pl/lublin>, szczególnie: „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” oraz „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” zawierające szczegółowe dane w ujęciu miesięcznym i kwartalnym.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Lublinie

dr Krzysztof Markowski

PREFACE

Ladies and Gentlemen, I am pleased to pass into your hands first edition of "Report on the socio-economic situation of Lubelskie voivodship in 2011" prepared by the staff of the Statistical Office in Lublin. This paper contains a lot of current information characterizing the socio-economic situation of the voivodship.

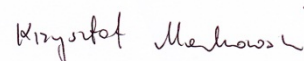
The thematic scope of the publication covers the most important phenomena in terms of socio-economic development of the region, including demographic changes, trends on the labor market, price changes and inflation, the evolution of the level of wages and social benefits, changes in key areas of national economy (industry, construction, agriculture, trade), financial results of non-financial entities. Presented categories were shown in dynamic terms (the last 5 years), and also in relation to the average of the country.

The compilation consists of general comments, a short synthesis summarizing the main trends observed in the lubelskie voivodship, table representing the lubelskie voivodship on the background of the country, a set of graphs depicting the lubelskie voivodship compared to other regions, the analytical part and appendix containing review tables presenting data for the Lublin province.

The most comprehensive analytical part was divided into thematic sections, in which the most important phenomena and trends in recent years were presented. The sections have been enriched by numerous tables and graphical presentation as a set of maps and charts. On the other hand, appendix placed on the end of this publication contains tables showing data for the lubelskie voivodship in retrospection since 2005, and detailed data for the last 2 years by month.

I hope that this study provides you with a useful source of knowledge in the scope of presented issues. To better acquaint with the problems of current changes in the socio-economic region I suggest that you get to know with other publications of the Statistical Office, available among others on our website <http://www.stat.gov.pl/lublin>, especially: "Information on socio-economic situation of the lubelskie voivodship" and "Statistical Bulletin of lubelskie voivodship" including detailed data on a monthly and quarterly basis.

Director
of Statistical Office
in Lublin

Krzysztof Markowski, PhD

SPIS TREŚCI

CONTENTS

		Nr No.	Str. Page
Przedmowa	<i>Preface</i>	x	3
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	9
PODSTAWOWE TENDENCJE	<i>BASIC TRENDS</i>	x	13
WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU	<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY</i>	x	17
WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW	<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIPS</i>	x	18
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA	<i>DIVISION AND AREA OF VOIVODSHIP</i>	x	21
LUDNOŚĆ	<i>POPULATION</i>	x	22
RYNEK PRACY	<i>LABOUR MARKET</i>	x	28
WYNAGRODZENIA	<i>WAGES AND SALARIES</i>	x	43
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE	<i>SOCIAL BENEFITS</i>	x	46
CENY	<i>PRICES</i>	x	50
ROLNICTWO	<i>AGRICULTURE</i>	x	55
PRZEMYSŁ	<i>INDUSTRY</i>	x	65
BUDOWNICTWO	<i>CONSTRUCTION</i>	x	69
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE	<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	x	72
RYNEK WEWNĘTRZNY	<i>INTERNAL MARKET</i>	x	77
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW	<i>FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES</i>	x	80
NAKLADY INWESTYCYJNE	<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	x	83

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

Wybrane wskaźniki ogólnopolskie i wojewódzkie w 2011 r.	<i>Selected indicators for voivodship and Poland in 2011</i>	1	17
Ludność według województw	<i>Population by voivodships</i>	2	23
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności.....	<i>Vital statistics and net migration per 1000 population</i>	3	25
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average paid employment in the enterprise sector</i>	4	28
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sek- torze przedsiębiorstw w województwie lubelskim	<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector in lubelskie voivodship</i>	5	29
Bezrobocie rejestrowane	<i>Registered unemployment</i>	6	30
Bezrobocie rejestrowane w województwie lubelskim	<i>Registered unemployment in lubelskie voivodship</i>	7	34
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale	<i>Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter</i>	8	37
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	9	43
Dynamika przeciętnych miesięcznych wyna- godzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie lubelskim	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in lubelskie voivodship</i>	10	44
Świadczenia społeczne	<i>Social benefits</i>	11	46
Świadczenia społeczne w województwie lubelskim	<i>Social benefits in lubelskie voivodship</i>	12	47

		Nr No.	Str. Page
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	13	50
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie lubelskim	<i>Price indices of consumer goods and services in lubelskie voivodship</i>	14	52
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December</i>	15	54
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	<i>Selected data on agriculture</i>	16	55
Przemysł	<i>Industry</i>	17	65
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie lubelskim	<i>Indices of sold production of industry in lubelskie voivodship</i>	18	67
Budownictwo	<i>Construction</i>	19	69
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie lubelskim	<i>Indices of construction and assembly production in lubelskie voivodship</i>	20	70
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Residential construction</i>	21	72
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie lubelskim	<i>Dwellings completed in lubelskie voivodship</i>	22	73
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie lubelskim.....	<i>Dwellings for which permits have been issued in lubelskie voivodship</i>	23	75
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	24	77
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie lubelskim	<i>Indices of retail sale in lubelskie voivodship</i>	25	79
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises</i> ..	26	82
Nakłady inwestycyjne	<i>Investment outlays</i>	27	83

SPIS WYKRESÓW

Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2011 r.	<i>Natural increase per 1000 population in 2011</i>	1	18
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2011</i>	2	18
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2011 r.	<i>Employment rate by LFS in 2011</i>	3	18
Stopa bezrobocia według BAEL w 2011 r.	<i>Unemployment rate by LFS in 2011</i>	4	19
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2011</i>	5	19
Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2011 r.	<i>Increase of prices of consumer goods and services in 2011</i>	6	19
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2011 r.	<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha agricultural land in 2011</i>	7	19
Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.	<i>Dwellings completed in 2011</i>	8	20
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach w 2011 r.	<i>Net turnover profitability rate in enterprises in 2011</i>	9	20
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2011 r.	<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2011</i>	10	20
Dynamika liczby ludności	<i>Indices of the population number</i>	11	22
Dynamika liczby ludności miast i wsi w województwie lubelskim	<i>Indices of the urban and rural population number in lubelskie voivodship</i>	12	22
Przyrost naturalny na 1000 ludności	<i>Vital statistics per 1000 population</i>	13	24
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie lubelskim według podregionów i powiatów w 2011 r.	<i>Vital statistics per 1000 population in lubelskie voivodship by subregions and powiats in 2011</i>	14	25
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>	15	26

LIST OF GRAPHS

<i>Natural increase per 1000 population in 2011</i>	1	18
<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2011</i>	2	18
<i>Employment rate by LFS in 2011</i>	3	18
<i>Unemployment rate by LFS in 2011</i>	4	19
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2011</i>	5	19
<i>Increase of prices of consumer goods and services in 2011</i>	6	19
<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha agricultural land in 2011</i>	7	19
<i>Dwellings completed in 2011</i>	8	20
<i>Net turnover profitability rate in enterprises in 2011</i>	9	20
<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2011</i>	10	20
<i>Indices of the population number</i>	11	22
<i>Indices of the urban and rural population number in lubelskie voivodship</i>	12	22
<i>Vital statistics per 1000 population</i>	13	24
<i>Vital statistics per 1000 population in lubelskie voivodship by subregions and powiats in 2011</i>	14	25
<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>	15	26

	Nr No.	Str. Page
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie lubelskim według podregionów i powiatów w 2011 r.	16	27
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw	17	28
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007	18	29
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według wieku	19	32
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według poziomu wykształcenia	20	32
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według czasu pozostawiania bez pracy	21	33
Stopa bezrobocia rejestrowanego	22	34
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie lubelskim według podregionów i powiatów w 2011 r.	23	35
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale	24	37
Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale	25	38
Dynamika liczby pracujących w IV kwartale	26	38
Struktura pracujących według wieku w województwie lubelskim w IV kwartale	27	39
Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale	28	39
Dynamika liczby bezrobotnych w IV kwartale	29	40
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie lubelskim w IV kwartale	30	40
Struktura bezrobotnych według czasu pozostawiania bez pracy w IV kwartale 2011 r.	31	41
Stopa bezrobocia w IV kwartale	32	41
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale	33	42
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ...	34	43
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.	35	44
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	36	48
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	37	49
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	38	51
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie lubelskim w 2011 r.	39	53
Plony zbóż podstawowych z mieszkankami zbożowymi z 1 ha	40	57
Plony ziemniaków z 1 ha	41	57
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	42	58
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	43	59
Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszkankami zbożowymi, bez ziarna siewnego).....	44	59

		Nr No.	Str. Page
Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)	<i>Indices of procurement of total animals for slaughter (in terms of meat, including fats) .....</i>	45	60
Dynamika skupu mleka krowiego	<i>Indices of procurement of cows' milk .....</i>	46	60
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	<i>Procurement and market place prices of agricultural products .....</i>	47	61
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	<i>Procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rye and barley .....</i>	48	62
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu	<i>Indices of sold production of industry .....</i>	49	66
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	<i>Indices of average paid employment in industry .....</i>	50	68
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa.	<i>Indices of sold production of construction .....</i>	51	70
Dynamika produkcji budowlano-montażowej ..	<i>Indices of construction and assembly production .....</i>	52	70
Struktura w % produkcji budowlano-montażo- wej według działów PKD	<i>Structure of construction and assembly production by divisions in % .....</i>	53	71
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	<i>Indices of average paid employment in construction .....</i>	54	71
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania	<i>Indices of dwellings completed .....</i>	55	73
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	<i>Dwellings completed per 1000 population .....</i>	56	73
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa	<i>Structure of number of dwellings completed by forms of construction .....</i>	57	73
Mieszkania oddane do użytkowania w wo- jewództwie lubelskim według podregio- nów i powiatów w 2011 r.	<i>Dwellings completed in lubelskie voivodship by subregions and powiats in 2011 .....</i>	58	74
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 miesz- kania oddanego do użytkowania	<i>Average usable floor space per dwelling completed .....</i>	59	74
Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań	<i>Indices of number of permits issued for dwellings .....</i>	60	75
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	<i>Indices of number of dwellings started .....</i>	61	76
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale .....</i>	62	78
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów	<i>Share of companies showing net profit in the total number of surveyed entities .....</i>	63	80
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	<i>Share of revenues of companies showing net profit in the revenues from total activity .....</i>	64	80
Wskaźnik poziomu kosztów	<i>Cost level indicator .....</i>	65	81
Wskaźnik rentowności obrotu netto	<i>Net turnover profitability rate .....</i>	66	81
Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem ..	<i>Indices of total investment outlays .....</i>	67	83
ANEKS	APPENDIX		
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM	<i>SELECTED DATA ON LUBELSKIE VOIVODSHIP .....</i>	I	85
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM WEDŁUG MIESIĘCY	<i>SELECTED DATA ON LUBELSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS .....</i>	II	89

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisach województw informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 1 I 2012 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raporcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego w 2011 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową, na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

a) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane nie obejmują poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej;

GENERAL NOTES

1. *Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In descriptions of voivodships information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 1 January 2012.*

2. *Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the decree of Council of Ministers of 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004.*

In the publication “The Information on Socio-economic Situation of Lubelskie Voivodship in 2011”, the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. *The item “**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.*

4. *Data according to NACE Rev. 2 sections as well as to territorial division are compiled using the **enterprise method**.*

5. *Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.*

6. *The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.*

7. *The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity, i.e. production and service activity, on their own account in order to earn a profit.*

8. *Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.*

9. *In the publication data in regard to:*

a) ***average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons; data do not concern public post office and operators of the public telecommunication network;*

- b) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- c) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw** prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

- b) *sold production of industry and construction concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;*
- c) *financial results of non-financial enterprises as well as investment outlays and newly started investments refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.*

10. Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- a) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- b) produkcji sprzedanej przemysłu – ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

12. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

13. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

14. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

15. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

11. Constant prices were adopted as follows:

- a) agricultural output – current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- b) sold production of industry – 2005 constant prices (2005 average current prices).

12. Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

13. In data calculations per capita (1000 population etc.) as of the end of the year, the number of population as of 31 December was used, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 June, unless otherwise noted.

14. Some data are provisional and may be change in subsequent editions of the publication.

15. Due to the rounding of data, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item “total”.

16. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
	sekcje <i>sections</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
<i>Accommodation and catering</i>	<i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
X	<i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
X	<i>Administrative and support service activities</i>

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
działy <i>divisions</i>	
Produkcja skór i wyrobów skórzanych X	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych <i>Manufacture of leather and related products</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of pharmaceutical products</i>	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń X	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep X	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Budowa budynków X	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej X	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

17. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

18. Nazwy „województwo lubelskie”, „Lubelskie”, „Lubelszczyzna” oraz „region” są używane zamiennie

17. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

18. Names “lubelskie voivodship”, “Lubelskie”, “Lubelszczyzna” and “region” are used interchangeably

PODSTAWOWE TENDENCJE

- ⇒ W 2011 roku utrzymał się obserwowany od połowy lat 90-tych XX wieku systematyczny spadek liczby ludności w województwie. Jest on efektem ujemnego przyrostu naturalnego oraz ujemnego salda migracji ludności na pobyt stały. Tendencja ta może mieć w przyszłości negatywny wpływ na równowagę na regionalnym rynku pracy, bowiem malejące zasoby ludzkie oznaczają deficyt siły roboczej oraz wpływają na ograniczenie możliwości rozwoju regionu.
- ⇒ Na rynku pracy utrzymała się pozytywna tendencja wzrostu przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, przy czym wzrost ten odnotowano przede wszystkim w sektorze prywatnym, dzięki czemu udział sektora prywatnego wzrósł do poziomu 85,6%.
- ⇒ Niekorzystnym zjawiskiem był natomiast dalszy wzrost bezrobocia rejestrowanego. W porównaniu z 2010 r. odnotowano większe tempo wzrostu liczby zarejestrowanych bezrobotnych (największe wśród osób pozostających bez pracy dłużej niż 1 rok) oraz spadek zgłoszonej liczby ofert zatrudnienia. Stopa bezrobocia utrzymywała się na poziomie wyższym niż średnio w kraju. Dalszemu pogorszeniu uległa struktura bezrobotnych. W szczególności dotyczy to większego niż średnio w kraju wzrostu udziału bezrobotnych z najmłodszych grup wiekowych oraz bezrobotnych z wykształceniem wyższym i średnim. Istotnym problemem rynku pracy w województwie lubelskim jest także zjawisko bezrobocia długotrwałego, u podstaw którego leżą takie zjawiska jak degradacja społeczno-ekonomiczna, dezaktualizacja kwalifikacji i umiejętności zawodowych.
- ⇒ W roku 2011 w województwie odnotowano systematyczny wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw. Dynamika wzrostu wynagrodzenia była wyższa niż w kraju, jednak było ono niższe o 15,8% niż średnia krajowa. Tendencją wzrostową charakteryzował się także poziom świadczeń rentowo-emerytalnych wypłacanych przez ZUS i KRUS. Jednak wysokość tych świadczeń była niższa w porównaniu do w kraju.
- ⇒ Ogólny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych zwiększył się w porównaniu z 2010 r. w mniejszym stopniu niż w skali kraju. Podobnie jak w Polsce, wzrost cen wystąpił w większości grup towarów i usług, a najwyższy dotyczył: transportu, żywności i napojów bezalkoholowych oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem.
- ⇒ W 2011 r. w województwie lubelskim, w wyniku zwiększenia powierzchni uprawy zbóż podstawowych z mieszkankami zbożowymi, przy nieznacznie niższej wydajności z jednostki powierzchni, uzyskano produkcję roślinną większą niż przed rokiem. Zbiory rzepaku i rzepiku w omawianym roku były niższe niż rok wcześniej, o czym zadecydowała mniejsza powierzchnia uprawy, choć plonowanie było lepsze niż w 2010 r. Wzrost zbiorów ziemniaków wynikał ze zwiększenia areálu uprawy, podczas gdy plonowanie zmniejszyło się w odniesieniu do roku poprzedniego.

- ⇒ Zmniejszyło się w odniesieniu do roku poprzedniego, pogłowie bydła, trzody chlewnej, owiec, koni oraz drobiu.
- ⇒ W województwie lubelskim w 2011 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zanotowano wzrost skupu ziarna pszenicy, ziemniaków, żywca rzeźnego oraz mleka, a spadek skupu żyta.
- ⇒ W odniesieniu do roku poprzedniego w 2011 r. odnotowano wzrost cen większości produktów rolnych zarówno w skupie (z wyjątkiem żywca wieprzowego i wołowego), jak i na targowiskach. Istotny wpływ na poziom pogłowia i opłacalność hodowli bydła miała pogorsząca się od lat relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta.
- ⇒ W porównaniu z rokiem poprzednim wystąpił wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w województwie lubelskim. Zanotowano także wzrost wydajności pracy (mierzonej wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego), przy jednoczesnym wzroście (ale o niższej dynamice) przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.
- ⇒ W 2011 r. w województwie lubelskim zanotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego, a tempo wzrostu (w skali roku) w kolejnych okresach następujących utrzymywało się na zbliżonym poziomie. Wyższa niż przed rokiem była także wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej. W omawianym okresie odnotowano zwiększenie wydajności pracy w budownictwie, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia.
- ⇒ Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie lubelskim w 2011 r. były lepsze niż rok wcześniej. Wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania, wydanych pozwoleń na ich realizację oraz rozpoczętych budów. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania nie zmieniła się w stosunku do roku poprzedniego.
- ⇒ W województwie lubelskim w 2011 r. miał miejsce wzrost wartości sprzedaży detalicznej i hurtowej w odniesieniu do 2010 roku.
- ⇒ W 2011 r. w województwie lubelskim wyniki finansowe uzyskane przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe poprawiły się w porównaniu z rokiem poprzednim. Wyższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na poprawę wskaźnika poziomu kosztów. Poprawie uległy także uzyskane przez badane przedsiębiorstwa wskaźniki rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, obrotu brutto oraz obrotu netto.
- ⇒ Rozwój gospodarczy województwa oraz sytuacja na rynku pracy determinowana jest w znacznej mierze również poziomem i dynamiką nakładów inwestycyjnych. W roku 2011 w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost nakładów inwestycyjnych w badanych przedsiębiorstwach w województwie lubelskim. Ponadto, wyższa była liczba rozpoczętych inwestycji oraz ich wartość kosztorysowa.

BASIC TRENDS

- ⇒ *Observed since the mid-90s of the twentieth century systematic decline of population in the voivodship continued in 2011. It is the result of negative natural and negative migration balance of population for permanent residence. This trend may have a negative impact on the balance of the regional labour market in future, as decreasing human resources mean labour shortages and influence on limiting the development of the region.*
- ⇒ *On the labour market, positive trend of growth in average employment in the enterprise sector was observed, but this increase was especially evident in the private sector, so that the private sector rose to 85,6%.*
- ⇒ *The further increase in registered unemployment was disadvantageous phenomenon. Compared with 2010, there was higher growth rate of registered unemployment (the largest among the unemployed for longer than 1 year) and a decrease in the number of notified vacancies. The structure of the unemployed was worsened. In particular, this applies to, more than in the country, average increase in the share of unemployed in the youngest age groups and the unemployed with higher and secondary education. An important problem in the labour market in the lubelskie voivodship is also the phenomenon of permanent unemployment, based on such phenomena as the socio-economic degradation, obsolescence of skills and professional abilities.*
- ⇒ *In the voivodship a systematic increase in average monthly gross wages and salaries in enterprise sector was observed. The dynamics of wages and salaries growth was higher than in the country, but the wages and salaries were lower by 15,8% than the country average. The level of pension benefits paid by ZUS and KRUS was characterized by upward trend. However, the amount of those benefits was lower compared to the country.*
- ⇒ *The overall price index for consumer goods and services increased in comparison with 2010, to a lesser extent than in the country. As in Poland, the increase of prices has occurred in most categories of goods and services, and the highest concern: transportation, food and drinks and for goods and services related to housing.*
- ⇒ *In 2011, in the lubelskie voivodship, as a result of increasing the area of cereal crops with corn mixture, with slightly lower productivity per unit area, crop production was larger than a year ago. Production of rape and turnip rape in this year was lower than a year earlier, as a result of less area of cultivation, although the yield was better than 2010, increase the harvest of potatoes resulted from an increase in crop acreage, while the yield decreased with respect to the previous year.*

- ⇒ *In relation to the previous year, herds of cattle, pigs, sheep, horses and poultry decreased.*
- ⇒ *In the lubelskie voivodship in 2011, compared to the previous year, there was an increase in procurement of wheat, potatoes, animals for slaughter and milk, and fall of rye procurement.*
- ⇒ *With respect to the previous year, in 2011 an increase in prices of most agricultural products in both the purchase (with the exception of pork and beef) and at markets was observed. Significant impact on the profitability of livestock breeding had worsening relationship of purchase price of pork to the market prices of rye.*
- ⇒ *In the lubelskie voivodship there was an increase in sold production of industry in comparison with the previous year. There was also a rise in labor productivity (measured by value of production sold to one employee), while simultaneously increasing (but at slower pace), average employment in the industry.*
- ⇒ *In 2011, in the lubelskie voivodship there was an increase in sold production of construction in relation to the previous year, and the rate of growth (per year) in the subsequent cumulative periods remained at a similar level. The construction and assembly production was also higher than in the previous year. During this period, the increase in labour productivity in construction was observed, with an increase in average employment.*
- ⇒ *The effects of housing obtained in the lubelskie voivodship in 2011 were better than last year. The number of dwellings completed, permits issued and housing starts. The average usable floor space of 1 dwelling did not change during the previous year.*
- ⇒ *In the lubelskie voivodship in 2011 there was an increase in the value of retail sales and wholesale in relation to 2010.*
- ⇒ *In 2011, in the lubelskie voivodship financial results achieved by non-financial corporations have improved compared to the previous year. The higher growth rate of revenues from total activity than the dynamics of the cost has contributed to improvements in the level of costs index. Profitability ratios from the sale of products, goods and materials, the gross and net turnover ratios also increased.*
- ⇒ *The economic development of the region and the situation on the labour market is determined to a large extent, by the level and dynamics of investment. In 2011, as compared to the previous year, an increase in investment outlays in enterprises surveyed in the lubelskie voivodship was observed. Moreover, the number of commenced investments and their estimated value was higher.*

WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU

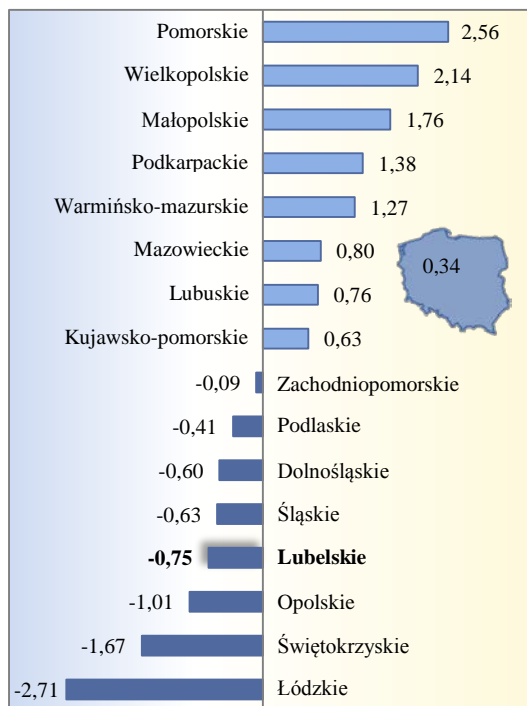
Tabl. 1. Wybrane wskaźniki ogólnopolskie i wojewódzkie w 2011 r.

Wyszczególnienie	Polska	Lubelskie
Ludność ^a na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	122	85
Przyrost naturalny na 1000 ludności ^a	0,34	-0,75
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności ^a	-0,11	-2,39
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^b w %	56,1	57,1
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^b w %	50,7	51,1
Stopa bezrobocia według BAEL ^b w %	9,7	10,3
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	3604,02	3111,17
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1669,22 ^c	1474,64
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	986,24	979,17
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (2010 = 100)	104,3	104,0
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w ha	6,9	5,8
Obsada bydła ^d na 100 ha użytków rolnych w szt.	35,6	24,2
Obsada trzody chlewnej ^e na 100 ha użytków rolnych w szt.	84,5	54,7
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w przemyśle w zł	438819	310451
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w budownictwie w zł	394783	262657
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,4	3,0
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^f na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1013	756
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	19	5
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw w %	78,0	78,3
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach w %	94,6	93,5
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (2010 = 100; ceny bieżące) w %	111,9	116,6
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2009 r. w zł	35210	23651

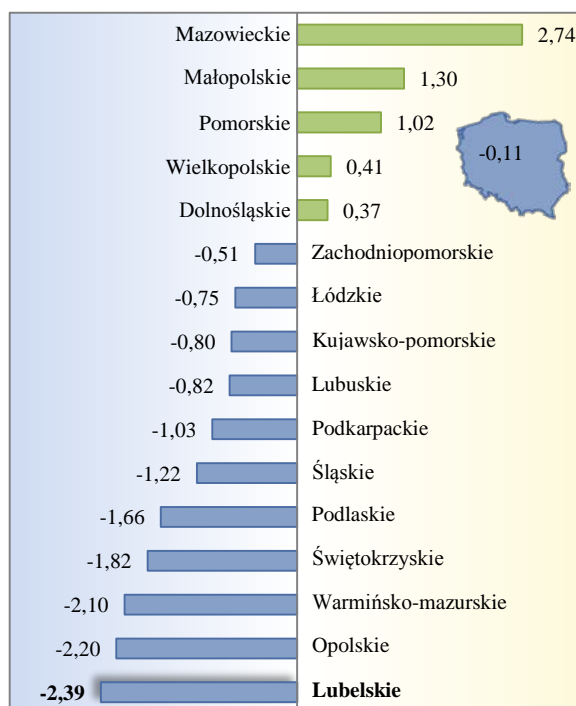
a Dane wstępne. b Przeciętne w roku. c Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w województwie. d Stan w grudniu. e Stan w końcu listopada. f Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

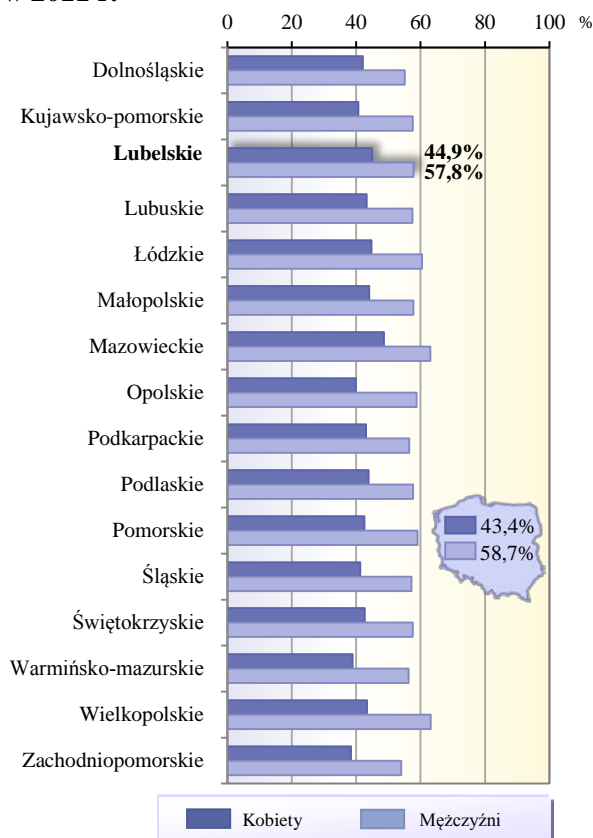
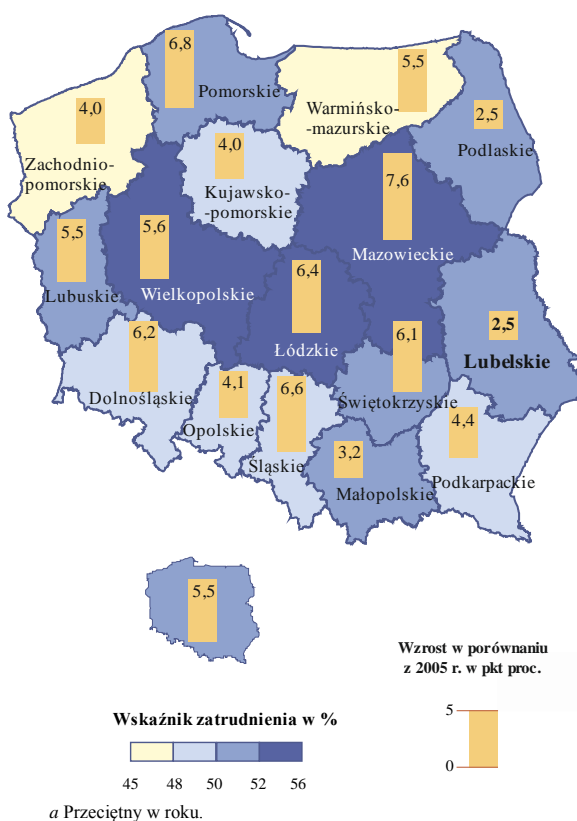
Wyk. 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2011 r.

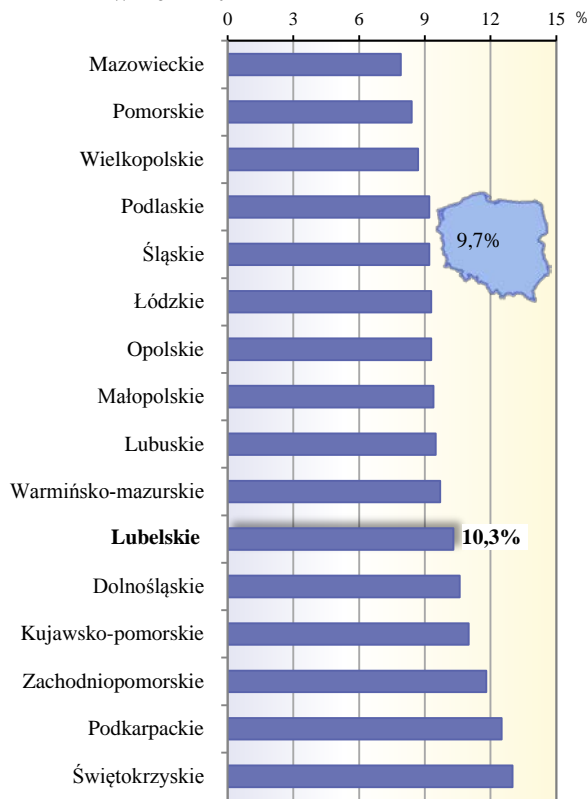
Wyk. 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.

Wyk. 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2011 r.

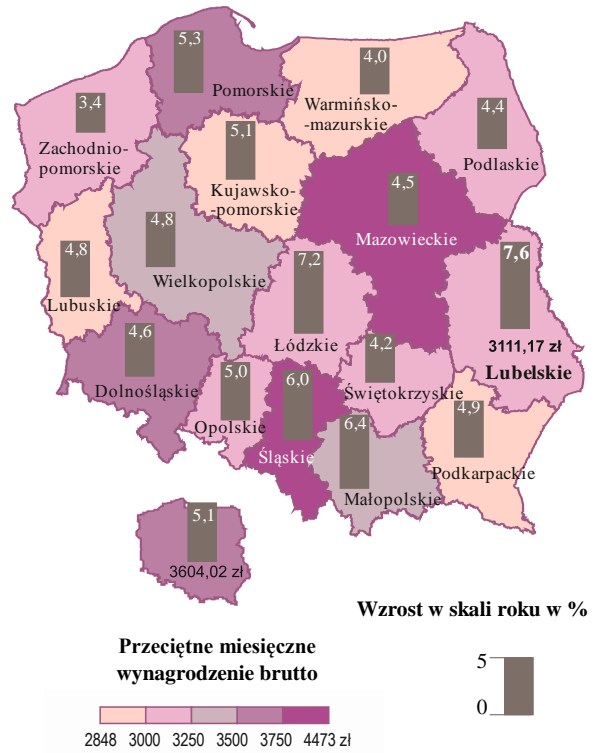

Wyk. 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2011 r.

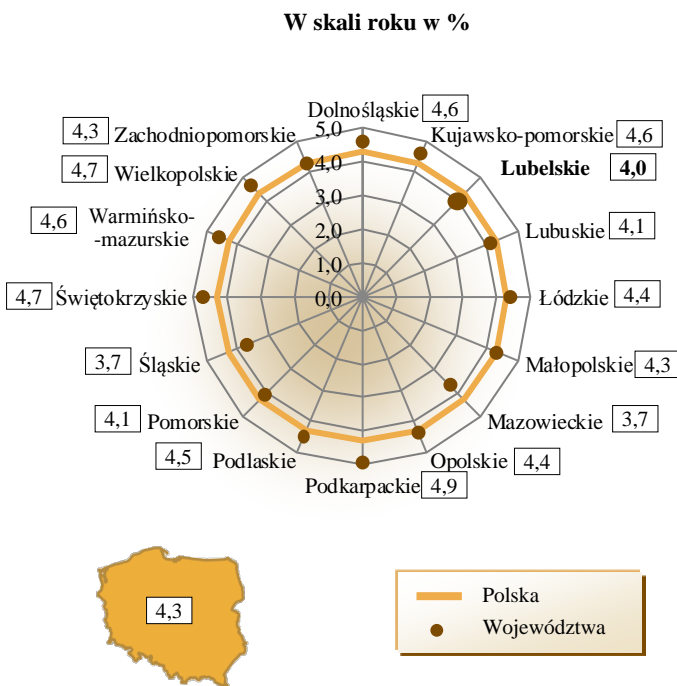

a Przeciętna w roku.

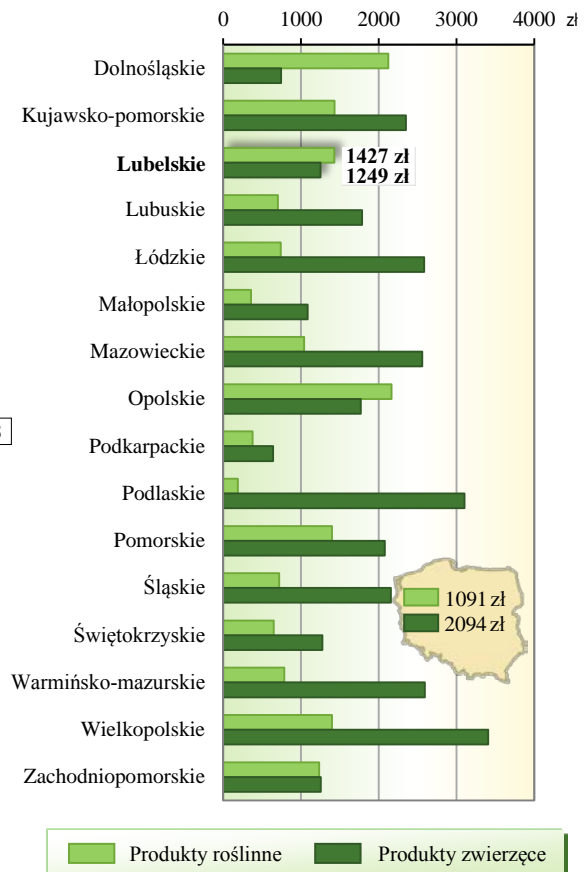
Wyk. 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.

Wyk. 6. Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2011 r.

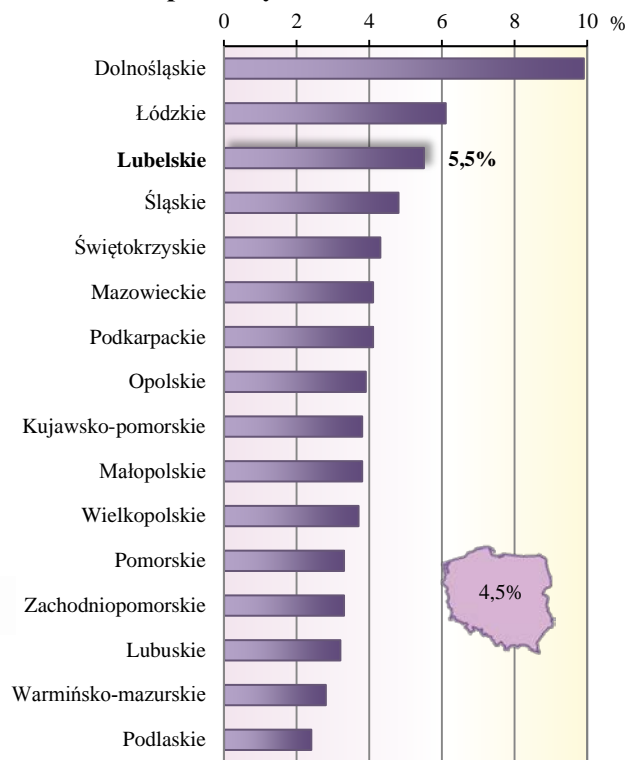
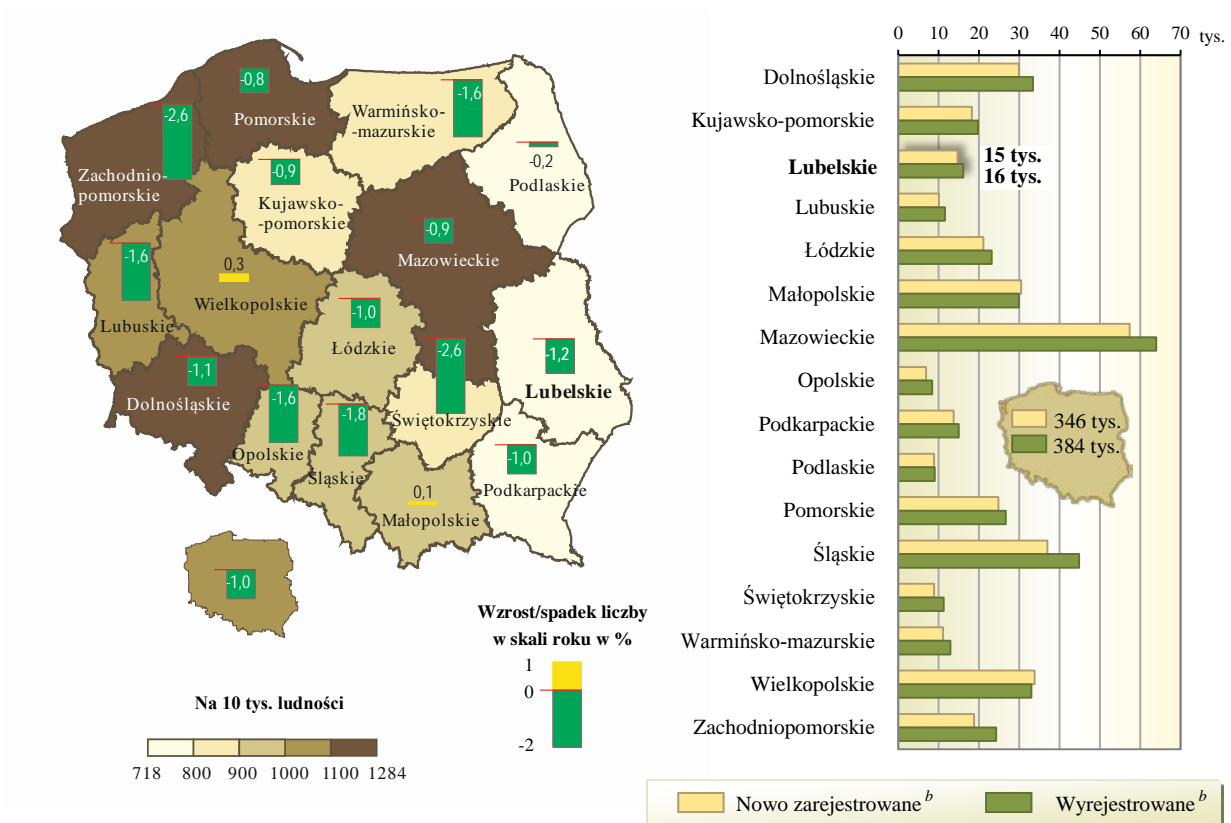
Wyk. 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2011 r.

Wyk. 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

Wyk. 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach w 2011 r.

Wyk. 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2011 r.
Stan w dniu 31 XII

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W ciągu roku.

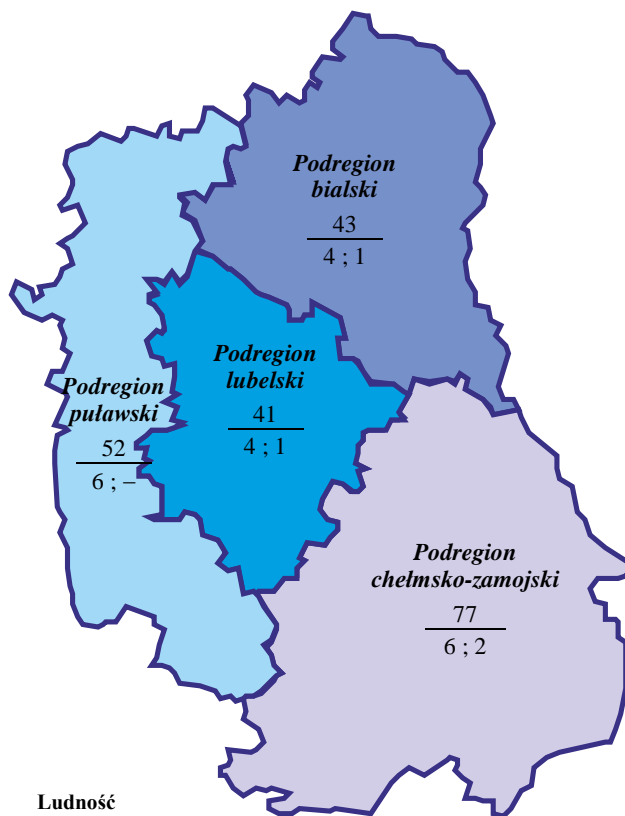
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)¹ W 2011 R.

Stan w dniu 1 I

liczba gmin
 $\frac{213}{20 ; 4}$
 liczba powiatów

liczba miast
 na prawach powiatu

	Powierzchnia w ha	Ludność (stan w dniu 31 XII 2010 r.)
LUBELSKIE	2512246	2151895
podregiony:		
bialski	597735	306219
chełmsko-zamojski	929096	644007
lubelski	422071	713397
puławski	563344	488272

Podregion bialski		Podregion chełmsko-zamojski		Podregion lubelski		Podregion puławski	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:	Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:	Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:	Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
bialski	Biała Podlaska	biłgorajski	Chełm	lubartowski	Lublin	janowski	—
parczewski		chełmski	Zamość	lubelski		kraśnicki	
radzyński		hrubieszowski		łęczyński		łukowski	
włodawski		krasnostawski		świdnicki		opolski	
		tomaszowski				puławski	
		zamojski				rycki	

¹ NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne — regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

LUDNOŚĆ

Od połowy lat dziewięćdziesiątych z roku na rok systematycznie maleje liczba ludności województwa lubelskiego. W 2011 r. tempo spadku liczby urodzeń było większe niż tempo spadku liczby zgonów, co przełożyło się na utrzymanie ujemnego przyrostu naturalnego. Ogólne saldo migracji ludności na pobyt stały w minionym roku było ujemne. Saldo migracji zagranicznych, w przeciwieństwie do roku poprzedniego, przyjmowało wartości ujemne.

Według wstępnych wyników spisu ludności w dniu 31 marca 2011 r. w województwie lubelskim mieszkało 2185 tys. osób, tj. o 1,5% więcej w stosunku do wyników bieżącego bilansu ludności za 2010 rok.

Prezentowane dane dotyczą ludności faktycznie zamieszkałej na danym terenie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące, a do 2005 r. – ponad 2 miesiące.

W porównaniu z wynikami spisu z 2002 roku liczba ludności w województwie zmniejszyła

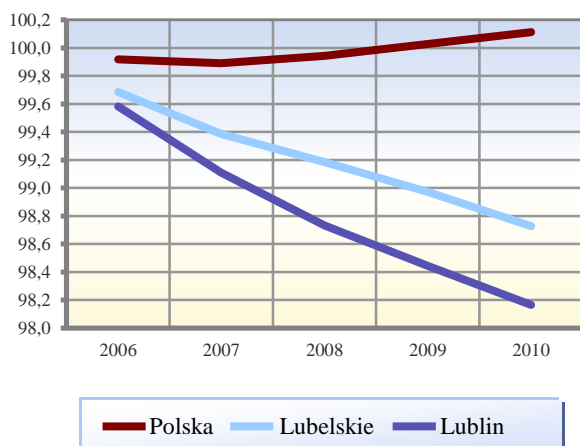
się o 0,6%. W Polsce w porównaniu do bilansu ludności za 2010 rok liczba ludności wzrosła o 0,8%, a w stosunku do danych ze spisu 2002 roku zwiększyła się o 0,7%. Według wstępnych

wyników spisu 2011 roku mieszkańcy województwa stanowili 5,7% ogółu ludności Polski. Średnia gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) wyniosła 87 wobec 123 w kraju.

Dane o ludności zbilansowano w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz dane ze sprawozdawczości bieżącej z ruchu naturalnego i migracji ludności.

Dane o stanie i strukturze ludności oraz wszystkie wskaźniki obliczone na tej podstawie mają charakter tymczasowy i po opracowaniu wyników NSP 2011 ulegną zmianie.

Wyk. 11. **Dynamika liczby ludności**
Stan w dniu 31 XII
2005 = 100

Wyk. 12. **Dynamika liczby ludności miast i wsi w województwie lubelskim**
Stan w dniu 31 XII
2005 = 100

Tabl. 2. **Ludność według województw**
Stan w dniu 31 XII

Województwa	Ludność w tys.				Średnioroczne tempo przyrostu/ubytku liczby ludności w %			
	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010
P o l s k a	38254,0	38157,1	38167,3	38200,0	-0,02	-0,04	0,08	0,09
Dolnośląskie	2912,2	2888,2	2876,6	2877,8	-0,17	-0,17	-0,02	0,04
Kujawsko-pomorskie ..	2067,8	2068,3	2069,1	2069,5	-0,05	-0,00	0,06	0,02
Lubelskie	2206,2	2179,6	2157,2	2151,9	-0,13	-0,25	-0,21	-0,25
Lubuskie	1008,5	1009,2	1010,0	1011,0	0,05	0,00	-0,11	0,10
Łódzkie	2627,8	2577,5	2541,8	2534,4	-0,36	-0,40	-0,28	-0,29
Małopolskie	3222,4	3266,2	3298,3	3310,1	0,35	0,18	0,34	0,36
Mazowieckie	5115,0	5157,7	5222,2	5242,9	0,05	0,23	0,34	0,40
Opolskie	1070,6	1047,4	1031,1	1028,6	-0,34	-0,39	-0,19	-0,24
Podkarpackie	2101,4	2098,3	2101,7	2103,5	0,12	0,01	0,11	0,08
Podlaskie	1210,7	1199,7	1189,7	1188,3	-0,13	-0,23	-0,15	-0,12
Pomorskie	2172,3	2199,0	2230,1	2240,3	0,28	0,23	0,48	0,46
Śląskie	4765,7	4685,8	4640,7	4635,9	-0,37	-0,32	-0,11	-0,10
Świętokrzyskie	1302,7	1285,0	1270,1	1266,0	0,01	-0,29	-0,21	-0,32
Warmińsko-mazurskie	1427,5	1428,6	1427,1	1427,2	0,19	-0,01	0,00	0,01
Wielkopolskie	3345,3	3372,4	3408,3	3419,4	0,17	0,21	0,31	0,33
Zachodniopomorskie ..	1697,9	1694,2	1693,2	1693,1	0,06	-0,04	0,01	-0,01

Województwo lubelskie odznacza się niskim poziomem urbanizacji. Wyniki spisu 2011 wykazały wstępnie, że w 42 miastach województwa zamieszkiwało 45,9% ogółu ludności, podczas gdy przeciętnie w kraju ludność miast stanowiła 60,2% ogółu populacji.

Struktura ludności według płci w województwie lubelskim od kilku lat nie ulega większym zmianom. Według wstępnych wyników spisu 2011 roku kobiety stanowiły 52% ogółu mieszkańców województwa. W Polsce tendencja jest podobna, w ogólnej liczbie mieszkańców przeważały kobiety, których odsetek wyniósł 52,1%. Średnio na 100 mężczyzn w województwie przypadało 108 kobiet, wobec 109 w Polsce.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

Według wstępnych danych w 2011 roku w województwie lubelskim zarejestrowano 21,4 tys. urodzenia żywe, tj. o 5,6% mniej niż przed rokiem i o 0,1% mniej niż w 2005 roku. **Współczynnik urodzeń żywych** wyniósł 9,92‰ i był niższy w stosunku do notowanego

rok wcześniej (10,48‰), ale wyższy niż w 2005 r. (9,75‰).

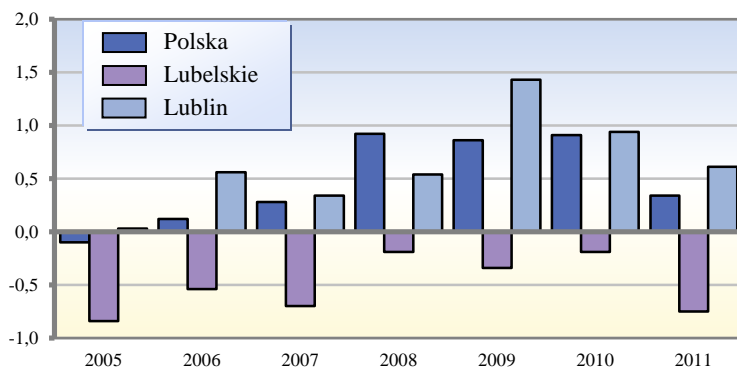
W kraju, podobnie jak w województwie lubelskim, w 2011 roku odnotowano spadek liczby urodzeń (o 6,0%) w porównaniu do ubiegłego roku, a współczynnik urodzeń zmalał z 10,82‰ w 2010 r. do 10,17‰ w 2011 roku.

Województwo lubelskie charakteryzuje się wysokim poziomem umieralności. W 2011 roku zmarło 23,0 tys. mieszkańców, tj. o 0,2% mniej niż przed rokiem i o 0,9% mniej niż w 2005 roku. Ogólny **współczynnik zgonów** utrzymał się na poziomie ubiegłego roku i wyniósł 10,67‰, ale był wyższy od uzyskanego w 2005 r., który wynosił 10,58‰. W kraju w 2011 r. współczynnik zgonów był niższy w porównaniu do ubiegłorocznego, osiągnął poziom 9,83‰ i był o 0,75 pkt niższy niż w województwie lubelskim.

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

Z roku na rok systematycznie maleje umieralność niemowląt. **Współczynnik zgonów niemowląt** (liczony na 1000 urodzeń żywych) w 2011 r. przyjął wartość 4,45‰, wobec 4,68‰ w 2010 r. i 7,31‰ w 2005 roku. Omawiany współczynnik był niższy od krajowego, który w 2011 r. osiągnął poziom 4,73‰.

Wyk. 13. **Przyrost naturalny na 1000 ludności**

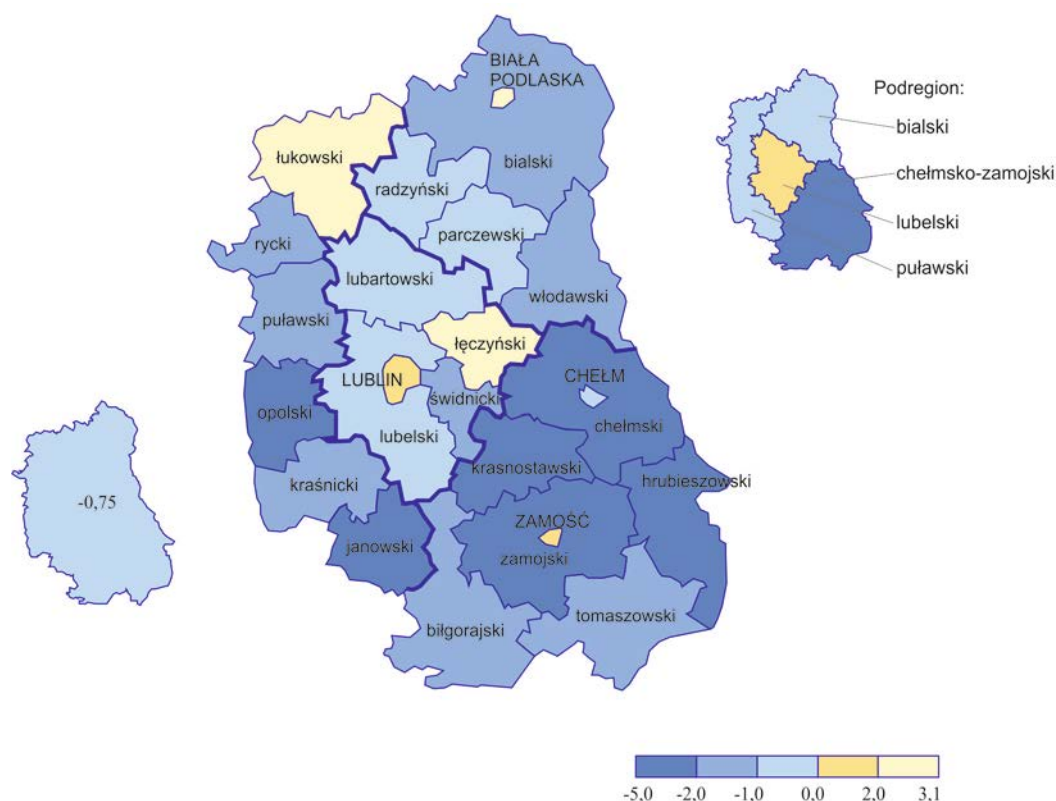

Według wstępnych danych w województwie lubelskim w 2011 r. zanotowano ujemny **przyrost naturalny**. Różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów ukształtowała się na poziomie minus 1,6 tys., podczas gdy rok wcześniej wyniosła minus 0,4 tys., a przed pięcioma laty – minus 1,8 tys.

W 2011 r. współczynnik przyrostu naturalnego osiągnął wartość minus 0,75‰ i był niższy niż w 2010 r. (minus 0,19‰), ale wyższy niż w 2005 r. (minus 0,84‰). Omawiany wskaźnik dla Polski osiągał znacznie wyższe wartości we wszystkich analizowanych okresach, a 2011 r. ukształtował się na poziomie 0,34‰.

Największy (dodatni) przyrost naturalny w województwie lubelskim liczony na 1000 mieszkańców wystąpił w powiecie łączyńskim (3,10), w mieście Biała Podlaska (2,94), powiecie łukowskim (2,26) oraz w mieście Zamościu (0,78) i w Lublinie (0,61). Natomiast najmniejszy przyrost odnotowano w powiecie krasnostawskim (minus 5,04), hrubieszowskim (minus 3,35) oraz zamojskim (minus 2,84).

Wyk. 14. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie lubelskim według podregionów i powiatów w 2011 r.**

W lubelskich urzędach stanu cywilnego od stycznia do grudnia 2011 r. zarejestrowano 12,2 tys. nowo zawartych małżeństw, tj. o 8,7% mniej niż przed rokiem i o 6,5% mniej niż w 2005 r. Niższy był również **współczynnik małżeństw**, który w minionym roku osiągnął poziom 5,64‰, wobec 6,16‰ w 2010 r. i 5,93‰ w 2005 roku. We wszystkich wymienionych latach liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była wyższa w województwie niż średnio w Polsce.

Tabl. 3. **Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności**

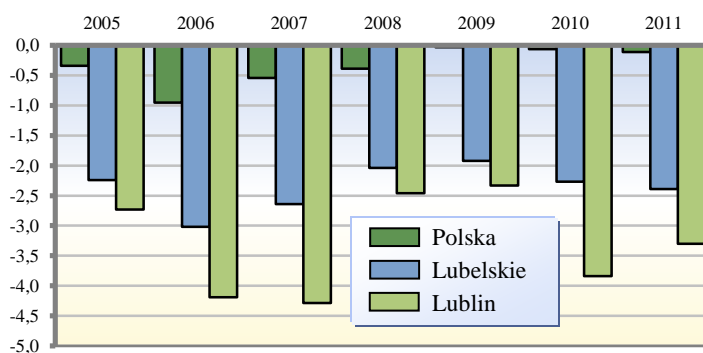
Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Małżeństwa	5,42	5,98	5,41
Urodzenia żywe	9,55	10,82	10,17
Zgony	9,65	9,91	9,83
w tym niemowląt ^a	6,42	4,98	4,73
Przyrost naturalny ^b	-0,10	0,91	0,34
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych			
na pobyt stały	-0,34	-0,06	-0,11
w tym zagranicznych	-0,34	-0,06	-0,11

^a Dzieci w wieku poniżej 1 roku; na 1000 urodzeń żywych. ^b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

Tabl. 3. **Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności (dok.)**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
LUBELSKIE			
Małżeństwa	5,93	6,16	5,64
Urodzenia żywe	9,75	10,48	9,92
Zgony	10,58	10,67	10,67
w tym niemowląt ^a	7,31	4,68	4,45
Przyrost naturalny ^b	-0,84	-0,19	-0,75
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-2,24	-2,27	-2,39
w tym zagranicznych	0,00	-0,02	-0,08
LUBLIN			
Małżeństwa	5,75	5,72	5,09
Urodzenia żywe	9,26	10,31	10,18
Zgony	9,23	9,37	9,57
w tym niemowląt ^a	9,98	4,26	4,90
Przyrost naturalny ^b	0,03	0,94	0,61
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-2,73	-3,84	-3,30
w tym zagranicznych	-0,25	-0,11	-0,17

a Dzieci w wieku poniżej 1 roku; na 1000 urodzeń żywych. b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

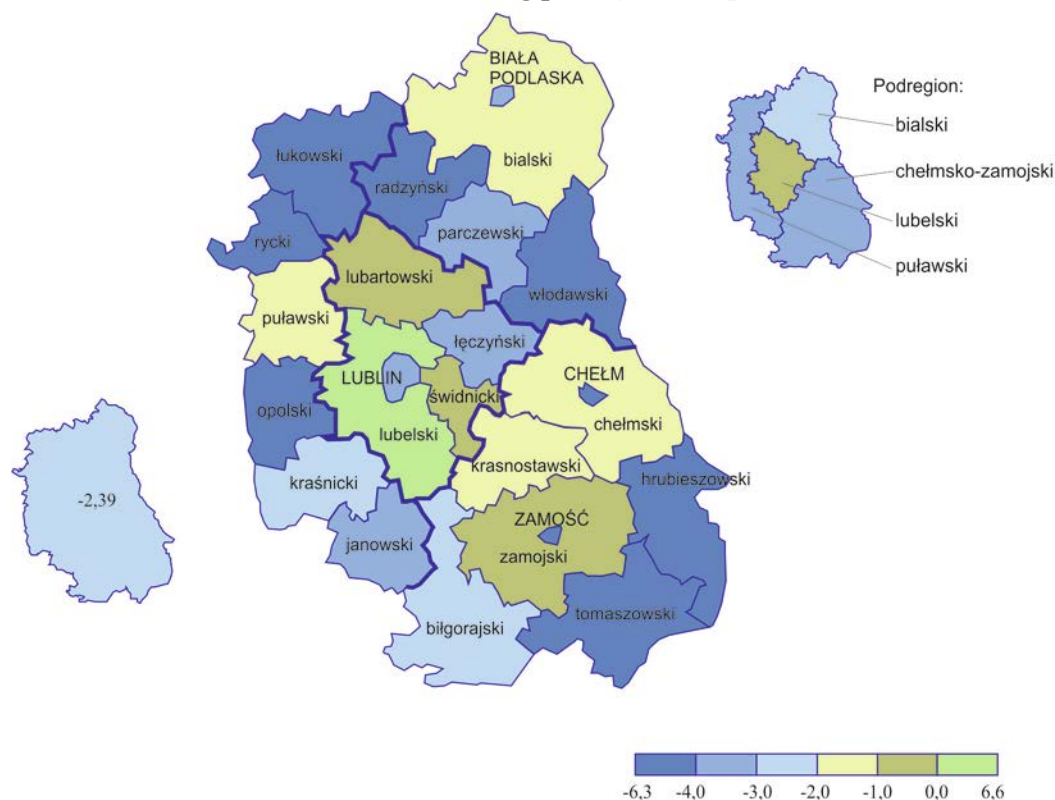
Wyk. 15. **Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności**

W 2011 r., podobnie jak w roku poprzednim i 2005, **saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych** ludności na pobyt stały było ujemne. Oznacza to, że liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w ciągu omawianego okresu przekroczyła liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w tym czasie. W wyniku migracji liczba mieszkańców województwa lubelskiego w 2011 r. zmniejszyła się o 5,1 tys. osób, natomiast przed rokiem i w 2005 roku po 4,9 tys. osób. Współczynnik migracji ogółem osiągnął wartość minus 2,39‰ wobec minus 2,27‰ sprzed roku i minus 2,24‰ w 2005 roku.

Największy ubytek ludności na 1000 mieszkańców wystąpił w powiecie hrubieszowskim (minus 6,34), w ryckim (minus 6,01) oraz w łukowskim (minus 5,04), natomiast przyrost odnotowano tylko w powiecie lubelskim (6,62).

Wyk. 16. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie lubelskim według podregionów i powiatów w 2011 r.

Odnosząc się tylko do migracji zagranicznych należy stwierdzić, że o ile ostatnie lata pokazywały spadek liczby wyjazdów Polaków za granicę na pobyt stały, to w 2011 roku w porównaniu do ubiegłego roku w kraju odnotowano wzrost liczby emigrantów o 14,4%, a w województwie lubelskim o 27,0%. W Polsce w latach 2005, 2010 i 2011 liczba emigrantów przekraczała liczbę imigrantów, a w województwie lubelskim w 2005 r. sytuacja była odwrotna, ale już w latach 2010 i 2011 liczba osób, które wymeldowały się z pobytu stałego w związku z wyjazdem poza granice kraju przekroczyła liczbę osób przybywających z zagranicy i meldujących się na pobyt stały.

Dane prezentujące ludność w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Stan, ruch naturalny i wędrownictwo ludności” – opracowanie sygnałne dostępne co pół roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie lubelskim” – publikacja dostępna co roku w wersji książkowej oraz elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

RYNEK PRACY

■ ZATRUDNIENIE

Rok 2011 był kolejnym, w którym notowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, przy czym zatrudnienie rosło w sektorze prywatnym, natomiast zmniejszało się w sektorze publicznym.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie lubelskim w 2011 r. ukształtowało się na poziomie 182,3 tys. osób, tj. o 6,2% wyższym w stosunku do poprzedniego roku (wobec wzrostu o 3,0% w 2010 r.). W skali kraju odnotowano wzrost zatrudnienia w porównaniu z rokiem poprzednim o 3,4% (po wzroście o 1,0% w 2010 r.).

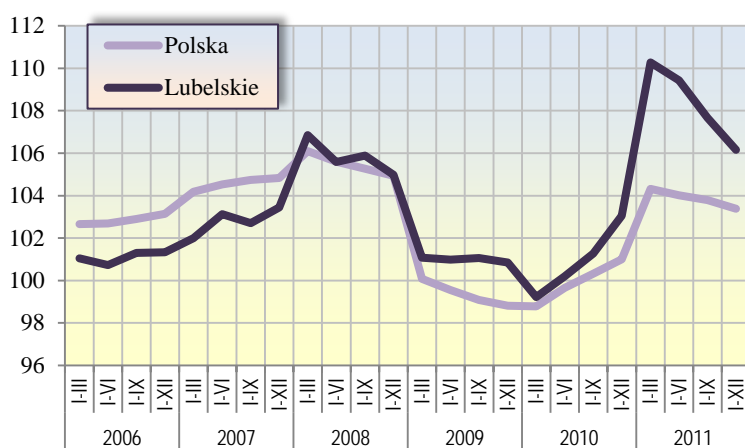
Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tabl. 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011		
	w tysiącach		2005=100	2010=100	
Polska	4646,4	5260,9	5439,1	117,1	103,4
Lubelskie	150,2	171,7	182,3	121,4	106,2
Lublin	.	60,8	69,1	x	113,8

Wyk. 17. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**

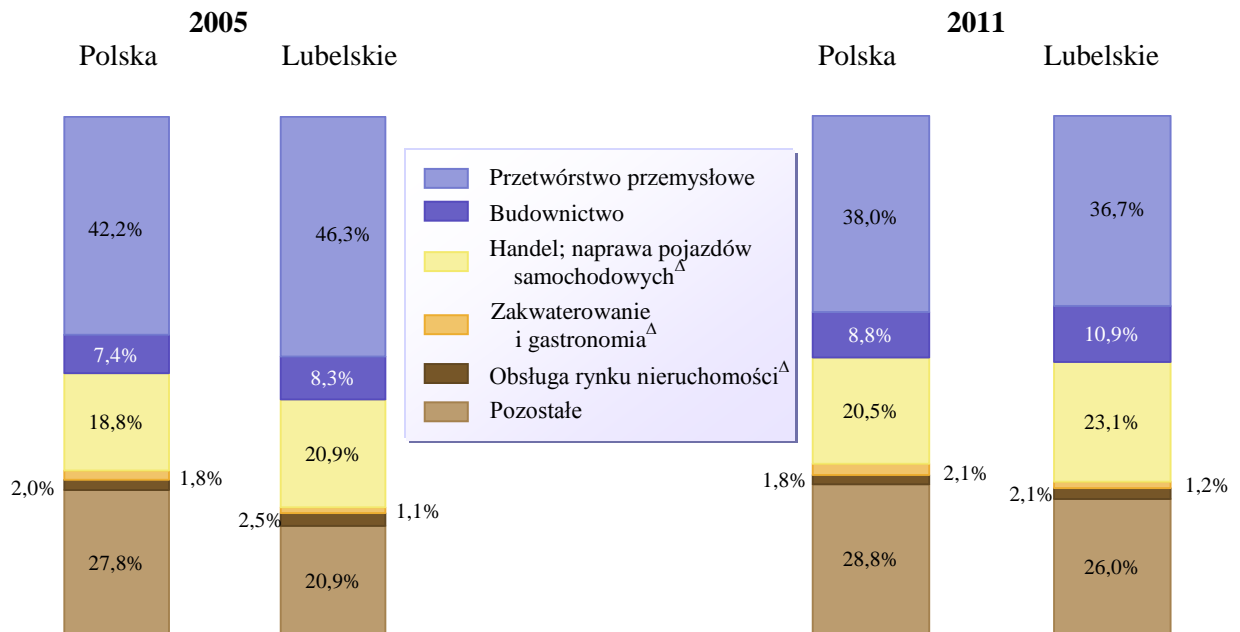
Analogiczny okres poprzedniego roku = 100

W 2011 r. udział sektora prywatnego ukształtował się na poziomie 85,6% i zwiększył się zarówno w porównaniu z rokiem poprzednim, jak i 2005 odpowiednio o 0,8 pkt proc. i o 9,2 pkt proc. W jednostkach sektora prywatnego przeciętne zatrudnienie wyniosło 156,1 tys. osób, co oznacza wzrost o 7,2% w stosunku do zanotowanego rok wcześniej i o 35,7% w odniesieniu do stanu sprzed

sześciu lat. Przedsiębiorstwa sektora publicznego w omawianym okresie zatrudniały 26,3 tys. osób, tj. o 0,3% więcej niż w 2010 r. i o 26,3% mniej niż w 2005 r.

Wyk. 18. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007

Przeciętne zatrudnienie w przetwórstwie przemysłowym wyniosło 67,0 tys. osób, tj. 36,7% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw, natomiast najmniejszą grupę stanowili zatrudnieni w działalności związanej z zakwaterowaniem i gastronomią (2,3 tys. osób, tj. 1,2% ogólnej liczby zatrudnionych).

Tabl. 5. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w województwie lubelskim

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	99,2	100,2	101,3	103,0	110,3	109,4	107,7	106,2
w tym:								
Przemysł	97,3	97,7	100,1	103,3	113,1	112,9	111,1	108,5
w tym przetwórstwo przemysłowe...	96,2	96,7	97,7	98,7	101,2	101,0	100,6	100,7
Budownictwo	97,0	98,7	101,6	102,0	115,6	112,7	110,3	110,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	103,9	105,4	101,1	101,2	102,6	100,9	99,7	99,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	111,0	108,7	114,4	114,2	108,4	108,0	103,7	101,5
Transport i gospodarka magazynowa ..	91,8	94,7	101,3	103,3	112,1	111,9	108,1	106,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	99,8	99,5	100,1	101,2	107,1	107,4	107,5	106,3

W porównaniu z rokiem poprzednim przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się przede wszystkim w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 0,9%), natomiast wzrosło m.in. w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (o 16,0%), budownictwo (o 10,8%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 10,0%), transport i gospodarka magazynowa (o 6,6%), a także obsługa rynku nieruchomości (o 6,3%).

■ BEZROBOCIE REJESTROWANE

W końcu 2011 r. w województwie lubelskim nadal utrzymywała się niekorzystna sytuacja na rynku pracy. W ujęciu rocznym zanotowano wzrost ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych (największy wśród osób pozostających bez pracy dłużej niż 1 rok). W porównaniu z 2010 r. odnotowano większe tempo wzrostu liczby zarejestrowanych bezrobotnych oraz spadek zgłoszonej liczby ofert zatrudnienia.

W końcu grudnia 2011 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa lubelskiego wyniosła 122,4 tys. osób i była wyższa od zanotowanej przed rokiem (o 2,7 tys. osób, tj. o 2,3%), ale niższa niż w 2005 r. (o 34,4 tys. osób, tj. o 21,9%). Należy podkreślić, że tempo wzrostu w ostatnim roku było większe niż rok wcześniej, kiedy to liczba bezrobotnych zwiększyła się o 2,1%. Mniejsze zmiany obserwowano w skali kraju – na koniec 2011 r. liczba bezrobotnych była o 1,4% wyższa niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 3,3% w 2010 r.), ale w stosunku do 2005 r. spadek wyniósł 28,5% i był znacznie większy niż w skali województwa.

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001) z późniejszymi zmianami.

Tabl. 6. **Bezrobocie rejestrowane**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	2773,0	1954,7	1982,7
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	2793,2	3042,0	2591,5
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	3019,8	2979,8	2563,5
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	158	83	90
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	17,6	12,4	12,5

^a W ciągu roku.

Tabl. 6. **Bezrobocie rejestrowane** (dok.)
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
LUBELSKIE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	156,8	119,7	122,4
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	148,3	169,4	140,1
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	156,2	166,9	137,4
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	293	166	211
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	17,0	13,1	13,3
LUBLIN			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	18,9	16,1	16,1
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	19,1	20,1	17,3
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	19,1	18,8	17,3
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	557	164	138
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	12,3	9,6	9,5

^a W ciągu roku.

W województwie lubelskim w końcu 2011 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w szesnastu powiatach, przy czym najwyższy – w biłgorajskim (o 15,5%), a najmniejszy – w mieście Lublin (o 0,1%). W powiatach: zamojskim, włodawskim, parczewskim, krańickim, łączyńskim, świdnickim i mieście na prawach powiatu Zamość notowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, a w powiecie opolskim liczba bezrobotnych utrzymała się na tym samym poziomie co w analogicznym okresie poprzedniego roku.

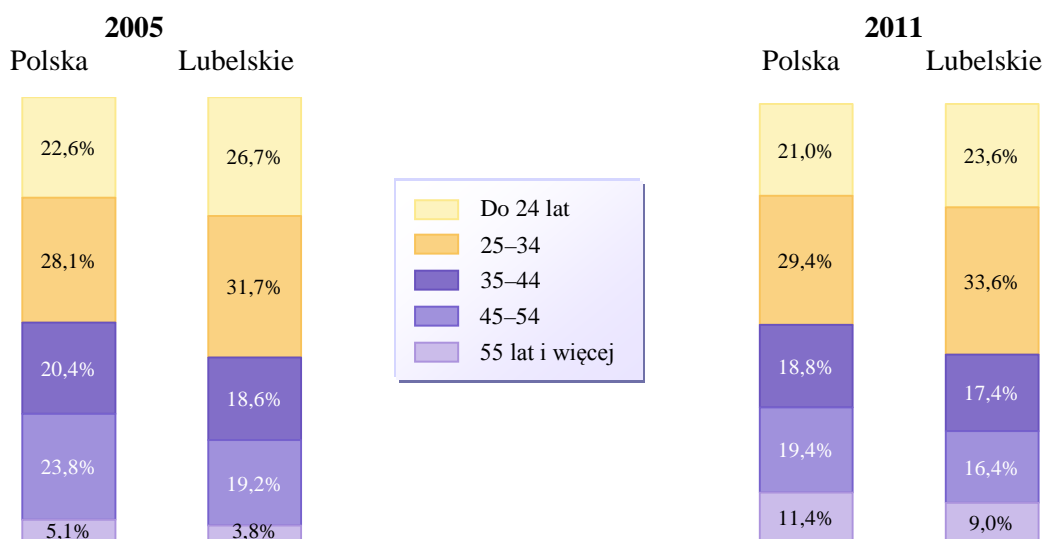
Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

W omawianym okresie 90,2% ogółu bezrobotnych w regionie nie posiadało prawa do zasiłku (w 2010 r. – 89,4%), 69,9% stanowiły osoby wcześniej pracujące (w poprzednim roku – 68,7%), a 54,4% to mieszkańcy wsi (przed rokiem – 53,5%).

W końcu grudnia 2011 r. w województwie lubelskim wśród bezrobotnych, podobnie jak w kraju, przeważały kobiety. Stanowiły one 50,8% ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, a ich liczba była o 1,2 pkt proc. wyższa niż rok wcześniej. Spadek w skali roku zaobserwowano natomiast w populacji bezrobotnych mężczyzn (o 0,1%), a ich odsetek zmniejszył się w ciągu roku o 1,2 pkt proc., do poziomu 49,2%.

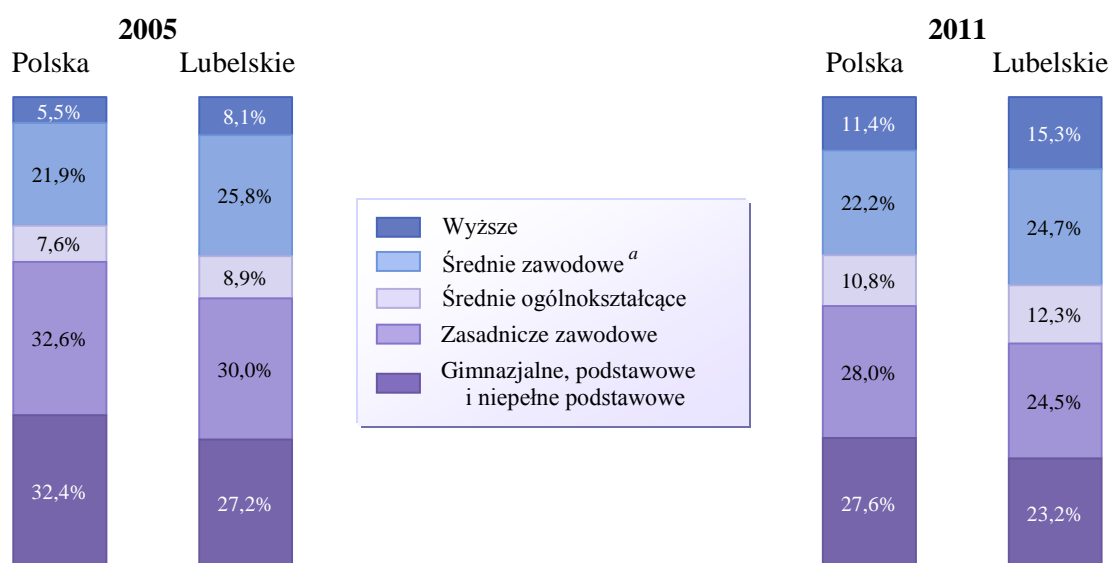
Bezrobocie nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2011 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (41,1 tys.), a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się w porównaniu z poprzednim rokiem (o 0,6 pkt proc. do 33,6%). Udział bezrobotnych osób w wieku do 25 lat zmniejszył się o 1,1 pkt proc. do 23,6%.

Wyk. 19. **Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według wieku**
Stan w dniu 31 XII

Na koniec grudnia 2011 r. spośród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy najwięcej było osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 24,7% (przed rokiem – 24,6 %) a najmniej ze średnim ogólnokształcącym – 12,3% (w poprzednim roku 12,6%). W porównaniu z 2010 r. zmniejszył się udział osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym – o 0,7 pkt proc. do 23,2%. Coraz większe problemy natomiast na rynku pracy odczuwają osoby z wyższym wykształceniem, których zbiorowość w ciągu ostatniego roku zwiększyła się najbardziej (o 12,4%), a ich odsetek wzrósł o 1,4 pkt proc. do poziomu 15,3%.

Wyk. 20. **Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według poziomu wykształcenia**
Stan w dniu 31 XII

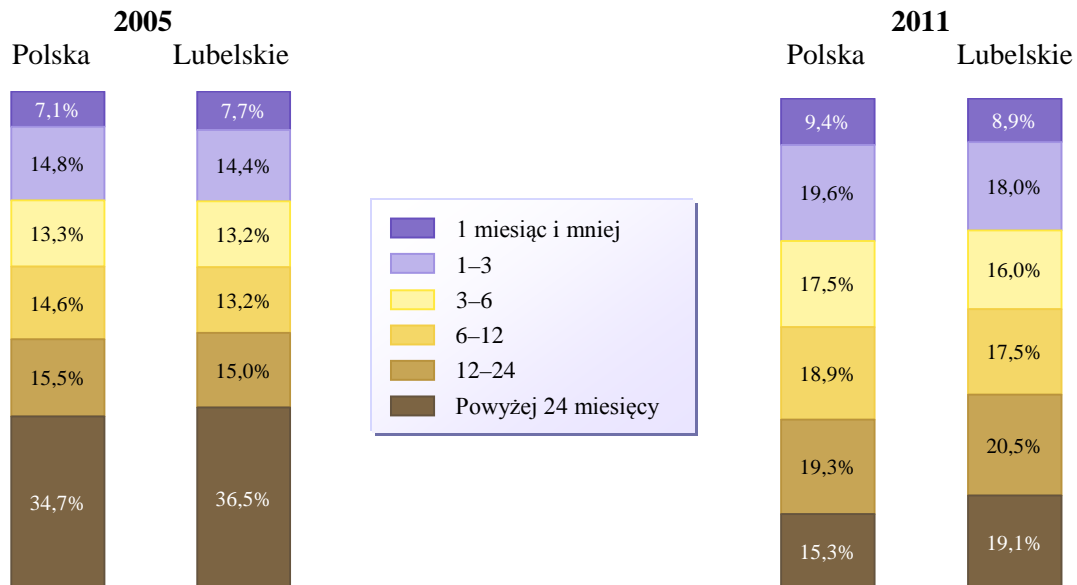

^a Łącznie z policealnym.

Spośród wszystkich kategorii bezrobotnych wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy największy wzrost (o 25,9%) w ujęciu rocznym odnotowano w przypadku osób pozostających bez pracy dłużej niż 1 rok (ich udział wzrósł do 39,6%, tj. o 7,4 pkt proc.). Udział osób pozostających bez pracy w okresie 1-3 miesięcy spadł do 18,0%, tj. o 4,9 pkt proc.

Wyk. 21. **Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy^a**
Stan w dniu 31 XII

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

Największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby dotychczas niepracujące oraz z krótkim stażem (1-5 lat), które łącznie stanowiły prawie połowę ogólnej liczby bezrobotnych (odpowiednio 30,1% i 20,1%). W porównaniu z rokiem poprzednim najbardziej pogorszyła się sytuacja osób ze stażem do 1 roku, których odsetek wzrósł do poziomu 18,9%, tj. o 0,9 pkt proc.

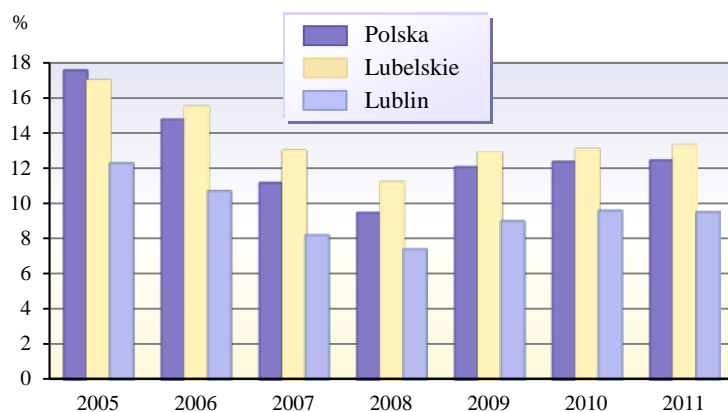
W województwie lubelskim w końcu grudnia 2011 r. liczba bezrobotnych w większości kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy była wyższa niż rok wcześniej, w tym najbardziej wzrosła w przypadku osób bez kwalifikacji zawodowych (o 14,6%) oraz długotrwale bezrobotnych (o 10,9%). Najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby długotrwale bezrobotne – jej udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. zwiększył się o 4,3 pkt proc. do poziomu 56,0%. Zmiany odnotowano także w przypadku osób bez kwalifikacji zawodowych (ich odsetek wzrósł o 3,0 pkt proc. do 27,9%) oraz osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (wzrost o 0,3 pkt proc. do 18,0%), bez doświadczenia zawodowego (spadek o 1,5 pkt proc. do 39,1%), a także bezrobotnych do 25 roku życia (spadek o 1,1 pkt proc. do 23,6%). Na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem utrzymał się udział osób, samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (6,9%) oraz niepełnosprawnych (3,6%).

Tabl. 7. **Bezrobocie rejestrowane w województwie lubelskim**

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu): w tysiącach osób	125,8	109,8	108,2	119,7	132,0	116,2	113,4	122,4
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	107,6	105,3	103,3	102,1	104,9	105,8	104,9	102,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ): w tysiącach osób	42,7	32,1	43,2	51,4	41,5	25,7	34,2	38,7
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	99,0	98,1	102,5	104,1	97,2	80,3	79,1	75,3
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ): w tysiącach osób	34,1	48,2	44,8	39,9	29,1	41,6	36,9	29,7
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	123,0	106,1	107,5	108,2	85,6	86,4	82,4	74,5
Płynność bezrobocia (napływ - odpływ) w tysiącach osób ..	8,6	-16,1	-1,6	11,6	12,3	-15,9	-2,8	9,0
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	13,7	12,1	11,9	13,1	14,2	12,7	12,4	13,3

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopa bezrobocia rejestrowanego zarówno w skali kraju, jak i województwa, w kolejnych miesiącach 2011 r. była wyższa niż rok wcześniej. W końcu grudnia wskaźnik ogólnokrajowy wyniósł 12,5% i wzrósł o 0,1 pkt proc. w odniesieniu do zanotowanego przed rokiem, ale był niższy o 5,1 pkt proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. W województwie w końcu 2011 r. stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 13,3% i była o 0,2 pkt proc. wyższa niż rok wcześniej, a niższa (o 3,7 pkt proc.) w stosunku do 2005 r.

Wyk. 22. **Stopa bezrobocia rejestrowanego**
Stan w dniu 31 XII

Wzrost omawianego wskaźnika w skali roku odnotowano w piętnastu powiatach i wyniósł on od 0,1 pkt proc. w powiecie radzyńskim do 1,5 pkt proc. w powiecie krasnostawskim. Największy spadek zanotowano w powiecie świdnickim (o 2,3 pkt proc.), kraśnickim (o 1,1 pkt proc.) oraz w łęczyńskim i mieście na prawach powiatu Zamość (po 0,9 pkt

proc.), a w powiecie zamojskim wskaźnik utrzymał się na poziomie sprzed roku. Nadal obserwowano

W 2011 r. w województwie lubelskim bilans bezrobotnych, podobnie jak rok wcześniej, kształtował się niekorzystnie, tzn. w ciągu roku zarejestrowano o 2,7 tys. osób więcej niż wyłączono z ewidencji. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 102,0%, podczas gdy w Polsce wskaźnik ten wyniósł 101,1%.

Powiatowe urzędy pracy w województwie lubelskim w ciągu całego 2011 r. miały do dyspozycji 31,6 tys. ofert pracy, tj. o 42,5% mniej niż rok wcześniej. W końcu grudnia na 1 ofertę pracy przypadało 211 bezrobotnych (wobec 166 osób przed rokiem) i wskaźnik ten był wyższy niż w skali kraju. Najkorzystniejszą sytuację odnotowano w powiatach grodzkich: Zamość (54 osoby na 1 ofertę) i Biała Podlaska (59 osób) oraz w powiecie puławskim (99 osób). W Lublinie na 1 ofertę przypadało 138 osób bezrobotnych.

■ BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2011 r. w województwie lubelskim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- nastąpił spadek bezrobocia; zmniejszyła się liczba bezrobotnych oraz spadła stopa bezrobocia (znacząco wśród mężczyzn oraz w miastach),
- zwiększył się udział zatrudnionych w ogólnej liczbie ludności,
- spadło obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi.

Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych.

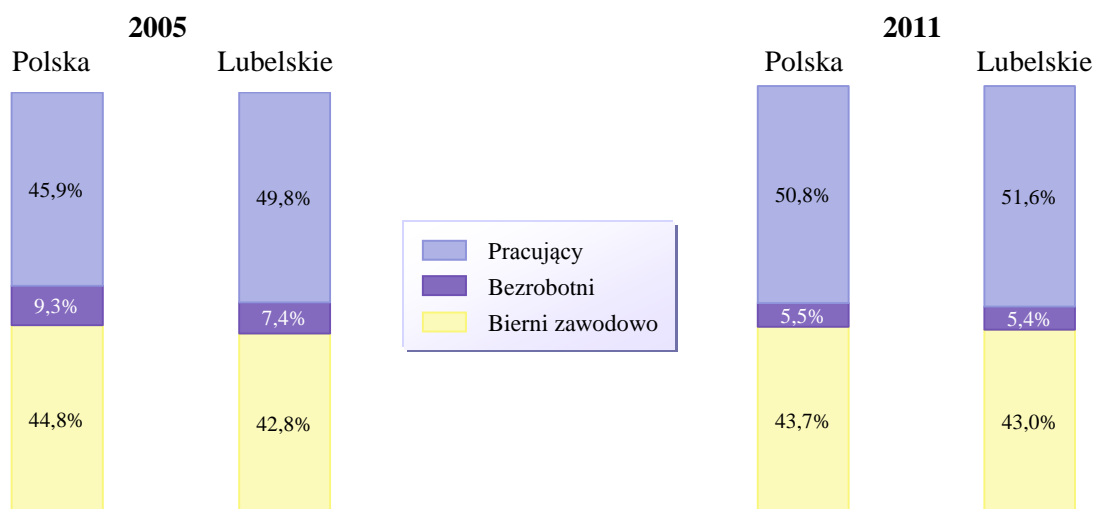
W IV kwartale 2011 r. w województwie lubelskim zbiorowość aktywnych zawodowo liczyła 1119 tys. osób, a biernych zawodowo – 843 tys. Do ludności aktywnej zawodowo zaliczono 1012 tys. osób pracujących i 106 tys. osób bezrobotnych.

Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Aktywni zawodowo w tys.	17283	17724	17951
pracujący	14390	16075	16201
bezrobotni	2893	1649	1750
Bierni zawodowo w tys.	14051	14016	13934
Współczynnik aktywności zawodowej w % ..	55,2	55,8	56,3
Wskaźnik zatrudnienia w %	45,9	50,6	50,8
Stopa bezrobocia w %	16,7	9,3	9,7
LUBELSKIE			
Aktywni zawodowo w tys.	1093	1147	1119
pracujący	951	1037	1012
bezrobotni	142	110	106
Bierni zawodowo w tys.	817	881	843
Współczynnik aktywności zawodowej w % ..	57,3	56,6	57,1
Wskaźnik zatrudnienia w %	49,8	51,1	51,6
Stopa bezrobocia w %	13,0	9,6	9,5

Struktura ludności według statusu na rynku pracy uległa zmianie zarówno w stosunku do notowanej w IV kwartale roku poprzedniego, jak i pięć lat wcześniej. W odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. zwiększył się o 0,5 pkt proc. udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej, a zmalał o 0,5 pkt proc. odsetek osób biernych zawodowo. W porównaniu z IV kwartałem 2005 r. obserwowano wzrost udziału pracujących (o 1,8 pkt proc.) oraz spadek odsetka bezrobotnych (o 2,0 pkt proc.).

Wyk. 24. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej wg statusu na rynku pracy w IV kwartale

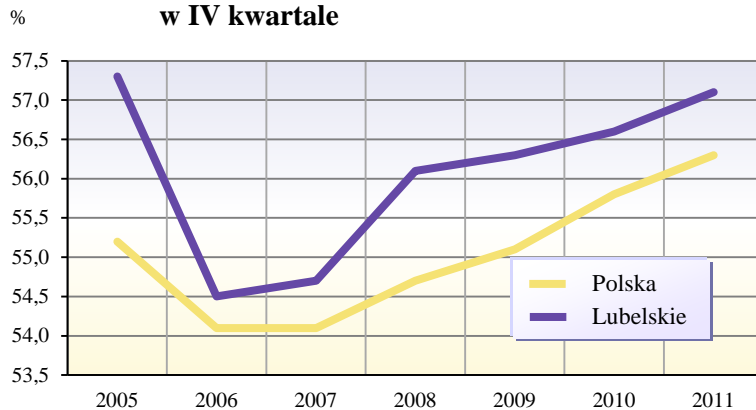
Liczba aktywnych zawodowo w IV kwartale 2011 r. zmniejszyła się w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku o 2,4%, natomiast w odniesieniu do sytuacji sprzed pięciu lat zwiększyła się o 2,4%. Tendencję spadkową obserwowano zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem.

W omawianym okresie w województwie współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 57,1% (jego wartość dla kraju wyniosła 56,3%). W regionie w ujęciu rocznym

zaobserwowano wzrost aktywności zawodowej, a opisujący ją współczynnik zwiększył się o 0,5 pkt proc., natomiast w odniesieniu do analogicznego kwartału 2005 r. – zmniejszył się o 0,2 pkt proc. (w skali kraju zaobserwowano wzrost odpowiednio o 0,5 pkt proc. i 1,1 pkt proc.). W analizowanym okresie w województwie lubelskim wyższą wartość wskaźnika aktyw-

Wyk. 25. **Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale**

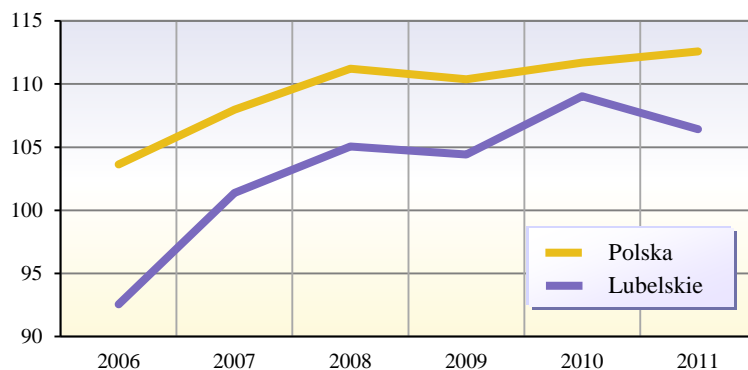

ności zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (63,8%, wobec 50,8%).

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
  - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
  - z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy oraz od 2006 r. – powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Wyk. 26. **Dynamika liczby pracujących w IV kwartale**
IV kwartał 2005 = 100

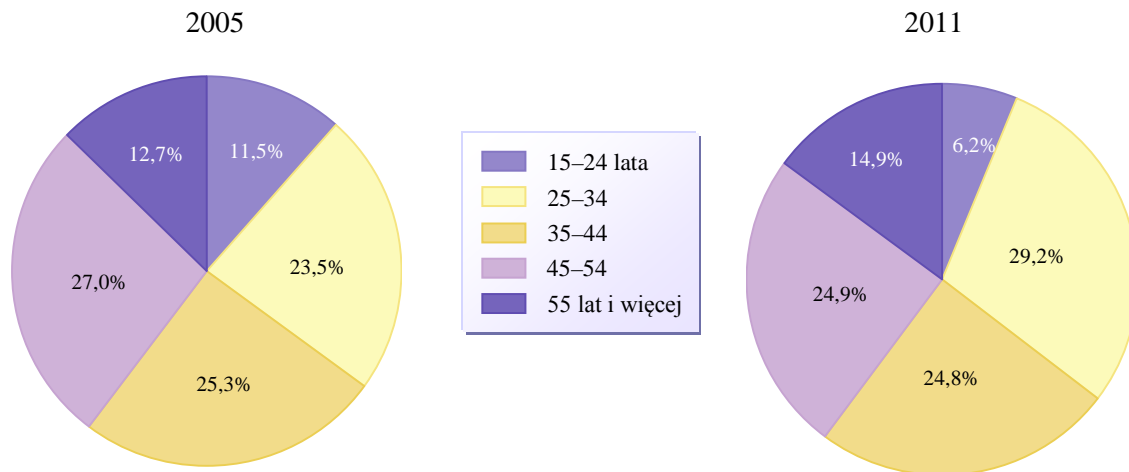
Zbiorowość pracujących w IV kwartale 2011 r. liczyła 1012 tys. i zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 2,4 pkt proc. Było to wynikiem większego spadku liczby kobiet posiadających pracę niż mężczyzn. W porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. omawiana po-

populacja zwiększyła się o 61 tys. osób (tj. o 6,4%), a obserwowany wzrost dotyczył obydwu płci. W IV kwartale 2011 r. wśród pracujących mniejszy udział (46,0%) miały kobiety.

Biorąc pod uwagę wiek pracujących, w IV kwartale 2011 r. najmniejszy udział w omawianej zbiorowości miały osoby ze skrajnych grup wiekowych, tzn. 15-24 lata (6,2%) i 55 lat i więcej (14,9%). Najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (29,2%) a pozostałe grupy oscylowały w granicy około 25%.

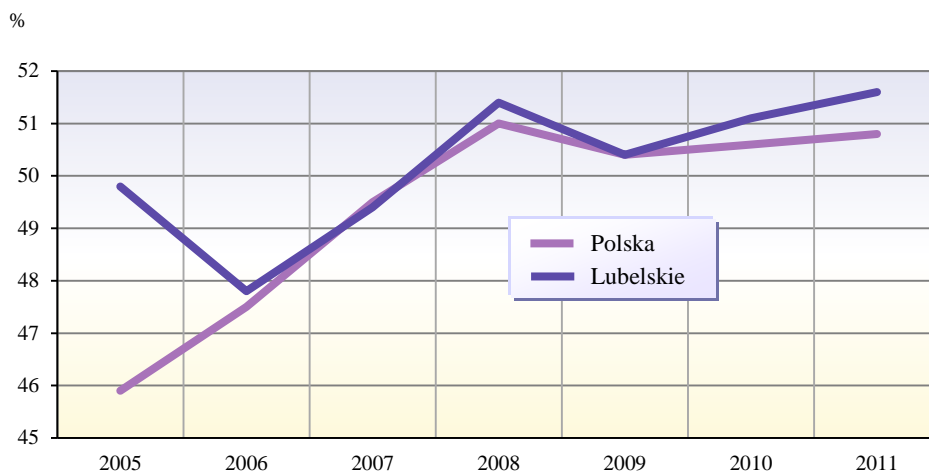
Wyk. 27. **Struktura pracujących według wieku w województwie lubelskim w IV kwartale**

Wskaźnik zatrudnienia w województwie lubelskim wyniósł 51,6% i był o 0,8 pkt proc. wyższy od średniego w kraju. W odniesieniu do analogicznego kwartału 2010 r. zmniejszył się on o 0,5 pkt proc. (w skali kraju wzrósł o 0,2 pkt proc.). W przypadku mężczyzn wskaźnik ten wyniósł 58,0% (więcej o 0,6 pkt proc. niż rok wcześniej), a kobiet 45,8% (więcej o 0,4 pkt proc.).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem.

Wyk. 28. **Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale**

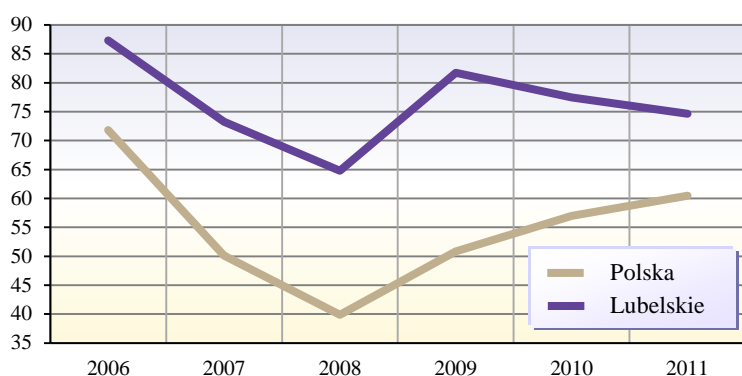

W IV kwartale 2011 r. liczba bezrobotnych w województwie lubelskim wyniosła 106 tys. osób i w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego zmalała o 4 tys. osób (ten kierunek zmian dotyczył zarówno mężczyzn, jak i kobiet).

W porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. liczba osób bezrobotnych była niższa o 36 tys. (o 25,4%). W IV kwartale 2011 r. wśród ogółu osób bezrobotnych w regionie większość (51,9%) stanowili mężczyźni.

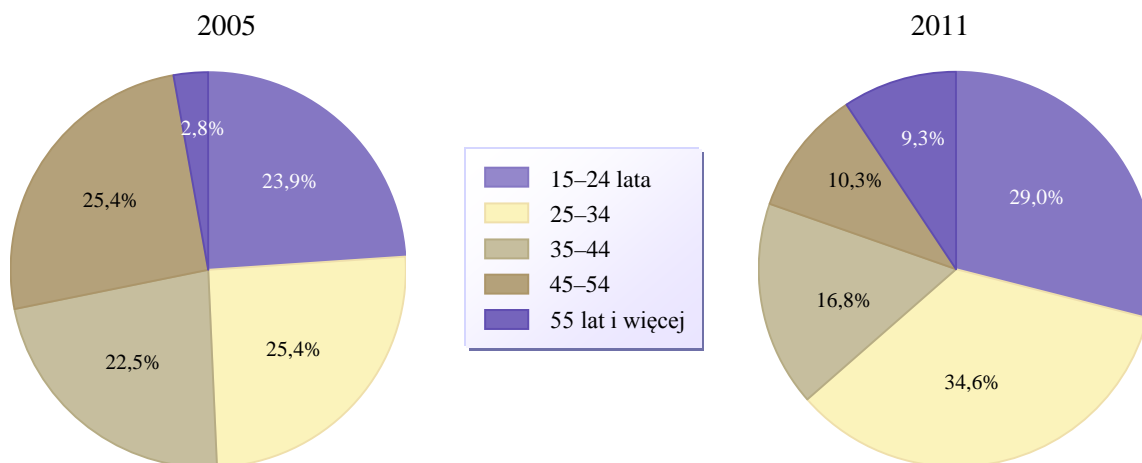
Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Wyk. 29. **Dynamika liczby bezrobotnych w IV kwartale**
IV kwartał 2005 = 100

Analiza struktury wiekowej bezrobotnych w województwie lubelskim w IV kwartale 2011 r. wykazała, że najliczniejszą grupę tworzyły osoby należące do przedziału wiekowego 25-34 lata (34,6% ogółu bezrobotnych). Najmniejsza zbiorowość obejmowała osoby 55-letnie i starsze (9,3%).

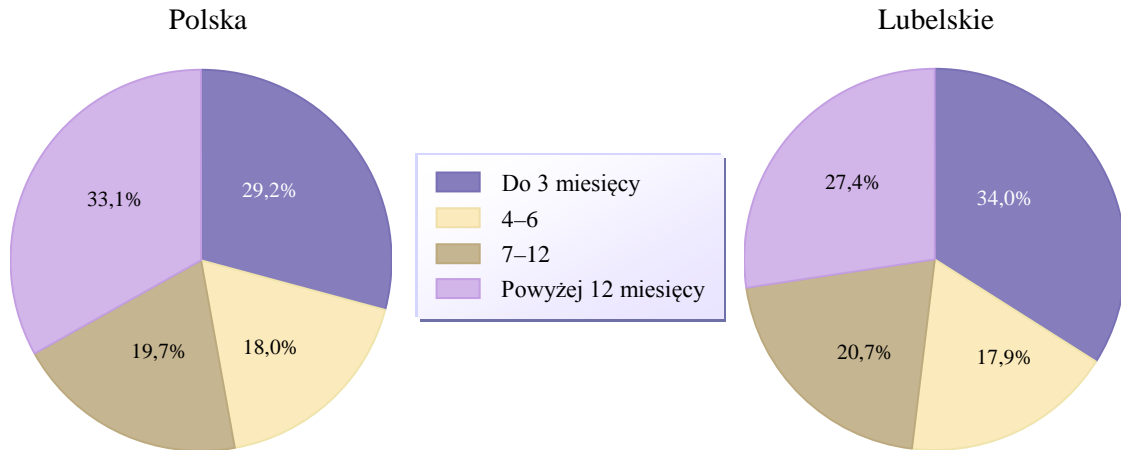
Wyk. 30. **Struktura bezrobotnych według wieku w województwie lubelskim w IV kwartale**

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2011 r. w województwie lubelskim wyniósł 10,9 miesiąca (w kraju – 11,1 miesiąca). Na przestrzeni roku okres ten uległ wydłużeniu o 0,6 miesiąca (w Polsce dłuższy o 0,9 miesiąca). W analizowanym okresie najliczniejszą grupę stanowiły osoby pozostające bez pracy do 3 miesięcy – 36 tys., tj. 34,0% ogółu bezrobotnych

(wobec 37,3% rok wcześniej). W kraju w IV kwartale 2011 r. odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 33,1% i w porównaniu z zanotowanym przed rokiem zwiększył się o 3,7 pkt proc.

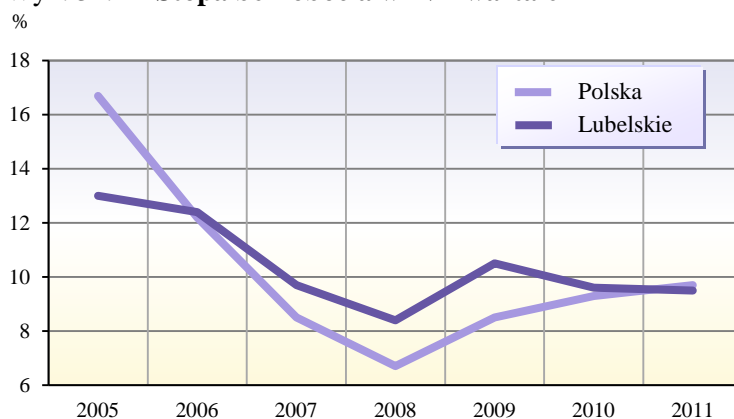
Wyk. 31. **Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2011 r.**

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2011 r. w województwie lubelskim ukształtowała się na poziomie 9,5% i była o 0,2 pkt proc. niższa od wskaźnika ogólnokrajowego. Na przestrzeni roku w regionie zmalała o 0,1 pkt. proc. (w Polsce – wzrost o 0,4 pkt proc.), natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu 2005 r. odnotowano spadek stopy bezrobocia o 3,5 pkt proc. (w kraju o 7,0 pkt proc.). W IV kwartale 2011 r. w województwie analizowany wskaźnik w przypadku mężczyzn wyniósł 9,1%, a wśród kobiet – 9,9%.

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

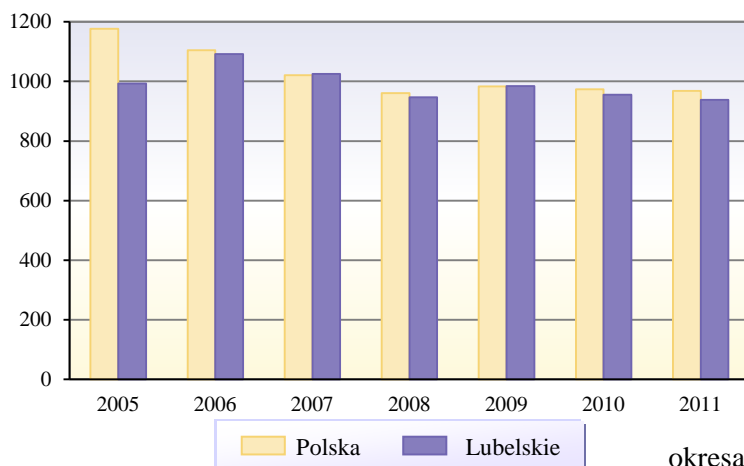
Wyk. 32. **Stopa bezrobocia w IV kwartale**

W IV kwartale 2011 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 843 tys. osób i stanowiła 43,0% ogółu mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej. Udział biernych zawodowo w kraju w ogólnej liczbie ludności kraju w tym wieku ukształtował się na poziomie 43,7%. Na przestrzeni roku liczba nieaktywnych zawodowo na Lubelszczyźnie zmniejszyła się o 4,3%, a w stosunku do analogicznego okresu 2005 r. była wyższa o 3,2%. W skali kraju w analogicznym okresie liczebność analizowanej populacji zmniejszyła się odpowiednio o 0,6% i 0,8%. W ogólnej liczbie osób nieaktywnych zawodowo w województwie lubelskim przeważały kobiety, których udział w IV kwartale 2011 r. wyniósł 59,5%.

W IV kwartale 2011 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 843 tys. osób i stanowiła 43,0% ogółu mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej. Udział biernych zawodowo w kraju w ogólnej liczbie ludności kraju w tym wieku ukształtował się na poziomie 43,7%. Na przestrzeni roku liczba nieaktywnych zawo-

Wyk. 33. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale

W IV kwartale 2011 r. na 1000 pracujących przypadało 938 osób bezrobotnych i biernych zawodowo. Rok wcześniej obciążenie to wynosiło 956 osób, natomiast w analogicznym okresie 2005 r. – 993 osoby. W IV kwartale 2011 r. w regionie na 1000 pracujących przypadało mniej osób pozostających bez pracy niż w skali kraju. W analogicznych okresach 2010 r. i 2005 r. sytuacja w tym zakresie kształtowała się podobnie.

Dane prezentujące rynek pracy w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie lubelskim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Popyt na pracę w województwie lubelskim” – opracowanie sygnałne dostępne co pół roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r. w województwie lubelskim ukształtowało się na poziomie wyższym niż rok wcześniej, a jego systematyczny wzrost notowano w kolejnych okresach narastających omawianego roku. W porównaniu z 2010 r. zwiększył się również czas przepracowany oraz średnie wynagrodzenie za godzinę pracy.

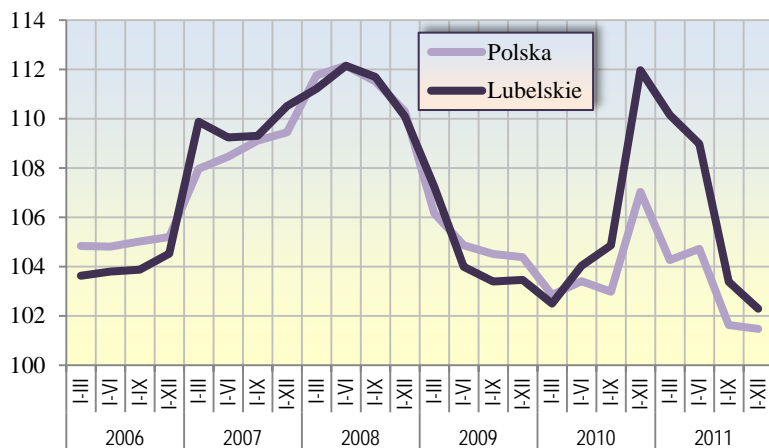
Tabl. 9. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011		
	w złotych		2005=100	2010=100	
Polska	2502,79	3429,64	3604,02	144,0	105,1
Lubelskie	2064,07	2892,38	3111,17	150,7	107,6
Lublin	.	3156,83	3504,55	x	111,0

W 2011 r. w województwie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 3111,17 zł i było wyższe niż w roku poprzednim o 7,6%. W kraju przeciętna płaca brutto wyniosła 3604,02 zł, co oznacza wzrost o 5,1% w odniesieniu do zanotowanej przed rokiem.

***Przeciętne wynagrodzenie brutto** to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.*

Wyk. 34. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**
Przeciętne miesięczne 2005 = 100

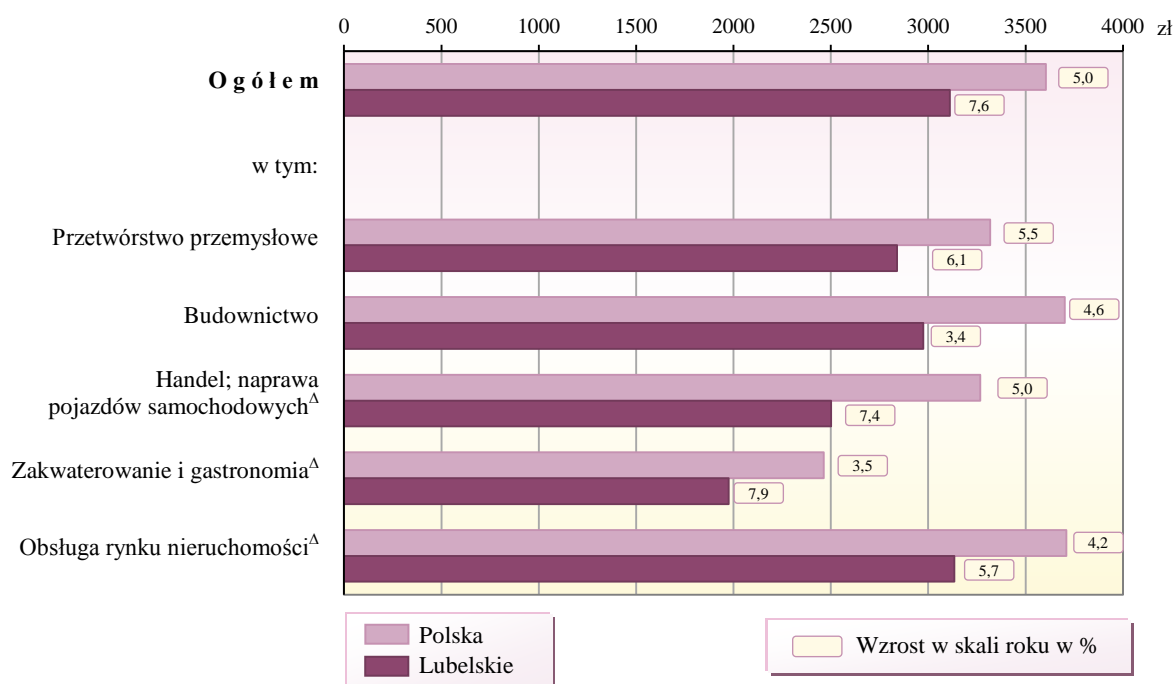
Przeciętna płaca w kraju przewyższała o 15,8% wynagrodzenie w województwie.

W województwie lubelskim w sektorze publicznym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto osiągnęło wartość 4025,98 zł i zwiększyło się o 7,8% w stosunku do poprzedniego roku. W sektorze prywatnym przeciętna płaca ukształtowała się na poziomie 2957,22 zł i była o 7,9% wyższa od zanotowanej w 2010 r.

Tabl. 10. **Dynamika przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie lubelskim**

Sektory	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	102,5	104,0	104,9	106,5	110,2	109,0	108,7	107,6
w tym:								
Przemysł	104,5	103,9	105,2	108,1	113,6	111,7	110,9	109,0
w tym przetwórstwo przemy- słowe	105,8	104,8	105,1	104,4	104,1	104,9	105,2	106,1
Budownictwo	101,5	103,4	102,5	103,9	106,3	106,8	106,2	103,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	95,2	103,4	103,1	102,9	107,7	106,3	106,4	107,4
Zakwaterowanie i gastrono- mia ^Δ	102,9	101,0	101,2	101,2	102,8	105,7	106,5	107,9
Transport i gospodarka maga- zynowa	102,0	103,9	106,7	105,9	104,3	102,8	103,1	102,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..	107,7	106,5	105,7	106,4	101,5	104,5	105,5	105,7

W stosunku do poprzedniego roku wzrost wynagrodzeń wystąpił w większości sekcji sektora przedsiębiorstw w regionie, przy czym najwyższy notowano w przemyśle (o 9,0%), w tym w przetwórstwie przemysłowym (o 6,1%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 7,9%), a także handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 7,4%).

Wyk. 35. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.**

W omawianym okresie najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w województwie lubelskim zanotowano w sekcjach: informacja i komunikacja oraz obsługa rynku nieruchomości; przekroczyły one odpowiednio o 73,7% i 0,7% średnią płacę w sektorze przedsiębiorstw w regionie. Najniższe wynagrodzenia stwierdzono natomiast w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia oraz administrowanie i działalność wspierająca (odpowiednio o 36,5% i 35,4% mniejsze od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie).

W 2011 r. w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie przepracowano łącznie 319,2 mln godzin, tj. o 7,0% więcej niż przed rokiem. Przepracowany czas zmniejszył się o 0,8% w sektorze publicznym, natomiast w sektorze prywatnym - wzrósł o 8,4%. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 116,5 mln (36,5% ogółu) i handel; naprawa pojazdów samochodowych – 76,2 mln (23,9%), zaś najmniej w informacji i komunikacji – 3,5 mln (1,1%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii – 3,9 mln (1,2%).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r. wyniósł 146 godzin.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe w tym okresie ukształtowało się na poziomie 21,32 zł, przy czym w sektorze publicznym osiągnęło wartość 28,75 zł, zaś w sektorze prywatnym – 20,13 zł. W porównaniu z 2010 r. zaobserwowano wzrost wynagrodzenia za godzinę pracy o 6,7% (w sektorze publicznym – o 9,1%, a w prywatnym – o 6,7%). Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w sekcji informacja i komunikacja – 37,23 zł, a najniższe w zakwaterowaniu i gastronomii – 13,51 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
  - „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.
-

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W województwie lubelskim w 2011 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie niższym niż rok wcześniej. Zmniejszenie liczby świadczeniobiorców było wynikiem systematycznego spadku w kolejnych okresach narastających omawianego roku. Na kierunek zmian zachodzących w całej populacji emerytów i rencistów w skali roku miała wpływ malejąca zbiorowość osób pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS, jak i rolników indywidualnych.

W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane przez ZUS niż wypłacane rolnikom indywidualnym.

W 2011 r. na Lubelszczyźnie przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 533,4 tys. osób i była niższa zarówno od notowanej przed rokiem (o 10,5 tys. osób, tj. o 1,9%), jak i w 2006 r. (o 24,5 tys. osób, tj. o 4,4%). W kraju, w omawianym roku, świadczenia wypłacano przeciętnie 8740,8 tys. osób, czyli o 1,4% mniej niż w roku poprzednim.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2006	2010	2011		
	w liczbach bezwzględnych		2006=100	2010=100	
POLSKA^a					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów pobierających w tys.:					
świadczenia wypłacane przez ZUS	7217,4	7491,4	7414,2	102,7	99,0
rolników indywidualnych	1586,0	1374,6	1326,6	83,6	96,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1214,75	1588,95	1669,22	137,4	105,1
w tym emerytura	1310,75	1698,35	1783,06	136,0	105,0
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	802,52	954,68	986,24	122,9	103,3
w tym emerytura	841,06	996,18	1028,51	122,3	103,2
LUBELSKIE					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów pobierających w tys.:					
świadczenia wypłacane przez ZUS	345,7	360,3	356,6	103,1	99,0
rolników indywidualnych	212,1	183,6	176,9	83,4	96,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1063,28	1404,45	1474,64	138,7	105,0
w tym emerytura	1172,30	1529,95	1605,52	137,0	104,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	792,28	947,04	979,17	123,6	103,4
w tym emerytura	831,85	988,56	1020,05	122,6	103,2

^a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w województwie.

W 2011 r. odsetek osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w województwie w ogólnej ich zbiorowości w Polsce wyniósł 6,1% i utrzymał się na poziomie sprzed roku. Świadczeniobiorcy ZUS z terenu województwa lubelskiego stanowili 4,8% całej populacji, a biorąc pod uwagę liczbę wypłat z KRUS region znalazł się na szóstej pozycji (z udziałem 13,3%).

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa).

W 2011 r. emerytury i renty z ZUS otrzymywało 356,6 tys. osób, tj. mniej niż przed rokiem (o 1,0%), a więcej niż w 2006 r. (o 3,1%). Liczba emerytów spadła o 0,2% w stosunku do 2010 r. Zmniejszeniu uległa również przeciętna liczba rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 4,0%). W porównaniu z rokiem poprzednim nie uległa natomiast istot-

nej zmianie liczba osób pobierających renty rodzinne (o 0,1% więcej). Najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS w 2011 r. stanowili emeryci (63,0% całej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierający renty rodzinne (15,4%).

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie lubelskim

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	547,2	546,2	545,1	543,9	538,3	537,0	535,4	533,4
analogiczny okres poprzedniego roku=100	99,0	98,9	98,7	98,6	98,4	98,3	98,2	98,1
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	360,9	360,8	360,6	360,3	359,0	358,5	357,8	356,6
analogiczny okres poprzedniego roku=100	100,5	100,3	100,0	99,9	99,5	99,3	99,2	99,0
rolników indywidualnych	186,2	185,4	184,5	183,6	179,3	178,5	177,6	176,9
analogiczny okres poprzedniego roku=100	96,2	96,3	96,3	96,3	96,3	96,3	96,3	96,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS	1365,02	1388,73	1398,20	1404,45	1443,41	1462,86	1470,02	1474,64
analogiczny okres poprzedniego roku=100	108,0	107,1	106,8	106,7	105,7	105,3	105,1	105,0
rolników indywidualnych	926,00	939,81	944,46	947,04	964,16	974,08	977,51	979,17
analogiczny okres poprzedniego roku=100	105,7	105,2	105,0	104,9	104,1	103,6	103,5	103,4

Odmienne kształtowała się dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych – w przypadku wszystkich kategorii świadczeniobiorców zanotowano zmniejszenie zbiorowości w porównaniu z 2010 r. Emerytury

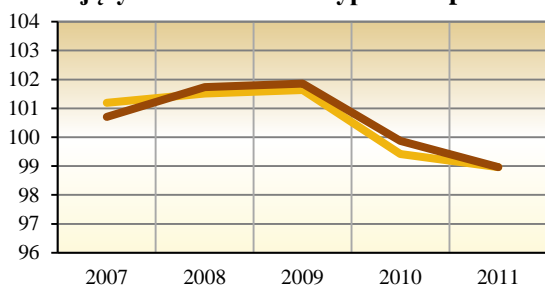
Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

i renty rolnicze w 2011 r. pobierało 176,9 tys. osób (o 3,7% mniej niż przed rokiem i o 16,6% mniej w stosunku do 2006 r.). W ciągu ostatniego roku największy spadek (o 5,4%) zaobserwowano w przypadku osób otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy, natomiast w niewielkim stopniu zmalała zbiorowość osób korzystających z rent rodzinnych – o 0,2%. Podobnie jak w przypadku osób pobierających świadczenia z ZUS, najliczniejszą grupę wśród świadczeniobiorców z KRUS stanowili emeryci, przy czym ich odsetek wyniósł 78,3%. Najniższy udział miały natomiast osoby pobierające renty rodzinne, które stanowiły 2,9% ogółu świadczeniobiorców KRUS.

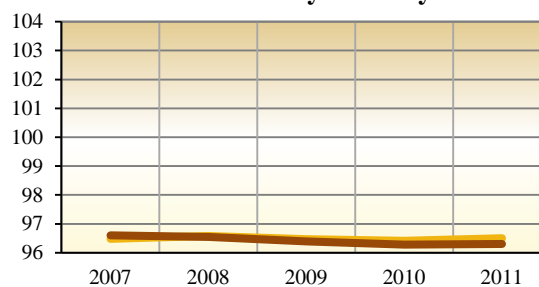
Wyk. 36. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów

Rok poprzedni = 100

Pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS

Rolników indywidualnych

— Polska — Lubelskie

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

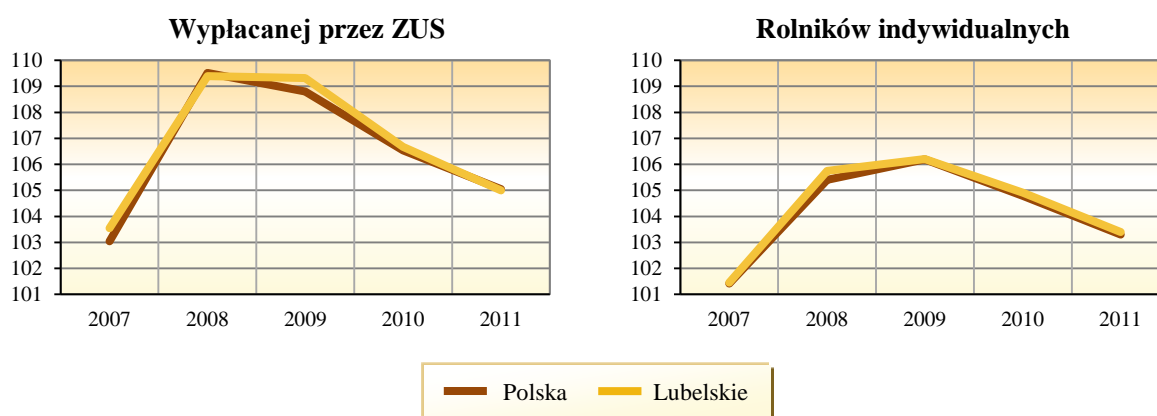
W regionie w 2011 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1474,64 zł i była wyższa o 5,0% niż przed rokiem (w kraju wzrost o 5,1%). To samo świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 979,17 zł i zwiększyło się o 3,4% w ciągu roku.

Tendencję wzrostową obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń zarówno w województwie, jak i w kraju. Szybciej rosła przeciętna emerytura i renta wypłacana przez ZUS niż to samo świadczenie z KRUS. W ostatnim roku różnica wyniosła 1,6 pkt proc. w województwie i 1,8 pkt proc. w kraju. Rozpatrując zaś poszczególne kategorie świadczeń, zarówno w województwie jak w kraju, w największym stopniu wzrosła przeciętna emerytura wypłacana przez ZUS (odpowiednio o 4,9% i 5,0%).

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Wyk. 37. **Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto**

Rok poprzedni = 100

W 2011 r. wysokość świadczeń w województwie kształtowała się poniżej średniej krajowej. Lubelszczyzna, podobnie jak przed rokiem, należała do województw gdzie wypłacana była jedna z najniższych w Polsce przeciętna emerytura i renta z ZUS. W przypadku analogicznego świadczenia pobieranego przez rolników indywidualnych województwo plasowało się na dziewiątym miejscu w kraju. Wypłaty realizowane przez KRUS charakteryzowały się różnokierunkowymi odchyleniami od średniej krajowej w poszczególnych kategoriach świadczeń (mniejsze o 0,8% przy emeryturach do większego o 2,5% przy rentach rodzinnych). W przypadku wypłat z ZUS wszystkie rodzaje świadczeń były niższe od średniej krajowej (emerytury o 5,5%, a renty rodzinne o 10,4%).

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie lubelskim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego”, który co kwartał dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

CENY

W województwie lubelskim w 2011 r. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był wyższy od notowanego w 2010 r. Ceny konsumpcyjne zwiększyły się w porównaniu z rokiem poprzednim w mniejszym stopniu niż w skali kraju. Podobnie jak w Polsce, wzrost cen wystąpił w większości grup towarów i usług, a najwyższy odnotowano w zakresie transportu, żywności i napojów bezalkoholowych oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem.

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie lubelskim w 2011 r. w odniesieniu do roku poprzedniego wzrosły o 4,0% (wobec wzrostu o 4,3% średnio dla Polski). W województwie najbardziej zdrożały towary i usługi związane z transportem (o 6,7%), żywność i napoje bezalkoholowe (o 5,6%) oraz towary i usługi związane z mieszkaniem (o 5,2%). Nie wielki spadek cen zanotowano

w zakresie rekreacji i kultury (o 2,0%) oraz odzieży i obuwi (o 0,1%). Podobne tendencje obserwowano w skali kraju, przy czym w odróżnieniu od województwa lubelskiego nie zanotowano spadku cen towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury.

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	102,1	102,6	104,3
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,1	102,7	105,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,7	105,3	103,7
Odzież i obuwie	94,6	96,2	98,5
Mieszkanie	103,3	103,3	105,5
Zdrowie	102,6	102,9	104,5
Transport	104,9	106,2	107,7
Rekreacja i kultura	100,6	99,7	100,5
Edukacja	103,2	102,7	103,4

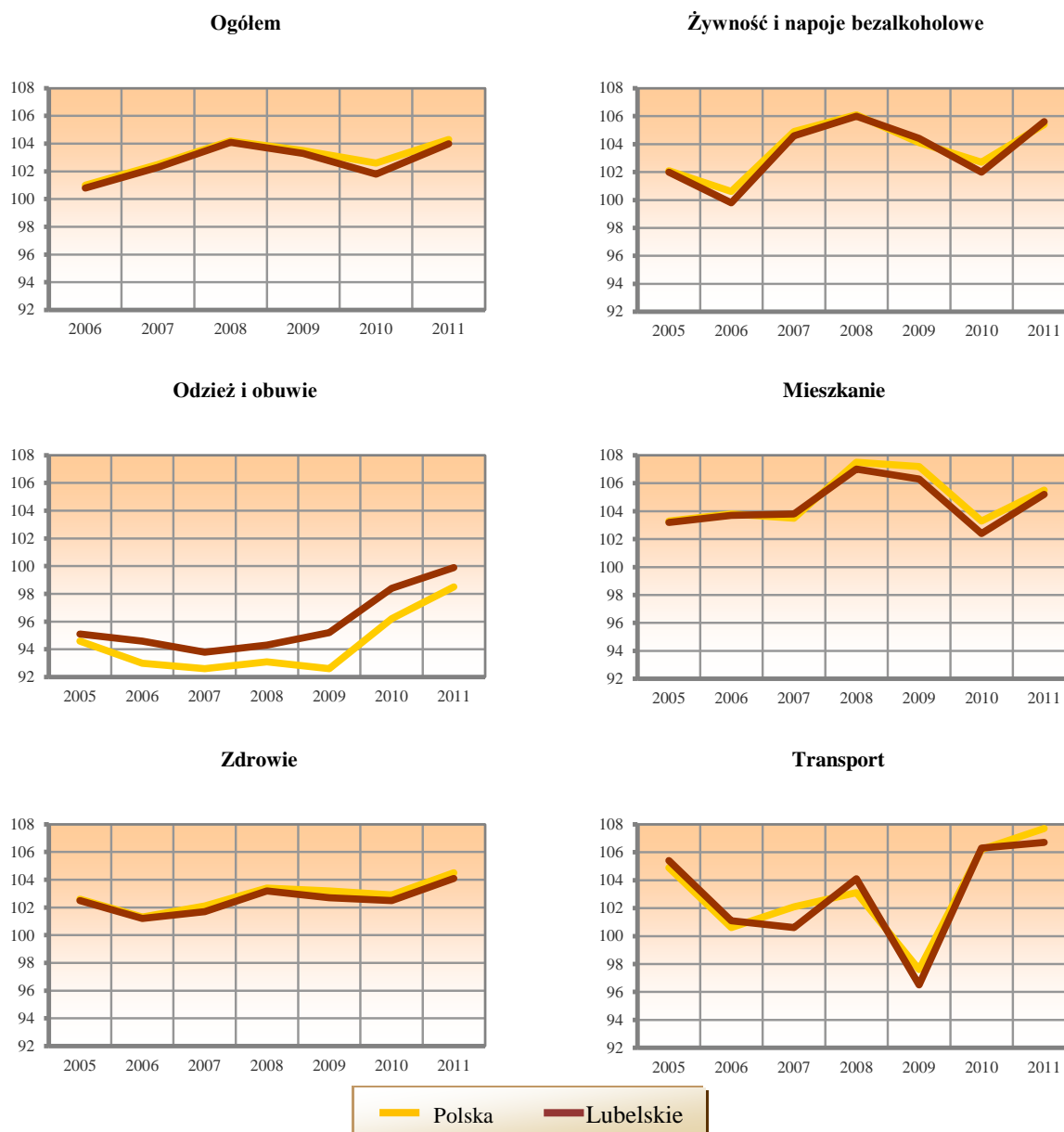

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
	rok poprzedni = 100		
LUBELSKIE			
Ogółem	102,0	101,8	104,0
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,0	102,0	105,6
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,4	105,8	103,5
Odzież i obuwie	95,1	98,4	99,9
Mieszkanie	103,2	102,4	105,2
Zdrowie	102,5	102,5	104,1
Transport	105,4	106,3	106,7
Rekreacja i kultura	99,8	93,4	98,0
Edukacja	102,5	102,3	103,4

Wyk. 38. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Rok poprzedni = 100

W 2011 r. największy wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wystąpił w IV kwartale (o 4,8%), w tym najbardziej zdrożały towary i usługi związane z transportem (o 8,5%), których ceny znacząco rosły także w pozostałych kwartałach. We wszystkich analizowanych kwartałach 2011 roku zaobserwowano utrzymywanie się tendencji wzrostu cen żywności, napojów i wyrobów tytoniowych oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem, zdrowiem i edukacją. Jedynie w grupie odzież i obuwie sporadycznie odnotowywano nieznaczne spadki cen, a jednorazowo (w I kwartale) spadły ceny towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury.

Tabl. 14. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie lubelskim**

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	102,2	101,3	101,2	102,3	102,5	104,6	104,2	104,8
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,9	100,6	101,9	103,5	105,0	107,4	104,7	105,0
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	108,1	107,2	103,8	104,3	104,3	102,7	103,6	103,5
Odzież i obuwie	97,8	98,2	98,3	99,4	98,1	101,5	100,4	99,5
Mieszkanie	102,3	102,0	102,3	103,1	104,7	104,9	105,5	105,7
Zdrowie	103,0	102,6	102,1	102,3	102,9	103,3	103,9	106,2
Transport	108,2	107,2	104,6	105,5	106,0	106,2	106,1	108,5
Rekreacja i kultura	95,6	92,2	91,6	94,6	87,9	101,2	101,5	102,8
Edukacja	101,6	101,6	101,6	104,3	104,4	103,6	103,3	102,4

W grudniu 2011 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego największe zmiany cen wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. W województwie lubelskim najbardziej podrożały kasza jęczmienna (o 30,9%), cukier biały (o 29,2%), kawa naturalna mielona „Tchibo Family Classic” (o 25,1%) oraz olej rzepakowy produkcji krajowej (o 22,0%). Znacząco wzrosły także ceny mięsa i jego przetworów, m.in. kiełbasa „Myśliwska” (o 16,6%), kurczęta patroszone (o 16,5%), kiełbasa „Toruńska” (o 14,9%), mięso wołowe z kością (rostbef) (o 12,6%), mięso wołowe bez kości – z udźca (o 12,3%). Mniej niż przed rokiem płacono natomiast za warzywa i owoce, w tym m.in. za: ziemniaki (o 37,1%), cebulę (o 36,8%), cytryny (o 11,5%), marchew (o 7,4%).

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były trzy razy w miesiącu.

W grupie artykułów nieżywnościowych znacząco zdrożały: węgiel kamienny (o 7,8%), benzyna silnikowa bezołowiowa 95-oktanowa (o 12,7%) oraz niektóre artykuły w grupie „odzież i obuwie”, najwięcej półbuty skórzane, na podeszwie nieskórzanej: męskie (o 11,5%) i damskie (o 7,8%).

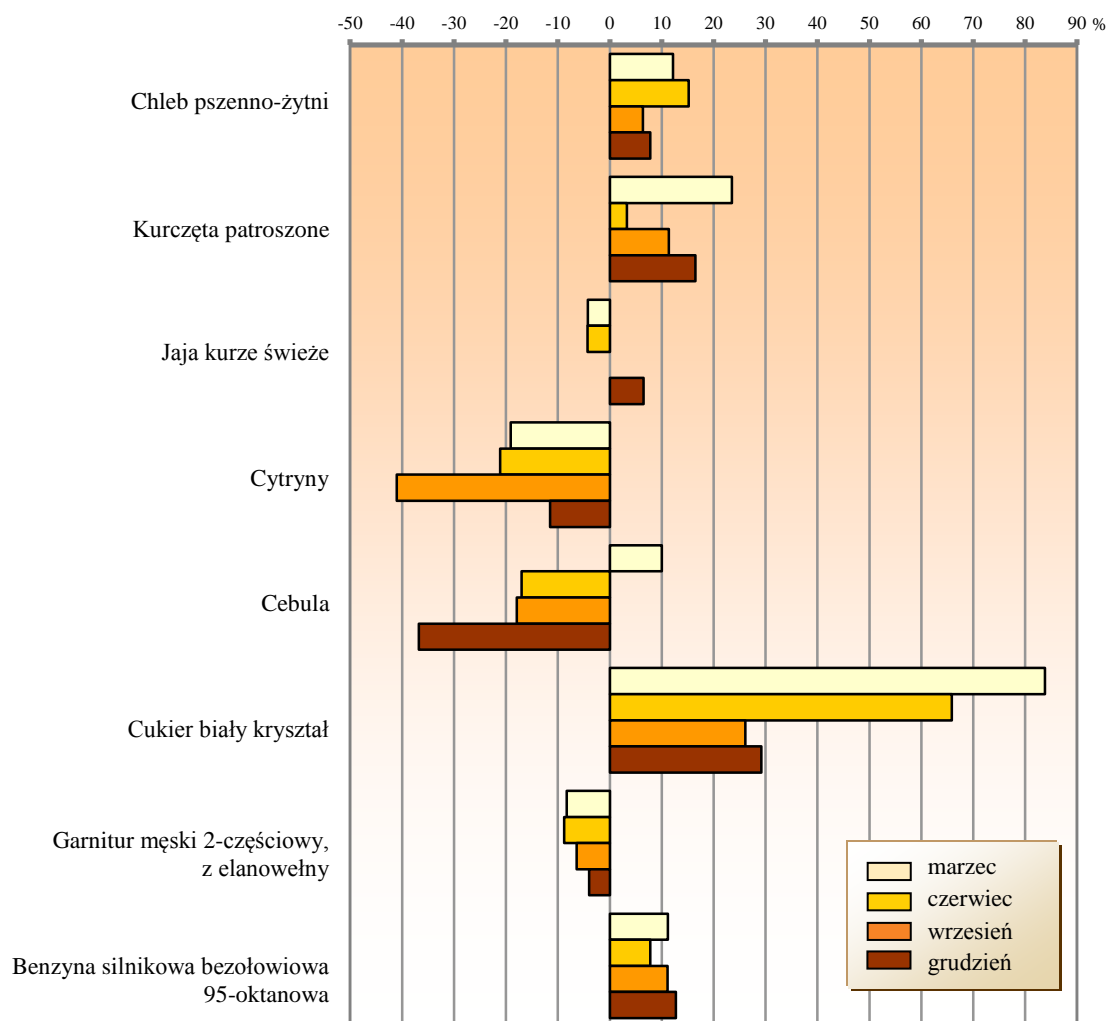
Podrożały także środki czystości, m. in. mydło toaletowe (o 6,3%) i proszek do prania (o 11,8%), a z pozostałych artykułów nieżywnościowych znacznie wzrosły ceny papierosów „Mars” (o 8,3%), gazety - dziennika lokalnego (o 4,4%) i kuchni mikrofalowej (o 4,7%). Wśród artykułów nieżywnościowych znaczny spadek cen odnotowano w odniesieniu do odtwarzacza DVD (o 18,6%).

W porównaniu z grudniem 2011 r. znacznie podrożały ceny niemal wszystkich usług. Spośród kosztów usług związanych z użytkowaniem mieszkania w grudniu 2011 r. w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku zanotowano znaczący wzrost opłat za wywóz śmieci (o 9,2%).

Ceny w zakresie transportu były wyższe niż przed rokiem głównie w wyniku wzrostu cen paliw, np. bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim średnio w województwie podrożał o 14,2%, a opłata za przejazd taksówką osobową o 6,8%.

Odnotowano również wzrost cen usług medycznych – opłata za wizytę u lekarza specjalisty wzrosła o 4,8% oraz niektórych usług dla ludności np. opłata za strzyżenie włosów męskich wzrosła o 8,7%.

Wyk. 39. **Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie lubelskim w 2011 r.**

Tabl. 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	
	w złotych			2010 = 100
POLSKA				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,33	2,08	2,25	108,2
Kurczęta patroszone – za 1 kg	4,63	5,96	7,12	119,5
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy)				
– za 1 kg	13,07	13,68	15,34	112,1
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	19,67	21,65	22,95	106,0
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% – za 1 l	.	2,67	2,78	104,1
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5%				
– za 200 g	3,10	4,27	4,63	108,4
Cebula – za 1 kg	1,20	2,25	1,40	62,2
Ziemniaki – za 1 kg	0,89	1,43	0,74	51,7
Cukier biały kryształ – za 1 kg	3,03	2,94	3,95	134,4
Sok jabłkowy – za 1 l	2,83	3,64	3,73	102,5
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowejny				
– za 1 kpl.	458,31	467,17	484,87	103,8
Półbuty skórzane męskie na podszwie nie- skórzanej – za 1 parę	146,77	164,09	36,68	22,4
Proszek do prania – za 400 g	.	4,43	4,46	100,7
Ciepła woda – za 1 m ³	14,10	17,89	18,61	104,0
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,94	2,23	2,46	110,3
Bilet normalny do kina	12,72	15,23	15,89	104,3
Wizyta u lekarza specjalisty II stopnia	51,31	69,63	74,13	106,5
LUBELSKIE				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,27	2,05	2,21	107,8
Kurczęta patroszone – za 1 kg	4,53	6,30	7,34	116,5
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy)				
– za 1 kg	13,76	14,70	15,73	107,0
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	18,62	19,92	21,32	107,0
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% – za 1 l	2,50	2,61	2,64	101,1
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5%				
– za 200 g	3,02	4,22	4,79	113,5
Cebula – za 1 kg	1,05	2,31	1,46	63,2
Ziemniaki – za 1 kg	0,92	1,40	0,88	62,9
Cukier biały kryształ – za 1 kg	3,10	2,98	3,85	129,2
Sok jabłkowy – za 1 l	2,85	3,60	3,57	99,2
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowejny				
– za 1 kpl.	462,07	494,45	474,64	96,0
Półbuty skórzane męskie na podszwie nie- skórzanej – za 1 parę	150,42	159,85	178,30	111,5
Proszek do prania – za 400 g	5,62	4,14	4,63	111,8
Ciepła woda – za 1 m ³	15,40	19,58	19,62	100,2
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,56	1,97	2,25	114,2
Bilet normalny do kina	12,37	13,67	14,00	102,4
Wizyta u lekarza specjalisty II stopnia	49,50	63,85	66,92	104,8

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

ROLNICTWO

■ WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

Warunki termiczno-wilgotnościowe w okresie późnego lata i wczesnej jesieni 2010 r., a więc w okresie siewów upraw ozimych, były zróżnicowane, jednak niezbyt korzystne dla kiełkowania i wzrostu roślin. Siewy zbóż i rzepaku przypadły na okres suszy. Wskutek niedoboru wilgoci w glebie większość rzepaku i pszenicy zasiano w terminie opóźnionym, wstrzymane zostały również jesienne prace polowe pod wiosenne zasiewy. Poprawa warunków wilgotnościowych nastąpiła dopiero w październiku, ale obniżyła się temperatura i została zahamowana wegetacja. Rośliny jednak dostatecznie rozkrzewiły się i zahartowały przed wejściem w zimowy okres spoczynku.

Warunki zimowania roślin zimą 2010/2011 były lepsze niż rok wcześniej, na co wskazały badania monolitów glebowych wykonane w końcu lutego 2011 r. W przypadku wszystkich badanych gatunków udział roślin żywych i kiełkujących był wyższy niż w lutym 2010 r.

Wczesną wiosną 2011 r. temperatura w ciągu dnia była dosyć wysoka, ale nocą i rankiem spadała do 3-4°C, co powodowało rozhartowanie roślin w ciągu dnia i szok termiczny nocą. Opady deszczu ze śniegiem również nie sprzyjały rozwojowi roślin. Zdecydowane ocieplenie i wznowienie wegetacji ozimin nastąpiło w III dekadzie marca, rolnicy rozpoczęli wtedy wiosenne prace polowe i siewy upraw jarych. Znaczne przyspieszenie wegetacji nastąpiło w kwietniu i maju, ale rozwój roślin hamowany był przez niedobór opadów deszczu. Żniwa były znacznie opóźnione z powodu nadmiernych opadów deszczu i zawilgocenia słomy oraz rozmiękczenia gruntów. Zboża były złej jakości, jedynie niewielka część zebranej pszenicy spełniała parametry jakościowe zboża konsumpcyjnego. Po żniwach warunki pogodowe charakteryzowały się dużą liczbą dni słonecznych, temperaturami powietrza wynoszącymi ok. 20-25°C oraz niewystarczającą ilością wilgoci w glebie. Pogorszyły się warunki kiełkowania i rozwoju ozimin, utrudnione były także prace polowe. Niedobór opadów deszczu odczuwalny był zwłaszcza w północnej części województwa. Tak trudne warunki utrzymywały się aż do października i utrudniały lub uniemożliwiały siewy zbóż ozimych pod przyszłe zbiory.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami			
zbożowymi	31,5	34,9	32,9
rzepak i rzepik	26,3	23,6	22,4
ziemniaki	176	211	230
buraki cukrowe	416	483	574
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha			
użytków rolnych (stan w czerwcu):			
bydło	34,5	37,2 ^a	37,3
trzoda chlewna	113,9 ^b	98,5 ^a	87,5 ^b
owce	2,0	1,7 ^a	1,6
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	845,1	1000,0 ^a	825,9

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Stan w końcu lipca.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA (dok.)			
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	36,69	59,84	81,99
ziarno żyta za 1 dt	27,64	42,12	74,24
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	37,05	50,86	49,57
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,05	4,56	5,58
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,82	3,89	4,52
mleko krowie za 1 l	0,93	1,07	1,21
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	45,49	64,91	95,51
ziarno żyta za 1 dt	34,67	48,58	78,79
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	52,87	98,51	111,47
prosię na chów za 1 szt.	131,00	130,20	121,13
LUBELSKIE			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbo- żowymi	29,4	31,5	30,8
rzepak i rzepik	20,4	22,1	24,1
ziemniaki	174	266	234
buraki cukrowe	385	479	545
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu):			
bydło	29,0	27,5 ^a	25,2
trzoda chlewna	84,9 ^b	70,6 ^a	54,0 ^b
owce	1,6	1,2 ^a	0,9
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	617,2	542,2 ^a	485,4
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	34,53	59,02	80,35
ziarno żyta za 1 dt	25,72	39,61	70,54
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	19,53	45,34	25,69
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,02	4,76	5,73
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,72	3,84	4,53
mleko krowie za 1 l	0,86	1,02	1,18
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	38,79	59,62	90,46
ziarno żyta za 1 dt	28,07	42,36	72,98
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	45,09	80,99	96,55
prosię na chów za 1 szt.	124,84	111,43	109,21

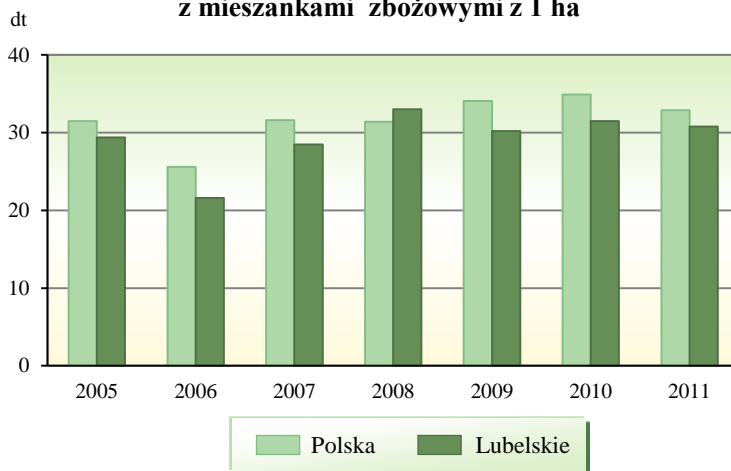
^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Stan w końcu lipca.

■ PRODUKCJA ROŚLINNA

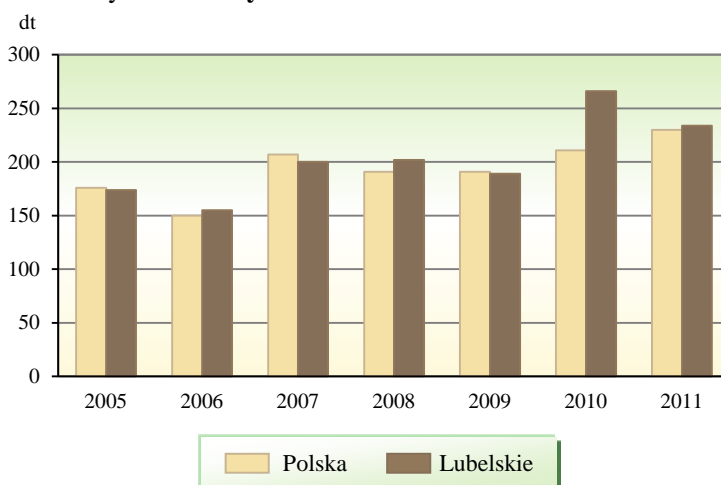
W 2011 r. w województwie lubelskim, w wyniku zwiększenia powierzchni uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, przy nieznacznie niższej wydajności z jednostki powierzchni, uzyskano produkcję większą niż przed rokiem. Zbiory rzepaku i rzepiku w omawianym roku były niższe niż rok wcześniej. O niższym poziomie produkcji rzepaku i rzepiku zadecydowała mniejsza powierzchnia uprawy, choć plonowanie było lepsze niż w 2010 r. Wzrost zbiorów ziemniaków wynikał ze zwiększenia areалу uprawy, podczas gdy plonowanie zmniejszyło się w odniesieniu do roku poprzedniego.

Wyk. 40. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha

(o 2,2%), natomiast wzrosły (o 4,9%) w porównaniu do 2005 r. W odniesieniu do średnich plonów w kraju były one o 6,4% niższe. W omawianym roku zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w regionie oszacowano na 2472,1 tys. ton, czyli o 2,8% więcej niż przed rokiem i o tyle samo w porównaniu do 2005 r.

Wyk. 41. Plony ziemniaków z 1 ha

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w czerwcu 2011 r. wyniosła 803,6 tys. ha i była o 5,3% większa niż w roku poprzednim, zaś o 1,8% mniejsza w porównaniu z notowaną w 2005 r. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2011 r. osiągnęły poziom 30,8 dt z ha i zmniejszyły się w stosunku do uzyskanych w roku poprzednim (o 2,2%), natomiast wzrosły (o 4,9%) w porównaniu do 2005 r. W odniesieniu do średnich plonów w kraju były one o 6,4% niższe. W omawianym roku zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w regionie oszacowano na 2472,1 tys. ton, czyli o 2,8% więcej niż przed rokiem i o tyle samo w porównaniu do 2005 r.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2010 r. wynosiła 40,1 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 9,1%, a w stosunku do 2005 r. wzrosła o 37,1%. W omawianym roku plony wyniosły 24,1 dt z ha i były o 7,6% wyższe niż w kraju. W porównaniu z plonami uzyskanymi rok wcześniej zwiększyły się one o 9,0%, a w odniesieniu do 2005 r.

o 18,1%. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie w omawianym roku oszacowano na 96,9 tys. ton i były one niższe o 0,7% od uzyskanych w 2010 r., ale o 62,5% wyższe od notowanych w 2005 r.

W 2011 r. po raz pierwszy od wielu lat zanotowano zwiększenie powierzchni uprawy ziemniaków. W omawianym roku zasadzono je na powierzchni 38,3 tys. ha, czyli o 23,8% większej niż w roku poprzednim, a w porównaniu z 2005 r. – o 25,8% mniejszej. Z 1 ha zebrano 234 dt ziemniaków, czyli o 12,0% mniej niż w poprzednim roku, ale o 34,5% więcej niż sześć lat wcześniej, ale w odniesieniu do średnich w kraju uzyskane plony były wyższe o 1,7%. Produkcja ziemniaków w regionie w 2011 r. wyniosła 897,8 tys. ton i na skutek zwiększonego areалу przekroczyła o 9,0% zbiory z 2010 r., natomiast w porównaniu z 2005 r. zbiory zmniejszyły się nieznacznie o 0,1%.

■ POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

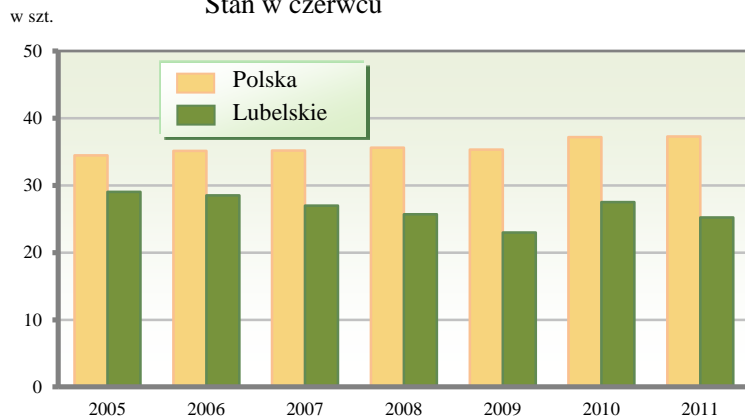
W województwie lubelskim w 2011 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, zmniejszyło się pogłowie bydła, trzody chlewnej, owiec, koni oraz drobiu.

W czerwcu 2011 r., pogłowie bydła w województwie liczyło 366,3 tys. szt., co stanowiło 6,4% ogólnego pogłowia bydła w kraju. W stosunku do 2010 r. liczebność stada bydła zmniejszyła się o 5,9% (w kraju nieznacznie wzrosła), natomiast w odniesieniu do 2005 r. odnotowano spadek o 15,8% (w kraju wzrost o 5,1%).

W 2011 r. w ogólnym pogłowie bydła 48,1% stanowiły krowy, w tym 95,1% - krowy mleczne (dla Polski

*Badania **pogłowia trzody chlewnej** i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w kwietniu według stanu w końcu marca, w sierpniu według stanu w końcu lipca i w grudniu według stanu w końcu listopada, a badania **pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej** – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.*

Wyk. 42. **Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych**
Stan w czerwcu

(w tym 63,6 tys. szt., tj. 8,1% stanowiły lochy). Udział regionu w ogólnokrajowym pogłowie świń wyniósł 5,8%. W odniesieniu do stanu w 2010 r. wielkość stada trzody chlewnej zmniejszyła się

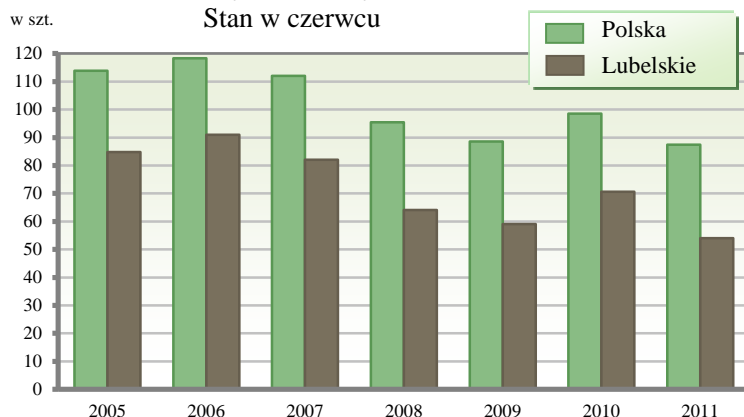
odsetki te wyniosły odpowiednio 45,6% i 94,2%). Duży udział krów mlecznych w stadzie bydła w regionie świadczy o ukierunkowaniu hodowli tego gatunku zwierząt na produkcję mleka.

Pogłowie trzody chlewnej w czerwcu 2011 r. ukształtowało się na poziomie 784,1 tys. szt.

o 21,6% (w Polsce o 11,6%). W porównaniu z 2005 r. spadek pogłowia był większy i wyniósł 38,2% (w kraju – 25,4%).

W 2011 r. stado owiec liczyło 12,9 tys. szt., co stanowiło 5,1% pogłowia krajowego. W porówna-

Wyk. 43. **Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych**
Stan w czerwcu

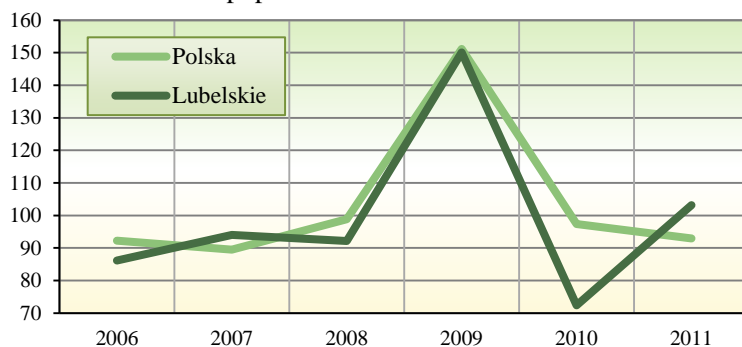
niem z poprzednim rokiem jego stan zmniejszył się o 24,5% (w kraju o 6,3%). W odniesieniu do 2005 r. pogłowie owiec w regionie zmniejszyło się o 45,1% (w kraju o 20,6%).

W 2011 r. stado drobiu w regionie ukształtowało się na poziomie 7050,9 tys. szt. i stanowiło 4,9% ogólnego pogłowia w Polsce. W porównaniu z rokiem poprzed-

SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W województwie lubelskim w 2011 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, obserwowano wzrost skupu ziarna pszenicy, ziemniaków, żywca rzeźnego oraz mleka, natomiast zanotowano mniejszą ilość skupu żyta.

Wyk. 44. **Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)**
Rok poprzedni = 100

niem jego liczebność w województwie spadła o 23,3% (w kraju o 18,7%). W odniesieniu do stanu notowanego w 2005 r. zarówno w województwie, jak i w Polsce pogłowie drobiu było mniejsze odpowiednio o 23,7% i 6,0%.

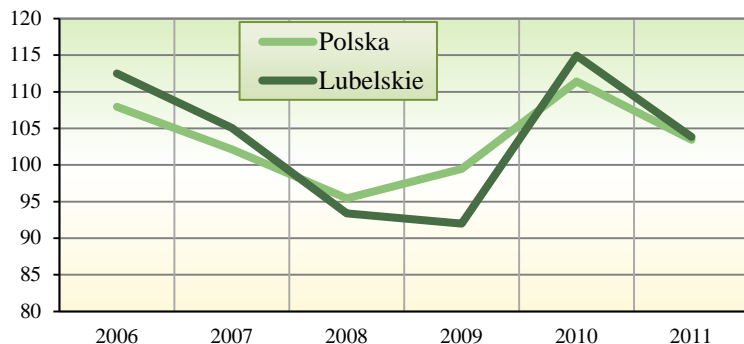
W 2011 r. skupiono 485,7 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi), co stanowi 6,3% skupu ogólnokrajowego. W odniesieniu do roku poprzedniego skup był wyższy o 3,3%, a w porównaniu z 2005 r. – mniejszy o 15,7% (w kraju odpowiednio spadek o 6,8% i wzrost o 11,9%).

W omawianym roku w regionie skupiono 371,0 tys. ton pszenicy, tj.

o 11,7% więcej niż w poprzednim roku, natomiast o 16,4% mniej niż w 2005 r. Skup żyta wyniósł

24,6 tys. ton i zmniejszył się o 39,6% w odniesieniu do 2010 r. oraz o 46,8% w stosunku do 2005 r.

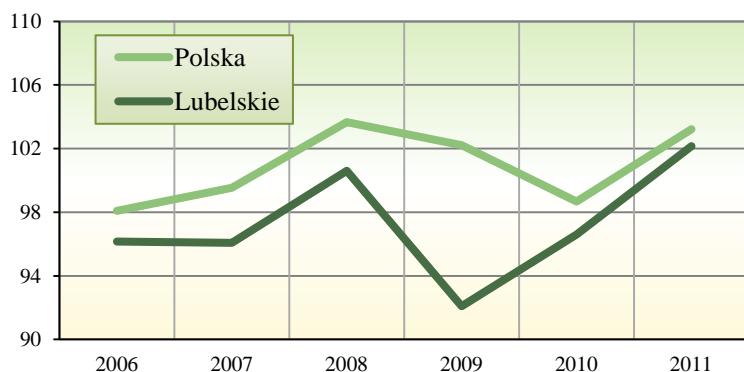
Wyk. 45. **Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)**
Rok poprzedni = 100

w stosunku do 2005 r.).

W omawianym roku skupiono 184,2 tys. ton żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami (co stanowi 5,6% skupu ogólnokrajowego).

Wyk. 46. **Dynamika skupu mleka krowiego**
Rok poprzedni = 100

o 1,4% mniej niż w roku poprzednim, ale o 59,2% więcej w porównaniu z 2005 r.

W 2011 r. skup mleka krowiego wyniósł 518,4 mln litrów (co stanowi 5,7% ogółu mleka skupionego w kraju), tj. o 2,2% więcej niż przed rokiem, a o 15,5% mniej niż sześć lat wcześniej (w skali kraju w odniesieniu do poprzedniego roku zanotowano wzrost o 3,2 i o 5,3% w porównaniu z 2005 r.).

Skup ziemniaków w 2011 r. ukształtował się na poziomie 38,0 tys. ton, co stanowiło 3,0% ogólnego skupu w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim i 2005 nastąpił znaczny wzrost ilości skupionych ziemniaków odpowiednio o 49,6% i 57,2% (w kraju odnotowano wzrost o 11,5% w odniesieniu do poprzedniego roku i o 18,6%

W ciągu ostatniego roku skupiono 136,1 tys. ton żywca wieprzowego, tj. o 11,3% więcej niż w roku poprzednim i o 10,4% niż sześć lat wcześniej. Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 34,3 tys. ton i był o 11,6% mniejszy niż przed rokiem, zaś o 8,1% większy niż w 2005 r. Żywca drobiowego skupiono 83,5 tys. ton, czyli

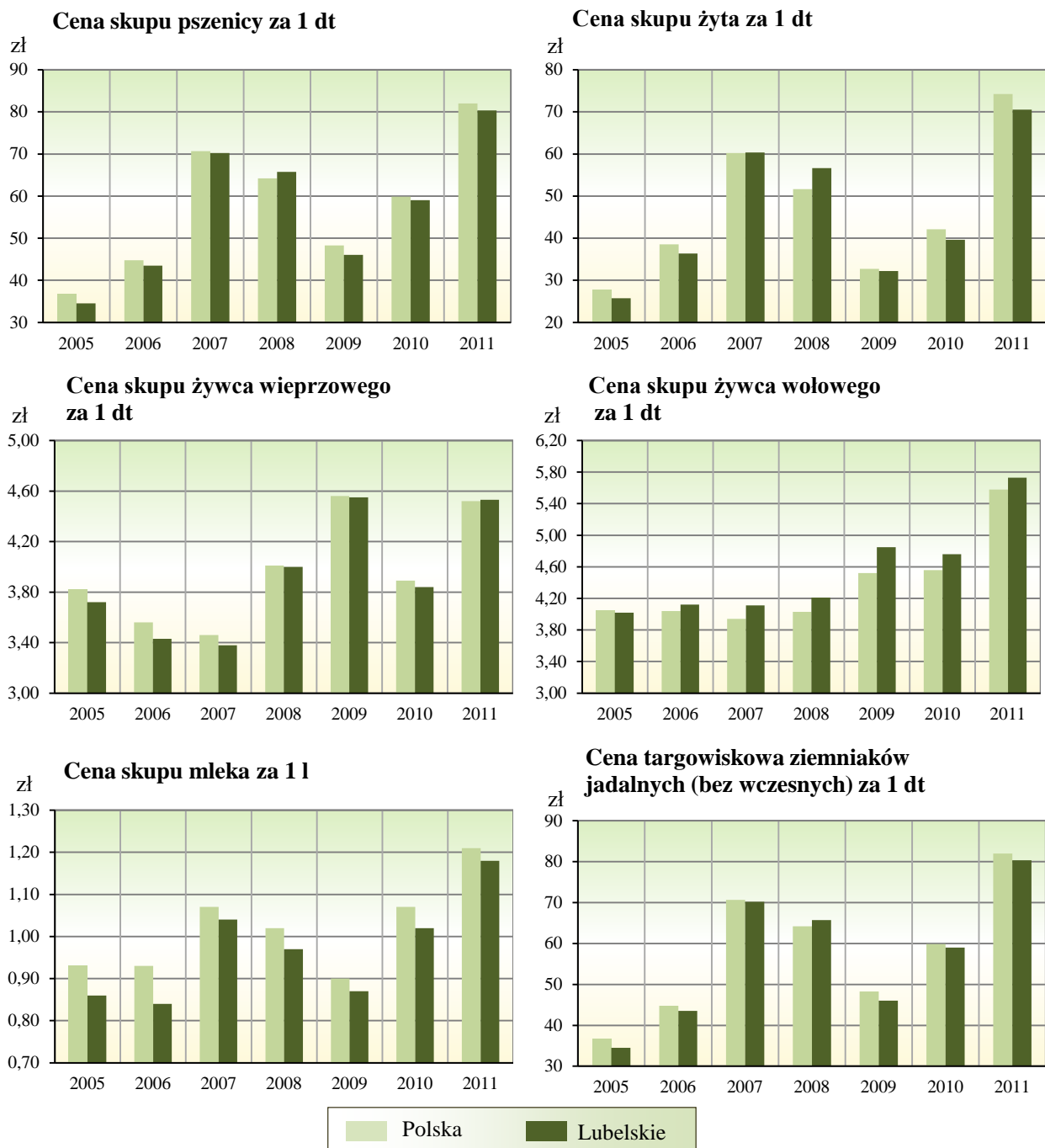
■ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

W 2011 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, odnotowano wzrost cen większości produktów rolnych zarówno w skupie (z wyjątkiem żywca wieprzowego i wołowego), jak i na targowiskach.

Średnia cena skupu pszenicy w województwie w 2011 r. wyniosła 80,35 zł za 1 dt (w kraju – 82,11 zł) i była wyższa o 36,2% niż przed rokiem i o 135,2% w porównaniu z 2005 r. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 90,46 zł (w kraju – 95,51 zł), tj. więcej o 51,7% niż w roku poprzednim i o 133,2% niż sześć lat wcześniej.

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Wyk. 47. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

W analizowanym roku cena żyta w skupie ukształtowała się na poziomie 70,54 zł za dt (w kraju – 74,60 zł), tj. wyższym o 78,1% w porównaniu z zanotowanym w 2010 r. i o 174,3% niż w 2005 r. W obrocie targowiskowym cena żyta wzrosła w stosunku do poprzedniego roku o 72,3% i w odniesieniu do uzyskanej przed sześcioma laty o 160,0%, osiągając poziom 72,98 zł (w Polsce – 78,79 zł).

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

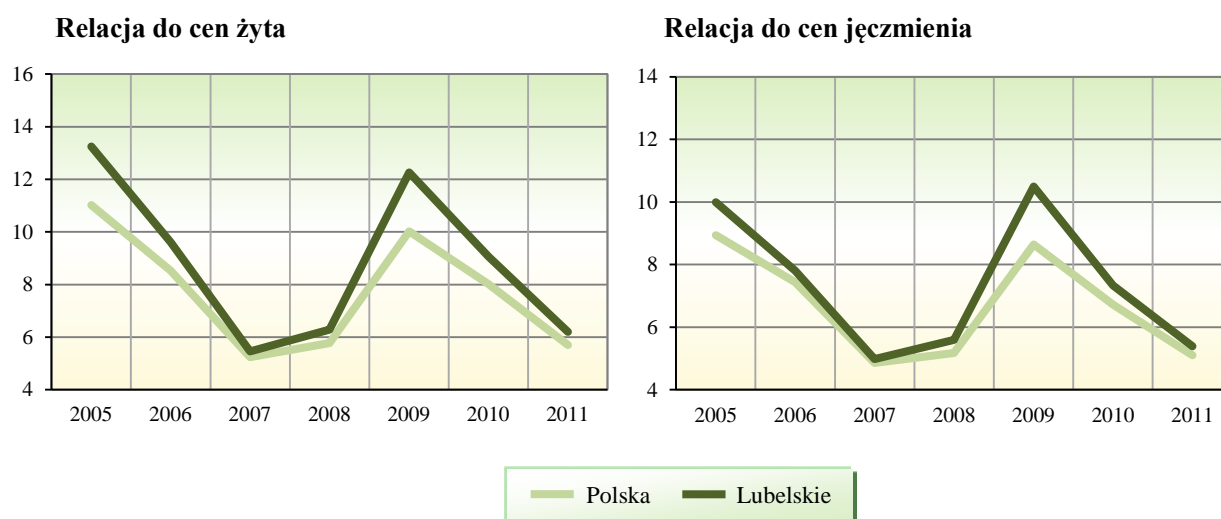
W 2011 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 25,69 zł za dt (w kraju – 49,57 zł), tj. o 43,3% mniej niż przed rokiem, a o 31,6% więcej niż w 2005 r. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków ukształtowała się na poziomie 96,55 zł za dt (w Polsce – 111,47 zł), tj. wyższym o 19,2% w stosunku do zanotowanego w 2010 r. i o 114,1% niż w 2005 r.

W omawianym roku cena skupu żywca wołowego wyniosła 5,73 zł za kg (w kraju – 5,58 zł), tj. zwiększyła się o 20,3% w stosunku do uzyskanej w poprzednim roku i o 42,5% w odniesieniu do 2005 r.

Cena żywca wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 4,53 zł za kg (w kraju – 4,52 zł), tj. o 17,9% wyższą niż w 2010 r. i o 21,7% w porównaniu z zanotowaną sześć lat wcześniej.

W 2011 r., w odniesieniu do roku poprzedniego i 2005, znacznie pogorszyła się relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta. Ukształtowała się ona na poziomie 6,2 (wobec 9,1 w 2010 r. i 13,3 w 2005 r.), w kraju relacja wyniosła 5,7 (wobec 8,0 w 2010 r. i 11,0 w 2005 r.). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia w analizowanym okresie również uległa zmniejszeniu i wyniosła 5,4 w 2011 r. wobec 7,3 w 2010 r. i 10,0 w 2005 r. (w kraju odpowiednio – 5,1, 6,7 i 8,9).

Wyk. 48. **Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia**

W 2011 r. cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 4,12 zł za kg (w kraju – 4,08 zł) i była wyższa o 17,1% w porównaniu z zanotowaną w poprzednim roku i o 28,8% niż w 2005 r.

Za 1 l mleka w omawianym roku płacono 1,18 zł (w kraju – średnio 1,21 zł), tj. więcej o 16,0% niż przed rokiem i o 36,9% niż sześć lat wcześniej.

▪ GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA^a

W województwie lubelskim w 2010 r., w odniesieniu do poprzedniego roku, nastąpił wzrost globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zadecydowała zarówno wyższa wartość produkcji roślinnej jak i zwierzęcej. Podobne kierunki zmian w skali roku notowano w produkcji końcowej, natomiast w produkcji towarowej nastąpiło zwiększenie produkcji ogółem, przy wzroście produkcji roślinnej i spadku produkcji zwierzęcej.

Według wstępnych danych w porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost produkcji globalnej o 1,0%, o czym zadecydowała o 1,4% wyższa niż rok wcześniej produkcja roślinna i o 0,3% wyższa produkcja zwierzęca. W analizowanym roku udział województwa lubelskiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 7,5% i w przypadku produkcji roślinnej ukształtował się na poziomie 8,9%, a zwierzęcej – 5,9%. W 2010 r. produkcja globalna w kraju była niższa o 3,1% w porównaniu do poprzedniego roku, przy czym spadek dotyczył produkcji roślinnej i wyniósł 10,2%, natomiast wartość produkcji zwierzęcej wzrosła o 5,0%.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- *produkcję roślinną, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);*
- *produkcję zwierzęcą, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.*

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Z wartości końcowej produkcji rolniczej w województwie lubelskim w 2010 r. 53,1% stanowiła produkcja roślinna, natomiast na produkcję zwierzęcą przypadło 46,9%. Wartość produkcji końcowej w 2010 r., w porównaniu z poprzednim rokiem,

była o 3,8% wyższa, wskutek wzrostu o 6,7% produkcji roślinnej i o 0,7% produkcji zwierzęcej.

a Dane wstępne, mogą ulec zmianie.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W analizowanym roku w towarowej produkcji rolniczej nastąpił wzrost produkcji ogółem (o 1,4%),

przy wzroście wartości produkcji roślinnej (o 2,9%) i spadku (o 0,3%) produkcji zwierzęcej.

W 2010 r. udział regionu w ogólnokrajowej produkcji końcowej oraz towarowej ukształtował się na zbliżonym poziomie i wyniósł 7,2%.

Dane prezentujące rolnictwo w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
  - „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
  - „Rolnictwo w województwie lubelskim” – publikacja dostępna co roku w wersji książkowej oraz elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.
-

PRZEMYSŁ

W 2011 r. w województwie lubelskim w porównaniu z rokiem poprzednim wystąpił wzrost produkcji sprzedanej przemysłu. Zanotowano także wzrost wydajności pracy (mierzonej wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego), przy jednoczesnym wzroście (ale o niższej dynamice) przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2011 r. w województwie osiągnęła wartość 28301,6 mln zł (w cenach bieżących) i była wyższa o 19,9% (w cenach stałych) w odniesieniu do zanotowanej w roku poprzednim oraz o 55,4% niż w 2005 r. W skali kraju w tym czasie sprzedaż produkcji zwiększyła się odpowiednio o 7,7% i 44,3%. Wysoki wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w regionie w skali roku utrzymywał się na zbliżonym poziomie w kolejnych okresach następujących 2011 roku (w I kwartale 24,9%, w I półroczu 25,3%, a w okresie trzech pierwszych kwartałów 23,5%). Na tak wysoki wzrost znaczący wpływ miały wprowadzone od początku 2011 r. zmiany organizacyjne podmiotów gospodarki narodowej, działających w sekcji „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę”.

*Dane o **produkcji sprzedanej przemysłu** dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:*

- *wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;*
- *wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;*
- *zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;*
- *wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;*
- *produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.*

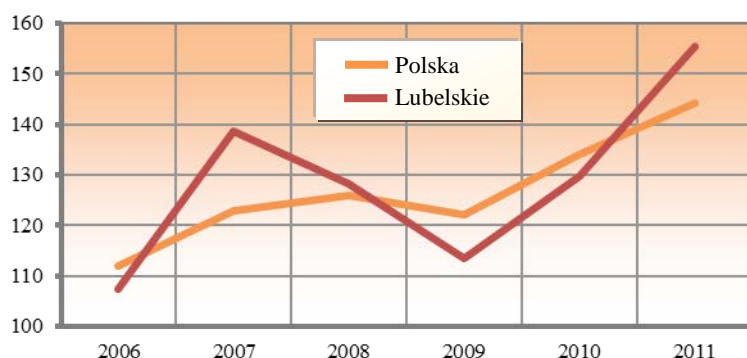
Tabl. 17. **Przemysł**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	651874,8	945306,9	1094654,5
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	83,0	83,8
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2384,2	2442,2	2494,5

Tabl. 17. Przemysł (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
LUBELSKIE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	16189,4	21783,9	28301,6
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	84,4	77,5	72,3
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	83,4	84,0	91,2
LUBLIN			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	.	6369,3	9951,0
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	.	60,0	45,3
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	.	20,1	26,9

Wyk. 49. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu**
(ceny stałe)
2005 = 100

Na ogólną wartość produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących) w 2011 r. w województwie lubelskim w głównej mierze wpłynęła produkcja w sekcji przetwórstwo przemysłowe – 20453,2 mln zł, co stanowiło 72,3% produkcji przemysłowej.

W 18 spośród 23 działów przetwórstwa przemysłowego produkcja (w cenach stałych) była wyższa niż przed rokiem. W największym stopniu wzrosła produkcja metali (o 66,2%), napojów (o 65,0%), skór i wyrobów ze skór wyprawionych (o 53,2%), papieru i wyrobów z papieru (o 45,3%), wyrobów farmaceutycznych (o 34,2%), wyrobów z metali (o 29,5%) oraz produkcja odzieży (o 29,3%). W analizowanym okresie spadek produkcji dotyczył poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 57,4%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 8,8%) oraz mebli (o 3,3%).

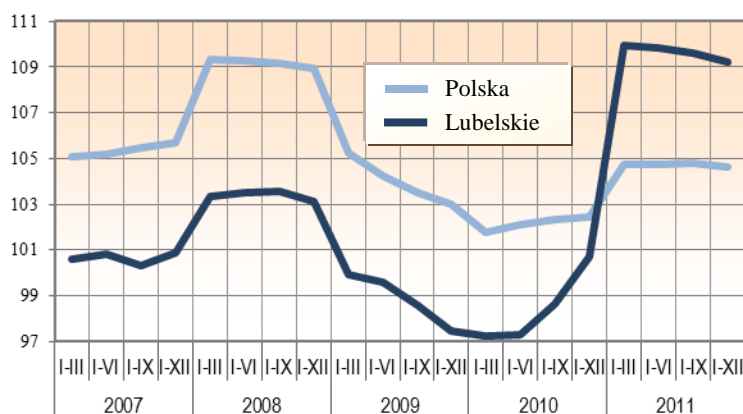
*Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.*

Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie lubelskim** (ceny stałe)

Sekcje i działy	2010				2011			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	102,1	105,9	111,1	114,2	124,9	125,3	123,5	119,9
Przetwórstwo przemysłowe	102,4	108,9	109,7	110,4	113,0	113,0	111,6	111,2
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych	117,2	117,6	116,4	114,2	104,1	102,7	101,9	101,3
Produkcja napojów.....	39,5	115,0	115,8	121,5	168,0	168,0	165,4	165,0
Produkcja wyrobów tekstylnych	59,4	53,9	57,3	68,5	96,3	110,4	108,7	102,5
Produkcja odzieży	104,7	107,1	115,3	128,6	129,7	141,5	137,4	129,3
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	122,3	106,6	98,4	85,4	104,4	123,2	131,3	153,2
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	105,9	115,1	112,8	113,0	115,4	104,6	104,0	102,8
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	114,3	107,7	106,5	88,7	122,8	117,9	121,4	145,3
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	94,0	99,1	98,1	138,8	51,3	65,6	62,0	42,6
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	87,7	92,8	94,5	93,3	109,1	124,1	131,1	134,2
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	127,7	128,2	131,6	133,7	133,7	122,3	118,2	114,5
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	103,7	99,0	102,7	102,7	115,2	118,5	113,4	114,9
Produkcja metali	93,7	71,8	69,7	67,6	97,6	129,5	147,2	166,2
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	121,4	149,3	159,3	164,6	185,7	146,2	133,1	129,5
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	109,1	107,6	112,4	111,1	110,3	114,6	114,0	114,9
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	135,4	136,7	129,0	130,0	103,9	98,6	96,3	91,2
Produkcja mebli	84,7	80,5	86,1	86,4	97,5	97,8	95,6	96,7

Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu w województwie lubelskim, zarówno w skali roku, jak i pięciu lat, towarzyszył nieco wolniejszy wzrost przeciętnego zatrudnienia (odpowiednio o 8,5% i o 9,2%). W kraju zanotowano również wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle o 2,1% w odniesieniu do roku poprzedniego i o 4,6% w porównaniu z 2005 r.

Wyk. 50. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle**
Analogiczny okres 2005 = 100

W 2011 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 91,2 tys. osób i w stosunku do roku poprzedniego wzrosło we wszystkich sekcjach, w tym w sekcji przetwórstwo przemysłowe o 0,7%.

Wartość produkcji sprzedanej przemysłu w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w 2011 r. w województwie

lubelskim wyniosła 310,5 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 10,5% wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem. W kraju wydajność pracy w przemyśle w omawianym okresie wzrosła o 5,5%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
  - „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.
-

BUDOWNICTWO

W 2011 r. w województwie lubelskim zanotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego, a tempo wzrostu (w skali roku) w kolejnych okresach narastających utrzymywało się na zbliżonym poziomie. Wyższa niż przed rokiem była także wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej. W rezultacie, w omawianym okresie odnotowano zwiększenie wydajności pracy w budownictwie, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia.

W 2011 r. w województwie lubelskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 5201,7 mln zł i zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 16,8% (w skali kraju wzrost odpowiednio o 17,3%).

Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

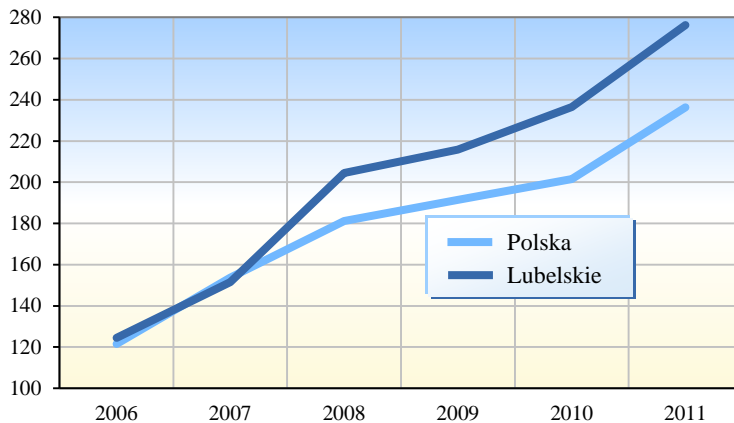
- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabl. 19. **Budownictwo**

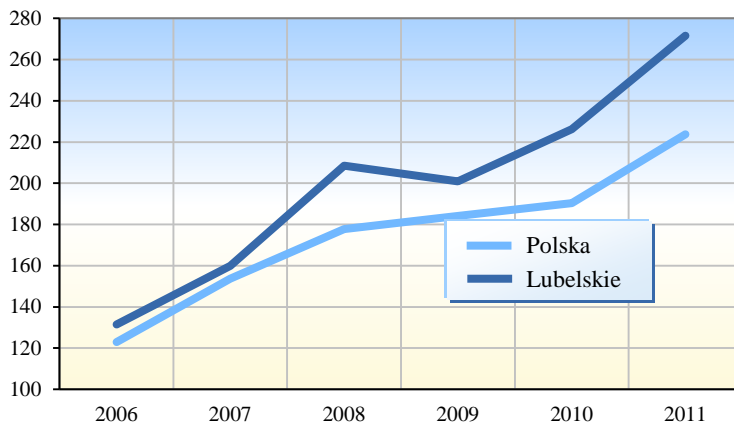
Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	79669,3	160403,9	188127,5
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	54,5	51,5	51,6
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	344,5	442,8	476,5
LUBELSKIE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	1882,6	4452,3	5201,7
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	71,6	68,4	70,3
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	12,4	17,9	19,8
LUBLIIN			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	.	1954,4	2538,7
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	.	.	.
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	.	7,1	8,3

Wyk. 51. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa**
(ceny bieżące)
2005 = 100

Wyk. 52. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej**
(ceny bieżące)
2005 = 100

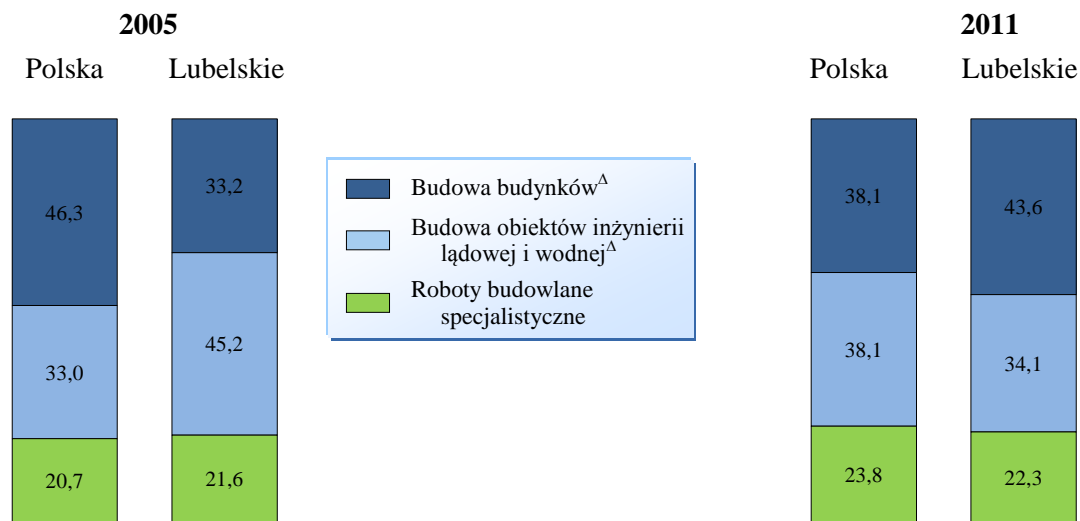
W województwie produkcja budowlano-montażowa w analizowanym okresie wyniosła 3659,2 mln zł (70,3% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w roku poprzednim o 20,1%. W kraju wzrost produkcji budowlano-montażowej wyniósł 17,6%.

Roboty o charakterze inwestycyjnym w województwie lubelskim w 2011 r. stanowiły 48,8% produkcji budowlano-montażowej, a ich wartość była o 23,5% wyższa niż w poprzednim roku. Udział robót inwestycyjnych w produkcji budowlano-montażowej zwiększył się o 1,4 pkt proc. w porównaniu z 2010 r.

Tabl. 20. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie lubelskim** (ceny bieżące)

Działy	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	92,7	95,7	102,1	112,6	130,6	138,4	120,9	120,1
Budowa budynków ^Δ	92,3	92,0	101,2	113,6	131,0	143,8	128,6	131,1
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	105,2	95,4	99,0	104,8	80,8	116,1	109,0	108,3
Roboty budowlane specjalistyczne	83,1	104,3	109,3	126,5	182,5	154,5	125,2	120,3

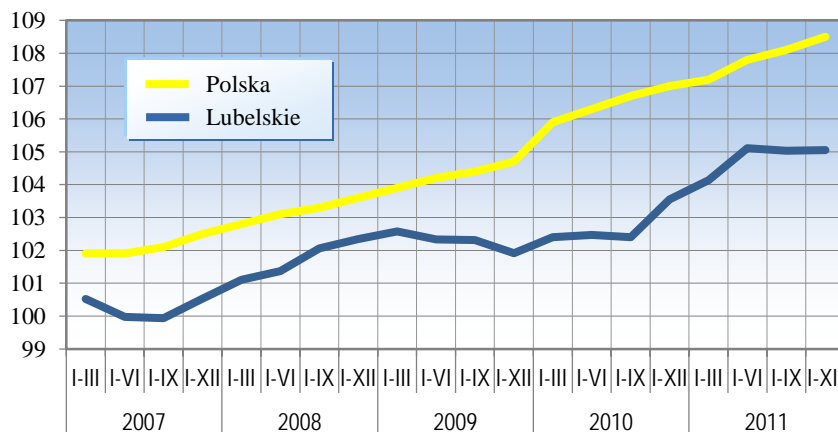
Wśród przedsiębiorstw budowlano-montażowych znaczący udział posiadały jednostki zajmujące się budową budynków (43,6% sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w 2011 r.), których produkcja była o 31,1% wyższa niż rok wcześniej. W przedsiębiorstwach zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (udział 34,1%) produkcja zwiększyła się o 8,3%, a w wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (udział 22,3%) – wzrosła o 20,3%.

Wyk. 53. **Struktura w % produkcji budowlano-montażowej według działów PKD (ceny bieżące)**

W 2011 r. rosnącej produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszyło zwiększenie przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji o 10,8%, wobec wzrostu o 7,6% w skali kraju.

Wyk. 54. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie**

Przeciętne kwartalne 2005 = 100

Wartość produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w 2011 r. na Lubelszczyźnie ukształtowała się na poziomie 262,7 tys. zł (w cenach bieżących), co oznacza wzrost o 5,5% w stosunku do roku poprzedniego.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie lubelskim w 2011 r. były lepsze niż rok wcześniej. Wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania, wydanych pozwoleń na ich realizację oraz rozpoczętych budów. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania nie zmieniła się w stosunku do roku poprzedniego.

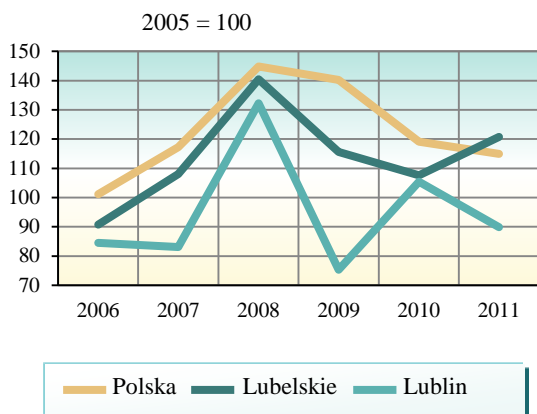
W 2011 r. w regionie oddano do użytkowania 6359 mieszkań, tj. więcej o 12,2% niż przed rokiem i o 20,7% niż w 2005 r. W kraju notowano spadek o 3,5% liczby lokali mieszkalnych przekazanych do użytkowania w odniesieniu do roku poprzedniego i wzrost o 15,0% w porównaniu z 2005 r.

*Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.*

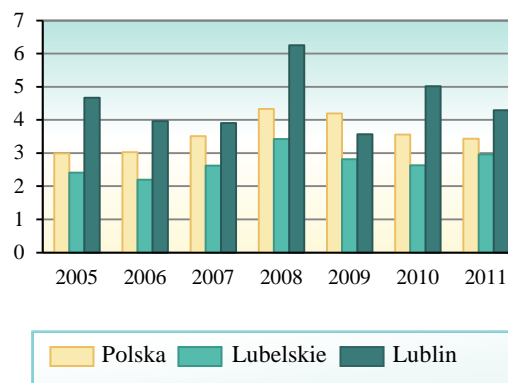
Tabl. 21. **Budownictwo mieszkaniowe**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,0	3,6	3,4
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	105,3	106,1	107,2
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	3,3	4,6	4,8
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	2,8	4,1	4,2
LUBELSKIE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	2,4	2,6	3,0
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	105,7	107,7	107,7
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	2,2	3,6	4,1
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	2,2	3,4	3,5
LUBLIN			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	4,7	5,0	4,3
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	72,2	70,2	76,8
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	3,1	4,6	6,5
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	3,7	5,6	4,9

Wyk. 55. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania**

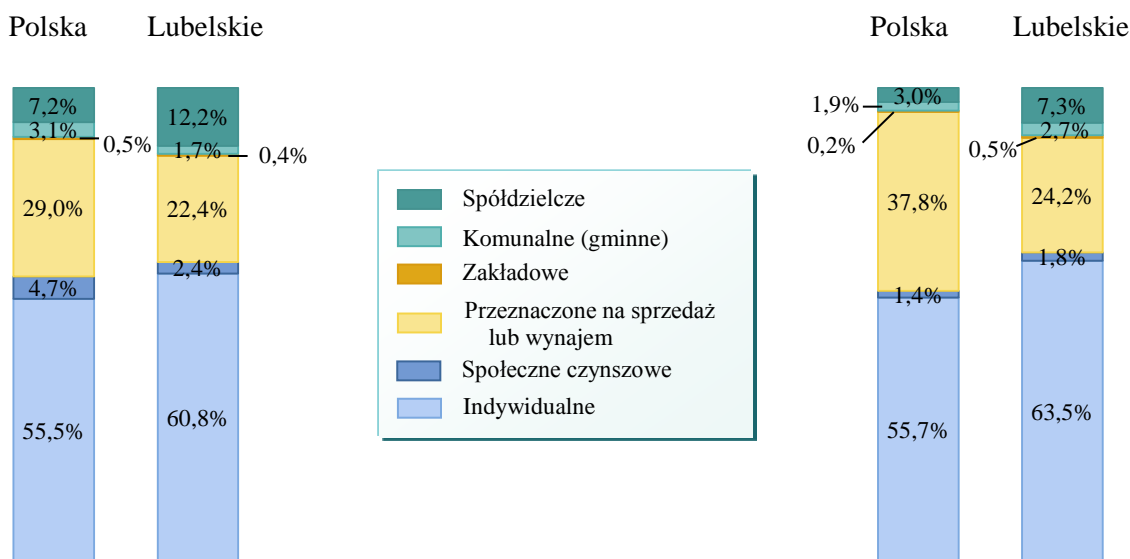

Wyk. 56. **Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności**

W 2011 r. w województwie lubelskim wyższy niż przeciętnie wzrost liczby oddanych mieszkań notowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (wzrost liczby mieszkań o 21,3%, przy udziale 24,2%).

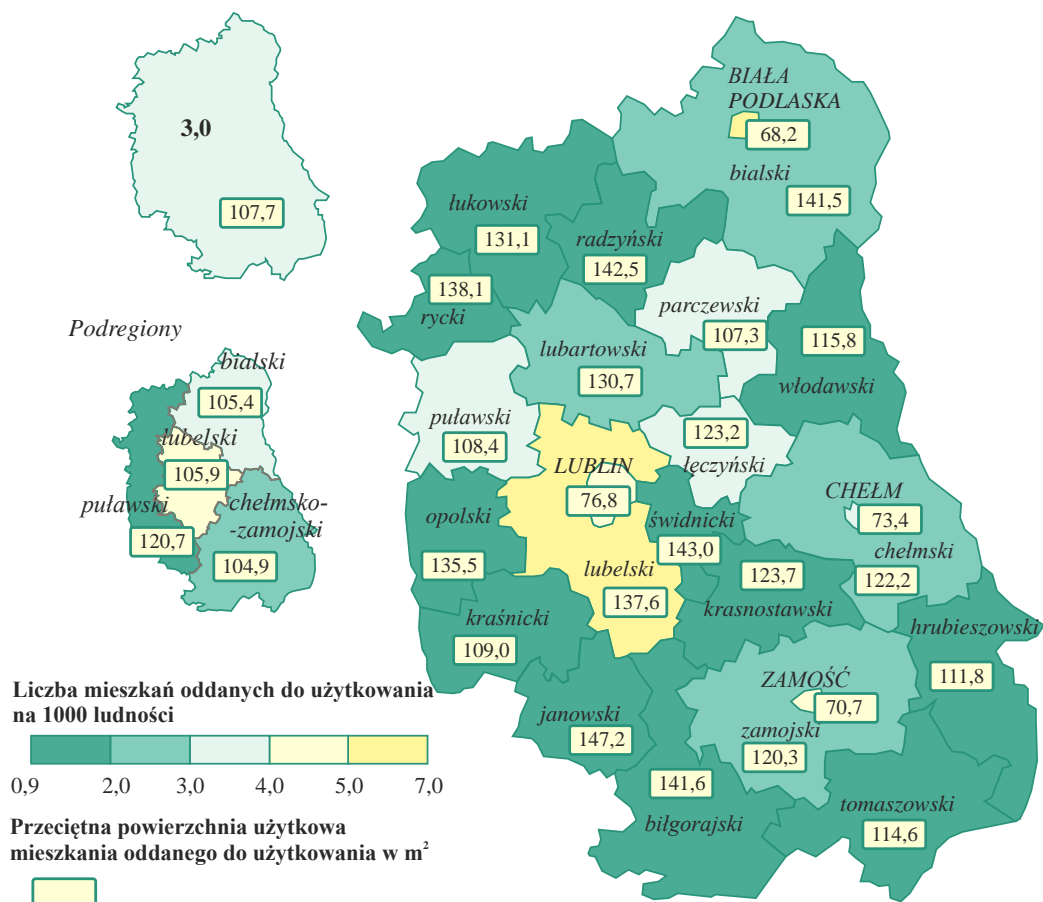
Wyk. 57. **Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa**

Tabl. 22. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie lubelskim**

Formy budownictwa	2010				2011			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2009 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2010 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó ł e m	5 667	100,0	93,1	107,7	6359	100,0	112,2	107,7
Spółdzielcze	533	9,4	152,7	57,1	466	7,3	87,4	63,9
Komunalne (gminne)	58	1,0	27,0	40,3	171	2,7	294,8	39,3
Zakładowe	33	0,6	34,0	53,5	33	0,5	100,0	66,8
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1267	22,4	71,9	60,9	1537	24,2	121,3	60,7
Społeczne czynszowe	84	1,5	61,3	43,8	114	1,8	135,7	43,5
Indywidualne	3692	65,1	104,7	134,1	4038	63,5	109,4	135,7

Wyk. 58. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie lubelskim według podregionów i powiatów w 2011 r.**

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

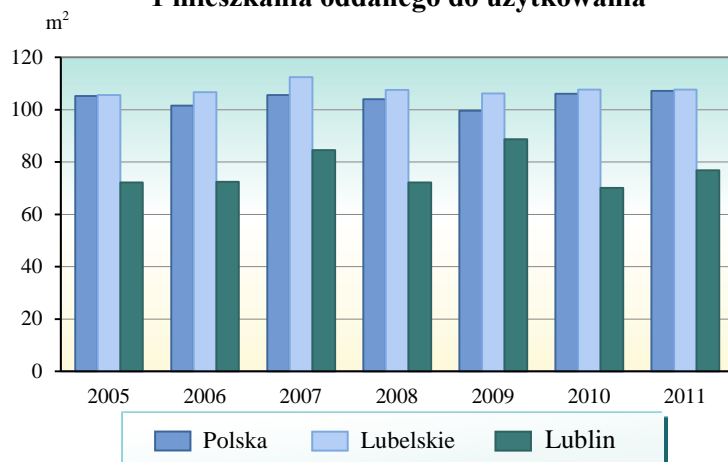
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie lubelskim w 2011 r. wyniosła 107,7 m² (w kraju – 107,2 m²) i nie zmieniła się w stosunku do roku poprzedniego

(w kraju wzrosła o 1,1 m²). W porównaniu z 2005 r. uległa ona zwiększeniu o 2,0 m² (w kraju zwiększyła się o 1,9 m²).

Największą powierzchnią użytkową charakteryzowały się mieszkania w budownictwie indywidualnym (135,7 m²), a najmniejszą komunalne (39,3 m²).

W województwie lubelskim w 2011 r. największe mieszkania

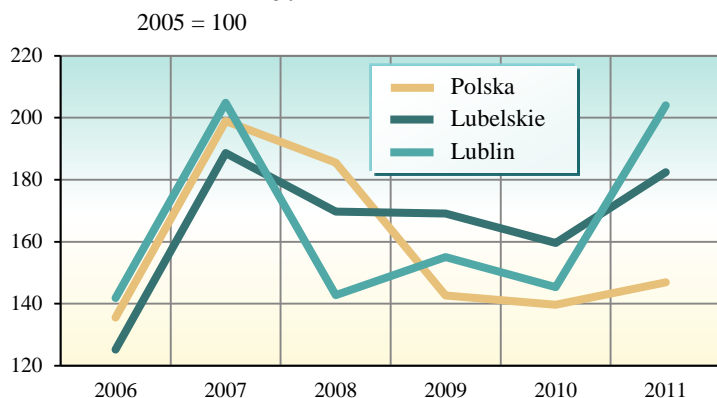
Wyk. 59. **Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania**

budowano w powiecie janowskim (przeciętna powierzchnia użytkowa – 147,2 m²) i świdnickim (143,0 m²), a najmniejsze w miastach na prawach powiatu: Białej Podlaskiej (68,2 m²) i Zamościu (70,7 m²).

W ciągu 2011 r. w regionie wydano pozwolenia na budowę 8766 mieszkań, tj. więcej o 14,3% niż rok wcześniej i o 82,4% niż w 2005 r. (w skali kraju nastąpił wzrost o 5,2% w stosunku do roku poprzedniego i o 46,9% w odniesieniu do 2005 r.).

Wyk. 60. **Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań**

W województwie lubelskim najwięcej pozwoleń na budowę mieszkań wydano inwestorom indywidualnym (61,5% ogółu) oraz budującym z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (28,9%). Liczba pozwoleń na budowę uzyskanych przez tych inwestorów zwiększyła się w skali roku odpowiednio o 0,9% i 51,0%.

Wzrost ilości pozwoleń wydanych na realizację mieszkań odnotowano także w budownictwie komunalnym (ponad 2,5-krotny) i spółdzielczym (10,7%).

Tabl. 23. **Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie lubelskim**

Formy budownictwa	2010			2011		
	w liczbach biewzględ- nych	w odset- kach	2009 = = 100	w liczbach biewzględ- nych	w odset- kach	2010 = = 100
O g ó ł e m	7668	100,0	94,3	8766	100,0	114,3
Spółdzielcze	588	7,7	141,0	651	7,4	110,7
Komunalne (gminne)	58	0,8	45,7	150	1,7	258,6
Zakładowe	-	-	x	8	0,1	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1679	21,9	80,0	2536	28,9	151,0
Społeczne czynszowe	-	-	x	32	0,4	x
Indywidualne	5343	69,7	98,7	5389	61,5	100,9

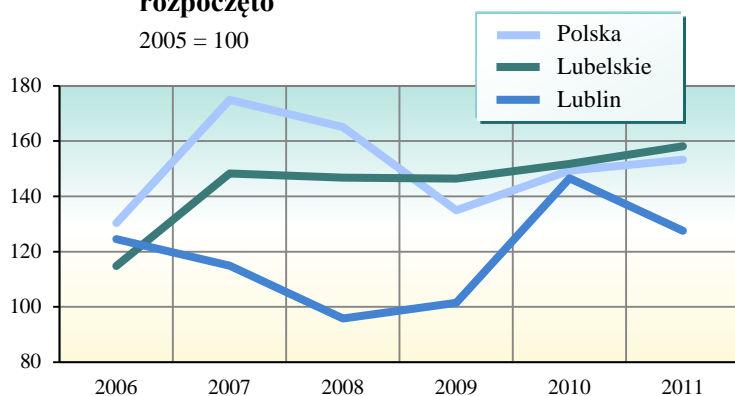
Większą niż przed rokiem liczbę pozwoleń na realizację lokali mieszkalnych wydano w 13 powiatach regionu, przy czym najwyższy wzrost nastąpił w mieście Zamość (ponad 4-krotny) i powiecie janowskim (ponad 2-krotny), natomiast wyraźny spadek zaobserwowano w mieście Chełm (o 55,3%) oraz powiecie opolskim (o 38,5%).

Rozpoczęto budowę 7607 mieszkań, tj. o 4,2% więcej niż w 2010 r. (w skali kraju wzrost wyniósł 2,6%). W porównaniu do 2005 r. liczba rozpoczętych budów mieszkań zwiększyła się w województwie o 58,1% (w kraju o 53,3%).

W regionie w 2011 r. największą liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto zanotowano w budownictwie indywidualnym – 5508, tj. o 12,4% więcej niż rok wcześniej oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 1594, tj. o 2,9% więcej.

Wyk. 61. **Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto**

2005 = 100

W województwie lubelskim w odniesieniu do 2010 r. wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w 15 powiatach, najwyższy w powiecie włodawskim (ponad 2,5-krotny) oraz mieście Zamość (o 84,0%), natomiast wyraźny spadek w powiecie krańickim (o 26,0%) i puławskim (o 16,6%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Budownictwo mieszkaniowe w województwie lubelskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

RYNEK WEWNĘTRZNY

Według wstępnych danych, w województwie lubelskim w 2011 r. miał miejsce wzrost wartości sprzedaży detalicznej i hurtowej w odniesieniu do 2010 roku.

Wartość **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2011 r. zwiększyła się w odniesieniu do poprzedniego roku o 11,7% (w kraju sprzedaż detaliczna ukształtowała się na poziomie o 11,6% wyższym niż w roku poprzednim).

Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną przez punkty sprzedaży detalicznej, placówki gastronomiczne oraz inne punkty sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2006	2010	2011
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	111,9	105,5	111,6
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	113,9	107,9	101,9
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	113,1	113,1	120,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	111,4	101,2	102,8
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	119,0	113,6	130,3
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	116,8	117,2	117,8
Włókno, odzież, obuwie	118,3	113,1	112,5
Meble, RTV, AGD	120,9	123,0	106,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	105,6	83,6	107,0
Pozostałe	105,5	95,9	116,7
LUBELSKIE			
O g ó ł e m	106,8	108,3	111,7
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	90,0	112,3	122,0
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	69,9	99,1	121,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	109,8	107,5	109,5

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

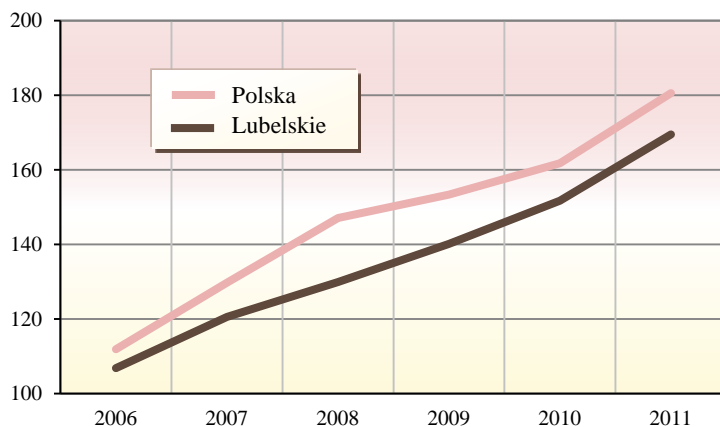
Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (dok.)

Wyszczególnienie	2006	2010	2011
	rok poprzedni = 100		
LUBELSKIE (dok.)			
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	104,5	103,3	53,8
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	175,6	131,3	182,8
Włókno, odzież, obuwie	80,4	96,5	182,4
Meble, RTV, AGD	118,7	119,3	85,4
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	107,7	97,9	104,1
Pozostałe	116,5	108,0	123,4

^a Patrz notka a na str. 79.

Wyk. 62. **Dynamika sprzedaży detalicznej**
(ceny bieżące)

2005 = 100

Wysoki wzrost sprzedaży detalicznej w porównaniu do 2010 r. obserwowano w odniesieniu do następujących rodzajów działalności:

- farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny (o 82,8%),
- włókno, odzież, obuwie (o 82,4%),
- pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 22%),
- paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 21,7%),

- żywność, napoje, wyroby tytoniowe (o 9,5%),
- prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 4,1%).

Poziomu sprzedaży detalicznej z 2010 r. nie uzyskano w odniesieniu do:

- pozostałej sprzedaży w nie wyspecjalizowanych sklepach (spadek o 46,2%),
- sprzedaży mebli, RTV, AGD (spadek o 14,6%).

W strukturze sprzedaży detalicznej w 2011 r. największy udział miały:

- żywność, napoje i wyroby tytoniowe (40,6%),
- meble, RTV, AGD (10,5%),
- sprzedaż paliw stałych, ciekłych i gazowych (8,9%),
- pojazdy samochodowe, motocykle, części (8,4%).

W województwie lubelskim w 2011 r., podobnie jak i w 2010 r., w kolejnych kwartalnych okresach narastających notowano wzrost dynamiki ogólnej sprzedaży detalicznej towarów w skali roku.

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie lubelskim** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	107,6	105,9	109,4	108,3	106,7	107,9	107,1	111,7
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	89,0	97,2	107,1	112,3	143,8	129,5	128,3	122,0
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe ...	94,3	98,1	99,2	99,1	105,7	107,1	109,5	121,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	112,1	108,3	107,4	107,5	108,3	110,1	109,2	109,5
Pozostała sprzedaż detaliczna w wyspecjalizowanych sklepach	101,9	96,5	98,9	103,3	53,3	55,8	55,9	53,8
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	100,4	117,6	126,4	131,3	184,5	156,3	149,0	182,8
Włókno, odzież, obuwie	89,3	84,1	100,1	96,5	173,8	178,4	176,7	182,4
Meble, RTV, AGD	114,8	113,9	121,2	119,3	92,1	88,8	84,4	85,4
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	72,1	85,1	92,6	97,9	125,7	116,6	110,5	104,1
Pozostałe	112,1	108,3	119,4	108,0	89,3	101,9	105,6	123,4

^a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 79.

W 2011 r. w województwie lubelskim wartość **sprzedaży hurtowej** towarów (w cenach bieżących) w jednostkach handlowych przekroczyła o 41,9% poziom zanotowany przed rokiem (w tym w przedsiębiorstwach hurtowych wzrost wyniósł 44,7%). W kraju sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych w omawianym roku była wyższa o 13,4% niż w 2010 r. (w tym zrealizowana przez jednostki hurtowe o 13,0%). W województwie lubelskim w skali roku najbardziej zwiększyła się wartość sprzedaży hurtowej półproduktów i odpadów pochodzenia nierolniczego, złomu (o 116,5%) oraz sprzedaż hurtowa maszyn, sprzętu i dodatkowego wyposażenia (o 64,7%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

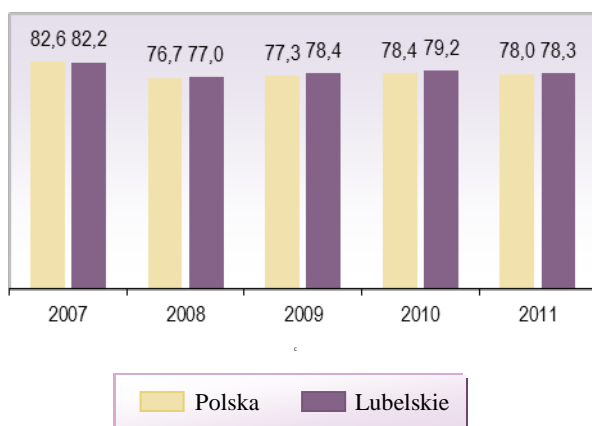
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW

W 2011 r. w województwie lubelskim wyniki finansowe uzyskane przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe poprawiły się w porównaniu z rokiem poprzednim. Wyższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na poprawę wskaźnika poziomu kosztów. Wzrósł wynik finansowy brutto i netto oraz poprawił się wskaźnik rentowności.

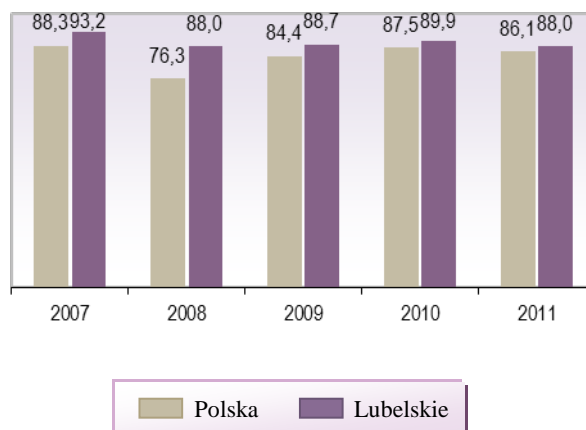
Wyniki finansowe uzyskane w 2011 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie lubelskim, podobnie jak i w kraju, były korzystniejsze w porównaniu z rokiem poprzednim.

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

Wyk. 63. **Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów**

Wyk. 64. **Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności**

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

W 2011 r. zysk netto wykazało 78,3% badanych przedsiębiorstw, wobec 79,2% przed rokiem, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności obniżył się z 89,9% w 2010 r. do 88,0% w roku bieżącym.

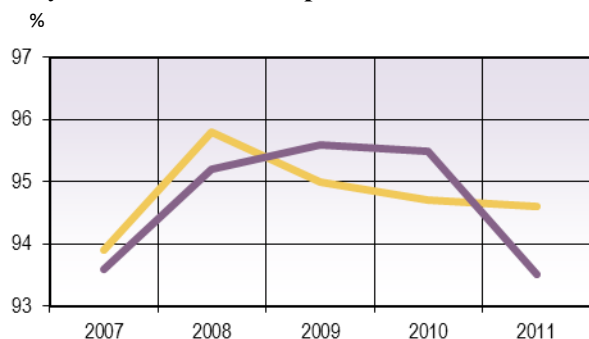
Przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 54757,7 mln zł i były o 20,5% wyższe niż w roku poprzednim, natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 51214,5 mln zł i wzrosły o 18,1%. Wyższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na poprawę wskaźnika poziomu kosztów w skali roku o 2,0 pkt proc. do 93,5% (w kraju zanotowano nieznaczny jego spadek o 0,1 pkt proc. do 94,6%). W omawianym okresie poprawił się również wynik na działalności gospodarczej, wynik finansowy brutto i netto oraz wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (w kraju odnotowano poprawę wyników finansowych przedsiębiorstw w stosunku do poprzedniego roku).

Wyniki finansowe:

- *wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;*
- *obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a do 2009 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;*
- *wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.*

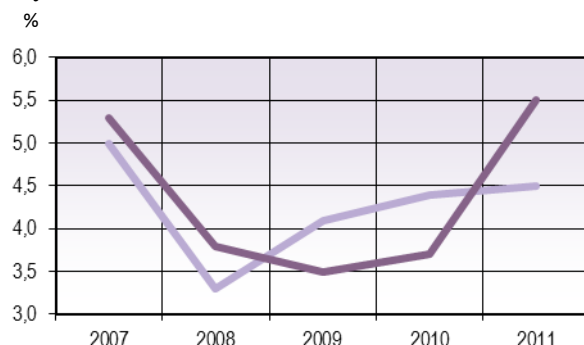
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2011 r. w województwie lubelskim osiągnęły wartość 52531,9 mln zł (wzrost o 18,6% w stosunku do roku poprzedniego), a koszty ich uzyskania wyniosły 49306,4 mln zł (wzrost o 17,7%). Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (na poziomie 3225,5 mln zł) był o 33,6% wyższy niż przed rokiem, przy znacznej poprawie wyniku na operacjach finansowych (z 132,0 mln zł w 2010 r. do 778,0 mln zł w 2011 r.) oraz zmniejszeniu straty na pozostałej działalności operacyjnej (z -499,4 mln zł do -460,3 mln zł). W rezultacie, wynik finansowy na działalności gospodarczej był o 73,1% wyższy od zanotowanego w analogicznym okresie roku poprzedniego i wyniósł 3543,2 mln zł. Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 3553,1 mln zł, tj. o 73,5% większą niż w 2010 r. Po odliczeniu obciążeń, wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 3007,3 mln zł i wzrósł o 80,3% w stosunku do uzyskanego przed rokiem.

Wyk. 65. Wskaźnik poziomu kosztów

— Polska
— Lubelskie

Wyk. 66. Wskaźnik rentowności obrotu netto

— Polska
— Lubelskie

Wskaźniki:

- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

Poprawiły się wskaźniki rentowności: ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 5,5% w 2010 roku do 6,1% w 2011 roku), obrotu brutto (odpowiednio z 4,5% do 6,5%) oraz obrotu netto (z 3,7% do 5,5%). W skali roku uległ poprawie także wskaźnik płynności finansowej II stopnia (odpowiednio z 107,3% do 115,3%), natomiast pogorszył się wskaźnik płynności finansowej I stopnia (z 38,8% w roku poprzednim do 36,1% w roku bieżącym).

W kraju w 2011 r. odnotowano nieznaczną poprawę podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych (z wyjątkiem wskaźnika płynności finansowej I i II stopnia) badanych przedsiębiorstw w odniesieniu do poprzedniego roku.

Tabl. 26. **Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych**

Wyszczególnienie	2007	2010	2011
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	93,9	94,7	94,6
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,6	5,2	5,3
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	6,1	5,3	5,4
Wskaźnik rentowności obrotu netto	5,0	4,4	4,5
Wskaźnik płynności I stopnia	33,7	39,7	38,1
Wskaźnik płynności II stopnia	98,9	105,5	102,7
LUBELSKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	93,6	95,5	93,5
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,5	5,5	6,1
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	6,4	4,5	6,5
Wskaźnik rentowności obrotu netto	5,3	3,7	5,5
Wskaźnik płynności I stopnia	37,5	38,8	36,1
Wskaźnik płynności II stopnia	104,6	107,3	115,3

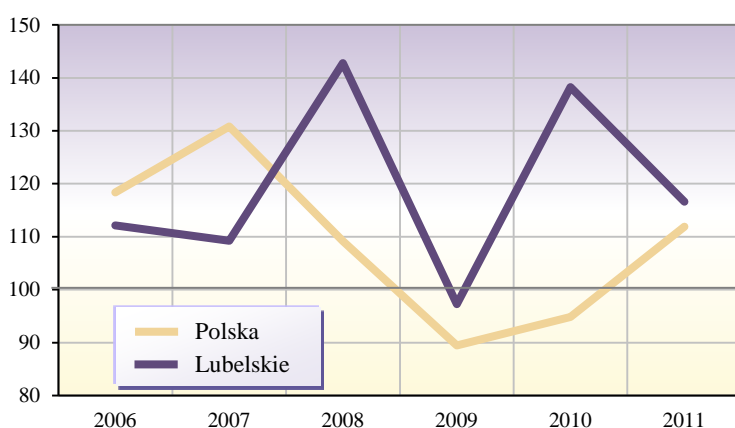
Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

NAKLADY INWESTYCYJNE

W 2011 roku w porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano wzrost nakładów inwestycyjnych w badanych przedsiębiorstwach w województwie lubelskim. Wyższa była także liczba rozpoczętych inwestycji oraz ich wartość kosztorysowa.

Wyk. 67. **Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem**
(ceny bieżące)
Rok poprzedni = 100

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2011 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie lubelskim, wyniosły 3491,4 mln zł i były wyższe od zanotowanych rok wcześniej o 16,6%. W kraju w 2011 r. wartość nakładów inwestycyjnych wzrosła o 11,9% w odniesieniu do poziomu zanotowanego w 2010 r.

*Prezentowany podział **nakładów inwestycyjnych**, obejmujących nakłady na nowe środki trwałe i (lub) ulepszenie (rozbudowę, przebudowę, rekonstrukcję, modernizację) istniejących obiektów majątku trwałego, opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.*

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
O g ó ł e m w mln zł	62160,6	89236,8	99853,7
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	36,3	42,1	39,1
Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia	52,4	45,5	47,1
Środki transportu	10,6	11,3	12,4

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne (dok.)**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
LUBELSKIE			
O g ó ł e m w m l n z ł	1274,0	2994,5	3491,4
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	42,6	55,3	56,1
Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia	50,3	36,7	36,1
Środki transportu	6,7	7,8	7,2

W omawianym roku w województwie lubelskim z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych na budynki i budowle wydatkowano 1957,0 mln zł (o 18,1% więcej niż rok wcześniej), na maszyny, urządzenia

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania zakupu, budowy lub ulepszenia środka trwałego za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).*

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 1258,8 mln zł (o 14,7% więcej), a na środki transportu – 250,5 mln zł (o 7,9% więcej).

Wzrost nakładów inwestycyjnych miał miejsce m.in. w: obsłudze rynku nieruchomości (o 98,7%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 44,1%), przetwórstwie przemysłowym (o 19,3%) i budownictwie (o 15,7%). Spadek nakładów odnotowano m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 43,1%) oraz w informacji komunikacji (o 11,4%).

W 2011 r. w regionie inwestorzy rozpoczęli realizację 1891 nowych

inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 1965,3 mln zł (w roku poprzednim rozpoczęto 1867 nowych inwestycji o wartości 1561,1 mln zł). W kraju w omawianym okresie liczba rozpoczętych inwestycji wzrosła o 16,2%, a ich wartość kosztorysowa o 6,0%.

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM
SELECTED DATA ON LUBELSKIE VOIVODSHIP

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Specification
Ludność ^a (w tys.)	2179,6	2172,8	2166,2	2161,8	2157,2	2151,9	.	Population ^a (in thous.)
Na 1000 ludności (w okresie I–XII):								Per 1000 population (in the period Jan–Sep):
małżeństwa zawarte	5,93	6,20	6,84	6,83	6,74	6,16	5,64	marriages contracted
urodzenia żywe	9,75	9,85	10,02	10,61	10,61	10,48	9,92	live births
zgony	10,58	10,39	10,72	10,80	10,95	10,67	10,67	deaths
przyrost naturalny	-0,84	-0,54	-0,70	-0,19	-0,34	-0,19	-0,75	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-2,24	-3,02	-2,64	-2,04	-1,92	-2,27	-2,39	internal and international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.)	150,2	152,2	157,4	165,3	166,7	171,7	182,3	Average paid employment in the enterprise sector ^b (in thous.)
rok poprzedni = 100	.	101,3	103,4	105,0	100,8	103,0	106,2	previous year = 100
udział sektora prywatnego (w %)	76,4	76,7	78,4	81,0	81,6	84,8	85,4	private sector participation (in %)
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	156,8	141,8	118,1	101,6	117,2	119,7	122,4	Registered unemployed persons ^a (in thous.)
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	17,0	15,5	13,0	11,2	12,9	13,1	13,3	Registered unemployment rate ^a (in %)
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a (w %)	91,2	91,9	90,6	88,5	87,2	89,4	90,2	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a (in %)
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	293	168	158	178	242	166	211	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^c (w %)	56,7	55,9	56,5	55,2	55,7	56,3	57,1	Activity rate by LFS ^c (in %)
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^c (w %)	48,6	48,8	51,1	50,4	50,4	50,7	51,1	Employment rate by LFS ^c (in %)
Stopa bezrobocia według BAEL ^c (w %) ..	14,3	12,7	9,5	8,8	9,7	9,9	10,3	Unemployment rate by LFS ^c (in %)

a Stan w końcu roku. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *c* Przeciętne w roku.

a As of the end of the year; for population as of the end of September. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *c* Average during the year.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON LUBELSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	2064,07	2157,51	2384,49	2625,32	2716,18	2892,38	3111,17	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a (in zł)
rok poprzedni = 100	.	104,5	110,5	110,1	103,5	106,5	107,6	previous year = 100
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów (w tys.)	564,5	557,9	553,1	552,0	551,5	543,9	533,4	Average monthly number of retirees and pensioners (in thous.)
rok poprzedni = 100	98,6	98,8	99,1	99,8	99,9	98,6	98,1	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS (w zł)	.	1063,28	1100,96	1204,43	1316,63	1404,45	1474,64	Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS (in zł)
rok poprzedni = 100	.	.	103,5	109,4	109,3	106,7	105,0	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych (w zł)	.	792,28	803,76	849,93	902,71	947,04	979,17	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers (in zł)
rok poprzedni = 100	.	.	101,4	105,7	106,2	104,9	103,4	previous year = 100
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):								Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)
ogółem	102,0	100,8	102,3	104,1	103,3	101,8	104,0	total
żywność i napoje bezalkoholowe	102,0	99,8	104,6	106,0	104,4	102,0	105,6	food and non-alcoholic beverages
odzież i obuwie	95,1	94,6	93,8	94,3	95,2	98,4	99,9	clothing and footwear
mieszkania	103,2	103,7	103,8	107,0	106,3	102,4	105,2	dwelling
Plony zbóż podstawowych (z mieszkankami zbożowymi) z 1 ha w dt	29,4	21,6	28,5	33,0	30,2	31,5	30,8	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych:								Farm animals stock per 100 ha agricultural land:
Bydło ^b	29,1	28,5	27,0	25,7	23,0	27,5	25,2	cattle ^b
trzoda chlewna ^d	108,0	114,1	106,2	82,2	76,0	95,3	54,0	pigs ^d

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Stan w czerwcu. *c* Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. *d* Stan w końcu lipca.
a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *b* As of June. *c* Data of Agricultural Census as of 30 Jun. *d* As of the end of Jul.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON LUBELSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):								<i>Price indices of procurement (previous year = 100):</i>
ziarna zbóż (bez siewnego)	.	125,5	160,2	92,5	69,7	127,3	138,9	<i>cereal grain (excluding sowing seed)</i>
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt)	117,5	102,5	99,8	102,4	115,2	98,1	120,4	<i>cattle for slaughter (excluding calves)</i>
żywca rzeźnego wieprzowego	92,1	92,2	98,5	118,3	113,8	84,4	118,0	<i>pigs for slaughter</i>
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:								<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:</i>
1 kg żyta	13,3	9,6	5,5	6,3	12,3	9,1	6,2	<i>per kg of rye</i>
1 kg jęczmienia	10,0	7,8	5,0	5,6	10,5	7,3	5,4	<i>per kg of barley</i>
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	.	107,4	129,1	92,4	88,6	114,2	119,9	<i>Sold production of industry^b (previous year = 100; constant prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b (w tys.)	83,4	83,8	84,2	86,1	81,3	84,0	91,2	<i>Average paid employment in industry^b (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	.	100,4	100,5	102,2	94,5	103,3	108,5	<i>previous year = 100</i>
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	124,4	121,8	135,0	105,5	109,6	116,8	<i>Sold production of construction^b (previous year = 100; current prices)</i>
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	131,4	121,7	130,4	96,3	112,6	120,1	<i>Construction and assembly production^b (previous year = 100; current prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b (w tys.)	12,4	13,0	15,7	16,8	17,5	17,9	19,8	<i>Average paid employment in construction^b (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	.	104,8	120,3	106,8	104,6	102,0	110,8	<i>previous year = 100</i>

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM (dok.)
SELECTED DATA ON LUBELSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	5268	4780	5693	7400	6087	5667	6363	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	127,3	90,7	119,1	130,0	82,3	93,1	112,3	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	2,4	2,2	2,6	3,4	2,8	2,6	.	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	105,7	106,7	112,5	107,6	106,2	107,7	108,1	<i>average usable floor space per dwelling (in m²)</i>
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	106,8	112,9	107,7	107,9	108,3	111,7	<i>Retail sale of goods^a (previous year = 100; current prices)</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^b	149019	150579	151514	154595	156180	164076	162095	<i>Entities of the national economy^b</i>
rok poprzedni = 100	99,7	101,0	100,6	102,0	101,0	105,1	98,8	<i>previous year = 100</i>
w tym spółki handlowe	7087	7324	7649	7859	8231	8752	9194	<i>of which commercial companies</i>
rok poprzedni = 100	104,0	103,3	104,4	102,7	104,7	106,3	105,1	<i>previous year = 100</i>
w tym z udziałem kapitału z zagranicznego	832	883	937	972	1008	1075	1118	<i>of which with foreign capital participation</i>
rok poprzedni = 100	104,0	106,1	106,1	103,7	103,7	106,6	104,0	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik poziomu kosztów w przed- siębiorstwach ^c (w %)	.	.	93,6	95,2	95,6	95,5	93,5	<i>Cost level indicator in enterprises^c (in %)</i>
Wskaźnik rentowności obrotu w przed- siębiorstwach ^c (w %):								<i>Turnover profitability rate in enter- prises^c (in %):</i>
brutto	.	.	6,4	4,8	4,4	4,5	6,5	<i>gross</i>
netto	.	.	5,3	3,8	3,5	3,7	5,5	<i>net</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsięw- zięciach ^c (w mln zł; ceny bieżące)	1274,0	1428,4	1560,0	2227,9	2166,2	2994,5	3491,4	<i>Investment outlays in enterprises^c (in mln zł; current prices)</i>
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	.	112,1	109,2	142,8	97,23	138,2	116,6	<i>previous year = 100 (current prices)</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. *c* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *b* In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. *c* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM WEDŁUG MIESIĘCY
SELECTED DATA ON LUBELSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2010 B – 2011													
Ludność ^a (w tys.)	A	.	.	2156,0	.	.	2154,9	.	.	2153,8	.	.	2151,9
Population ^a (in thous.)	B	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.)	A	164,6	162,9	163,4	164,3	165,5	167,1	168,3	169,0	178,5	178,9	178,5	178,3
Average paid employment in the enterprise sector ^b (in thous.)	B	181,0	180,0	180,0	180,4	180,8	181,7	181,9	181,9	181,6	182,0	181,8	180,4
poprzedni miesiąc = 100	A	100,0	99,0	100,3	100,6	100,7	101,0	100,7	100,4	105,6	100,2	99,8	99,8
previous month = 100	B	101,6	99,4	100,0	100,3	100,2	100,5	100,1	100,0	99,8	100,2	99,9	99,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,8	98,7	99,6	100,3	100,9	101,5	101,1	101,6	107,7	108,0	107,9	108,3
corresponding month of previous year = 100	B	110,0	110,5	110,1	109,8	109,2	108,7	108,1	107,6	101,7	101,7	101,8	101,2
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	A	126,7	128,4	125,8	119,1	114,4	109,8	108,5	107,9	108,2	108,6	112,7	119,7
Registered unemployed persons ^a (in thous.)	B	129,2	132,5	132,0	126,7	121,8	116,2	114,5	113,5	113,4	113,7	117,9	122,4
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	A	13,7	13,9	13,7	13,0	12,6	12,1	12,0	11,9	11,9	12,0	12,3	13,1
Registered unemployment rate ^a (in %)	B	13,9	14,2	14,2	13,7	13,2	12,7	12,5	12,4	12,4	12,4	12,8	13,3
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	2287	4788	8572	6397	4525	4195	4397	4253	5691	4676	3030	2205
Job offers declared during a month	B	1598	1638	4379	3419	3518	2983	2785	3632	2700	1932	1617	1427
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	150	81	41	42	54	61	65	60	47	78	102	166
Registered unemployed persons per job offer ^a	B	139	132	69	64	56	71	68	51	67	93	117	211
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b (w zł)	A	2619,39	2647,80	2855,60	2726,61	2702,19	2869,35	2845,35	2848,19	2978,85	2973,17	3072,94	3439,34
Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b (in zł)	B	2916,57	3022,96	3089,28	2982,20	2965,82	3003,89	3102,36	3097,45	3106,84	3100,07	3235,12	3628,89
poprzedni miesiąc = 100	A	87,1	101,1	107,8	95,5	99,1	106,2	99,2	100,1	104,6	99,8	103,4	111,9
previous month = 100	B	84,8	103,6	102,2	96,5	99,5	101,3	103,3	99,8	100,3	99,8	104,4	112,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,2	102,1	106,3	103,5	103,5	105,2	103,7	105,2	103,8	109,9	108,9	114,4
corresponding month of previous year = 100	B	111,3	114,2	108,2	109,4	109,8	104,7	109,0	108,8	104,3	104,3	105,3	105,5

a Stan w końcu okresu. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a As of the end of the period. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON LUBELSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2010 B – 2011	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen: Price indices of:												
towarów i usług konsumpcyjnych ^a : consumer goods and services ^a :												
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 A	.	.	102,2	.	.	101,3	.	.	101,2	.	.	102,3
corresponding period of previous year = 100 B	.	.	102,5	.	.	104,6	.	.	104,2	.	.	104,8
skupu ziarna zbóż: procurement of cereal grain:												
poprzedni miesiąc = 100 ..... A	107,3	97,7	94,3	97,3	105,7	115,7	96,8	129,8	110,6	99,2	102,4	107,4
previous month = 100 B	113,2	105,5	100,0	100,0	106,2	96,7	87,2	82,5	104,6	101,8	100,3	103,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	100,3	96,2	90,6	94,0	97,6	105,7	106,9	151,3	159,3	160,9	164,8	178,2
corresponding month of previous year = 100 B	188,0	203,0	215,4	221,3	222,5	186,0	167,4	106,4	100,6	103,3	101,2	97,3
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):												
poprzedni miesiąc = 100 ..... A	108,4	97,3	96,7	96,0	93,8	94,2	104,1	101,5	100,2	103,0	105,6	105,7
previous month = 100 B	102,0	99,5	103,3	102,7	101,4	98,6	96,7	104,5	105,1	102,1	103,8	104,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	127,4	110,2	103,0	91,9	91,1	84,0	92,5	91,4	92,7	92,7	103,5	105,3
corresponding month of previous year = 100 B	99,1	101,3	108,3	115,8	125,3	131,1	121,8	125,3	131,5	130,4	128,1	126,4
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:												
poprzedni miesiąc = 100 ..... A	94,3	96,2	105,1	96,0	103,4	116,6	98,8	104,0	95,5	90,7	98,4	104,0
previous month = 100 B	94,6	106,8	106,6	108,1	96,7	103,4	103,5	102,8	102,5	103,0	101,6	106,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	85,7	80,8	82,1	74,0	77,3	86,0	84,1	91,1	90,7	90,7	92,4	100,5
corresponding month of previous year = 100 B	100,8	111,9	113,5	127,8	119,6	106,1	111,1	109,8	117,8	133,8	138,0	141,9

^a W kwartale.

^a In the quarter.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON LUBELSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2010 B – 2011													
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta	A	11,0	10,9	11,5	11,5	10,9	12,1	11,9	10,4	8,1	6,3	6,3	6,6
	B	5,8	5,2	5,9	6,1	5,7	6,4	6,1	6,1	6,9	7,2	7,5	7,7
<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>													
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): <i>Sold production of industry^b (constant prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	95,2	103,2	119,2	87,3	96,7	112,6	95,9	103,6	116,6	100,3	96,1	102,6
<i>previous month = 100</i>	B	94,7	101,5	113,2	92,1	98,2	101,1	95,9	105,9	104,5	101,6	100,3	97,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,4	108,1	97,4	100,2	98,4	112,6	105,3	114,2	126,8	120,8	122,1	127,5
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	130,4	128,3	121,1	128,1	130,3	118,1	118,0	120,8	106,9	108,5	113,3	105,0
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production^b (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	26,7	109,4	128,9	117,6	122,3	133,6	113,2	103,1	121,8	117,6	84,8	117,9
<i>previous month = 100</i>	B	41,5	77,1	140,3	126,4	105,3	139,5	81,1	120,6	114,4	107,9	93,5	128,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	80,3	82,2	85,8	86,8	94,7	105,8	101,5	107,2	110,7	142,7	129,1	120,9
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	187,7	132,3	144,0	154,8	133,2	139,2	99,7	116,7	109,5	100,5	110,9	121,2
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	435	781	1208	1736	1991	2262	2699	3389	3823	4240	4943	5667
<i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>	B	661	1122	1681	2082	2510	2848	3391	3680	4152	4657	5563	6359
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	35,3	48,8	67,8	81,8	80,1	77,6	82,2	92,7	88,4	89,6	94,7	93,1
<i>corresponding period of previous year = 100</i>	B	152,0	143,7	139,2	119,9	126,1	125,9	125,6	108,6	108,6	109,8	112,5	112,2

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)
SELECTED DATA ON LUBELSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2010													
B – 2011													
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): <i>Retail sale of goods ^a (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	77,4	99,9	118,9	94,9	101,1	105,0	105,1	99,7	101,3	100,0	94,3	121,5
<i>previous month = 100</i>	B	71,5	103,4	120,9	101,3	96,6	99,5	104,5	104,8	99,1	103,2	95,7	119,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	106,8	101,7	113,3	96,6	103,8	108,2	107,0	111,9	114,5	109,0	111,5	112,7
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	104,1	107,8	109,6	117,0	111,8	105,9	105,3	110,7	108,3	111,7	113,5	111,6
Podmioty gospodarki narodowej ^b	A	156535	156857	157528	158213	159131	160055	160913	161608	162250	163062	163703	164076
<i>Entities of the national economy ^b</i>	B	163888	163947	164360	162151	162066	162390	162683	162709	162730	162828	162519	162095
w tym spółki handlowe	A	8261	8287	8330	8365	8413	8458	8491	8530	8579	8638	8696	8752
<i>of which commercial companies</i>	B	8770	8804	8805	8837	8883	8923	8959	8980	9022	9104	9147	9194
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	1016	1024	1031	1031	1040	1051	1052	1057	1062	1066	1072	1075
<i>of which with foreign capital participation</i>	B	1076	1085	1087	1088	1089	1092	1095	1097	1098	1111	1114	1118
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^c : <i>Profitability rate of turnover in enterprises ^c:</i>													
brutto (w %)	A	.	.	5,1	.	.	4,7	.	.	4,9	.	.	4,5
<i>gross (in %)</i>	B	.	.	6,7	.	.	5,7	.	.	5,1	.	.	6,5
netto (w %)	A	.	.	4,2	.	.	3,9	.	.	4,0	.	.	3,7
<i>net (in %)</i>	B	.	.	5,4	.	.	4,6	.	.	4,1	.	.	5,5
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	.	.	.	895,2	.	.	1875,0	.	.	2994,5
<i>Investment outlays in enterprises ^c (in mln zł; current prices)</i>	B	.	.	.	.	.	1336,4	.	.	2295,9	.	.	3491,4
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	.	.	.	96,7	.	.	121,6	.	.	138,2
<i>(ceny bieżące)</i>	B	.	.	.	.	.	149,3	.	.	122,4	.	.	116,6
<i>corresponding period of previous year = 100 (current prices)</i>													

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.
c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *b* In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the period.
c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.

ZNAKI UMOWNE
SYMBOLS

Kreska	(–)	–	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero	(0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit.</i>
	(0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka	(.)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak	(x)	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak	(Δ)	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form.</i>
“W tym” “Of which”		–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy ogólnej. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

ABBREVIATIONS

zł	–	złoty <i>zloty</i>	m ²	–	metr kwadratowy <i>square metre</i>
tys.	–	tysiąc <i>thousand</i>	dt	–	decytona <i>deciton</i>
mln	–	milion <i>million</i>	szt.	–	sztuka <i>piece, unit</i>
t	–	tona <i>tonne</i>	pkt	–	punkt <i>point</i>
l	–	litr <i>litre</i>	pkt proc.	–	punkt procentowy <i>percentage point</i>
			PKD	–	Polska Klasyfikacja Działalności <i>NACE classification</i>